OVTARJEVE NOVICE

Časopis osrednjih Slovenskih goric

LETO XII | 18. DECEMBER 2020 | ŠTEVILKA 11 (122) | CENA: 1,70 €

Poštnina plačana pri pošti 2000 Maribor

V Sveti Trojici bodo nadaljevali z razvijanjem tradicionalnih dogodkov, kot so Trojica fest, Trilogija in Zimska pravljica, ter s ponudbo ob Trojiškem jezeru. Po vzoru evropskih mest si bodo prizadevali za množično obiskanost zlasti v božično-novoletnem času, ko bodo razmere to dovoljevale. Foto Edvard Pukšič

IZ VSEBINE *Ovtarjevih novic*

- Slovenija/osrednje Slovenske gorice 2
- Razvojna agencija Slovenske gorice z novim vodstvom 3
- Večgeneracijski center – dobra zgodba iz Benedikta 4
- V Cogetincih v Cerkvenjaku raste nova soseska 5
- Lenarški proračun investicijsko naravnan, številne naložbe zaključene 5
- Sveta Ana: prednost izgradnji cest in prizidka k vrtcu 6
- Sveta Trojica: v turizem po evropskih zgledih; brezstični Božiček 7
- Jurovski občinski svet o proračunu z zajetnim spiskom naložb 8
- Dogajanja, znanje za razvoj, zdravje, z naravo za naravo 10
- Za ohranjanje spomina, med ljudmi 14
- Iz kulture, božično branje 17
- Šport, za razvedrilo 19
- LAS Ovtar Slovenskih goric 20

Covid-19 v občinah osrednjih Slovenskih goric

Ko je šla tokratna številka Ovtarjevih novic v tisk, je bilo po podatkih na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje (od 4. 3. do vključno 11. 12) v Občini Benedikt z novim koronavirusom skupaj okuženih 111 občank in občanov (46 v zadnjih 14 dneh), v Občini Cerkvenjak 90 (26 v zadnjih 14 dneh), v Občini Lenart 508 (156 v zadnjih 14 dneh), v Občini Sveta Ana 101 (31 v zadnjih 14 dneh), v Občini Sveta Trojica 96 (41 v zadnjih 14 dneh) in v Občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah 134 (41 v zadnjih 14 dneh). V Upravni enoti Lenart je bilo torej od 4. 3. do 11. 12 okuženih skupno 1040 prebivalcev, od tega 341 v zadnjih 14 dneh. V Sloveniji je bilo do takrat z novim koronavirusom skupno okuženih 95.481 ljudi, od tega 21.150 v zadnjih štirinajstih dneh.

V Sloveniji se je do 11.decembra z novim koronavirusom okužilo 4,54 odstotka prebivalcev, v šestih občinah Upravne enote Lenart pa 5,23 odstotka.

T. Kšela

Nekoliko omiljeni ukrepi

Po pogovorih z gospodarstvom in zdravstvom je vlada 13. 12. sklenila nekoliko omiliti ukrepe za preprečevanje širjenja novega koronavirusa – ponovno je dovolila izvajanje javnega potniškega prometa v omejenem obsegu ter obratovanje frizerskih salonov, kemičnih čistilnic, avtopralnic in cvetličarn. V štirih statističnih regijah z manj okuženimi (med njimi ni podravske regije, v katero sodijo tudi osrednje Slovenske gorice) je dovolila v omejenem obsegu tudi odpiranje trgovin z obutvijo, obleko in športno opremo ter avtosalonov. V teh statističnih regijah bodo lahko uporabniki aplikacije »ostanizdrav« prehajali meje med občinami. Vlada je najavila tudi, da bo dnevno spremljala epidemiološke razmere ter ukrepe v posameznih regijah in v državi po potrebi zaostrila ali omilila.

T. Kšela

Načrt sproščanja ukrepov za zajezitev epidemije v petih fazah

Vlada je sprejela načrt sproščanja ukrepov za zajezitev širjenja epidemije covida-19. Sproščanje bo potekalo v petih fazah.

Prva (tako imenovana črna) faza bo trajala, dokler bo sedemdnevno povprečje na novo okuženih višje od 1.350 dnevno ali dokler bo hospitaliziranih več kot 1.200 bolnikov s covidom-19.

V drugo, rdečo fazo bomo prešli, ko bo sedemdnevno povprečje na novo okuženih pod 1.350 na dan ali ko bo hospitaliziranih manj kot 1.200 bolnikov s covidodm-19.

V rdeči fazi bo delno sproščen javni potniški promet, odprli bodo frizerske salone, knjižnice in galerije, ob upoštevanju priporočil NIJZ pa bodo sprostili tudi pedikerske in manikerske storitve.

V tretjo, oranžno fazo bomo vstopili, ko bo sedemdnevno povprečje novih okužb manjše od 1.000 na dan ali ko bo hospitaliziranih manj kot 1.000 bolnikov s covidom-19.

V oranžni fazi bodo začele obratovati servisne dejavnosti, vrata pa bodo odprle tudi trgovine, vrtci, prva triada šol in šole za učence s posebnimi potrebami. Obratovati bodo začela smučišča, dovoljene bodo športne aktivnosti na prostem, odpravili pa bodo tudi prepoved prehoda občinskih meja v tistih regijah, ki bodo dosegle ta kriterij.

V četrto, rumeno fazo bomo vstopili, ko bo sedemdnevno povprečje na novo okuženih nižje od 600 na dan ali ko bo hospitaliziranih manj kot 500 bolnikov s covidom-19.

V rumeni fazi bodo normalno začele delovati osnovne šole in zaključni letniki srednjih šol, odpravljene pa bodo tudi omejitve gibanja preko občinskih meja ter v nočnem času.

V peti, zeleni fazi, ko bo sedemdnevno povprečje na novo okuženih na dan pod 300 na dan, pa bodo odpravljene vse omejitve, naprej pa bodo veljali splošni higienski ukrepi. Nekateri lokali naj bi ostali zaprti tudi v tej fazi.

T. Kšela

Koraki proti božiču in novemu letu 2021

Dnevi so praznični: adventni čas, božič, dan samostojnosti in enotnosti, dnevi v znamenju običajev, silvestrovo, novo leto. Običajno živahni, polni pričakovanja, veselja in druženj. Tokrat morajo biti zadržani, bolj posamični, brez druženj in veseljačenj. A če hočemo iz epidemije, gospodarske, socialne in zdravstvene krize, morajo biti taki. Morda bodo nekoliko bolj sproščeni, a povsod in pri vseh z zavedanjem, da lahko le tako, kot moramo, stopimo v boljše leto 2021.

Naj bodo praznični dnevi kljub vsemu čim bolj prijetni in človeško topli. Dragi naši bralci, bodite dobro in zdravi! Avtorji prispevkov in člani uredništva Ovtarjevih novic

V središču osrednjih Slovenskih goric, mestu Lenart, so praznično osvetlitev prižgali v soboto, 5. decembra. Foto: Nina Zorman

Vlada pripravlja sedmi protikoronski paket ukrepov

Po tem ko je konec novembra državni zbor sprejel šesti paket ukrepov za omilitev posledic epidemije covida-19 za gospodarstvo in posameznike, je vlada začela pripravljati sedmega. Doslej je vlada zbrala predloge ministrstev in drugih deležnikov ter pripravila osnutek dokumenta, ki bo po razpravah znotraj vlade in njenih služb ter nato še v državne zboru verjetno še v marsičem spremenjen in dopolnjen.

Sodeč po osnutku sedmega paketa protikoronskih ukrepov naj bi upokojenci tako kot spomladi prejeli solidarnostni dodatek. Upokojenci s pokojnino do 500 evrov naj bi prejeli 300 evrov, upokojenci s pokojnino od 500 evrov do 612 evrov naj bi prejeli 230 evrov in upokojenci s pokojnino od 612 evrov do 714 evrov naj bi prejeli 130 evrov.

Delodajalcem naj bi sedmi protikoronski paket prinesel dva ključna ukrepa: podaljšanje subvencioniranja skrajšanega delovnega časa do 30 junija naslednje leto in poenostavitve pri ukrepu čakanja na delo. Do državne pomoči naj bi bili upravičeni davčni dolžniki, ki finančni upravi dolgujejo do pet tisoč evrov, davčna uprava pa bi lahko začela postopek izvršbe samo v nujnih primerih.

Z novim paketom ukrepov naj bi zamrznili tudi minimalne plače, na začetku leta 2021 pa naj se minimalna plača ne bi zvišala. Razmišljajo tudi o tem, da bi šlo zvišanje minimalne plače, ko bo do njega prišlo, nekaj mesecev v breme države. Predlog za zamrznitev minimalne plače je razburil sindikate, ki so se že začeli pripravljati na vse oblike sindikalnega boja, vključno s splošno stavko. Razprave tečejo tudi o tem, da bi se morali vsi, ki so dopolnili 65 let in 40 let pokojninske dobe, obvezno upokojiti.

Država naj bi pomagala tudi gasilcem, ki letos ne morejo zbirati prostovoljnih prispevkov: prejeli naj bi toliko sredstev, kolikor so jih lani decembra nabrali s prostovoljnimi prispevki.

Uslužbenci verskih skupnosti naj bi do konca epidemije mesečno prejeli 700 evrov, po epidemiji pa naj bi jim država plačevala prispevke v višini povprečne plače.

Starši, ki so razvrščeni do petega dohodninskega razreda, naj bi za vsakega otroka prejeli 50 evrov.

Zaposleni v zdravstvenih in socialnih zavodih so v primeru okužbe z novim koronavirusom doslej prejeli nadomestilo le v višini 80 odstotkov plače, poslej pa naj bi prejeli nadomestilo v višini sto odstotkov plače, če se bodo dokazano okužili na delovnem mestu.

Novi sveženj ukrepov naj bi gostinskim in turističnim podjetjem omogočil dostop do ugodnih kreditov iz sredstev proračuna in SID banke, saj je v tem sektorju od začetka epidemije izgubilo delo že okoli 10 tisoč gostinsko turističnih delavk in delavcev ter še skoraj enkrat toliko študentov ter prekarnih delavcev. Podjetja iz te panoge naj bi v primeru izpada 70 odstotkov prometa lahko poslej prejela na zaposlenega največ 2.000 evrov pomoči (doslej so lahko prejela največ 1.000 evrov). Za podjetja iz drugih panog pa naj bi še vedno veljala zgornja meja pomoči v višini 1.000 evrov na zaposlenega.

Ker razprave o osnutku sedmega protikoronskega paketa ukrepov še potekajo, lahko pride še do sprememb.

T. Kšela

Zaradi epidemije se socialne razmere slabšajo

Zaradi epidemije covida-19 je marsikdo ostal brez dohodkov, zato se je povečalo število tistih, ki so upravičeni do različnih socialnih transferjev oziroma pomoči. Število prejemnikov socialne denarne pomoči je bilo maja letos za 11,7 odstotka višje kot maja lani, število prejemnikov izredne denarne pomoči pa se je v istem obdobju povečalo kar za 42,4 odstotka, vendar je v naslednjih mesecih znova nekoliko upadlo. Denarno nadomestilo za čas brezposelnosti pa je maja letos prejemalo 71,2 odstotka več upravičencev kot maja lani, vendar se je junija in julija njihovo število malce zmanjšalo.

Zadnji podatki, ki so jih na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zbrali o številu upravičencev do socialnih transferov, so za mesec avgust. Takrat je bilo v Sloveniji do denarne socialne pomoči upravičenih nekaj manj kot 100 tisoč ljudi. Upravičencev do otroškega dodatka je bilo okoli 324 tisoč, do subvencije vrtca 87 tisoč, do državne štipendije okoli 55 tisoč, do varstvenega dodatka okoli 22 tisoč, do subvencije najemnine okoli 12 tisoč in do izredne denarne pomoči okoli 8 tisoč. Denarno nadomestilo za čas brezposelnosti je iz Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje julija letos prejelo nekaj več kot 27 tisoč brezposelnih oseb.

Lani je država upravičencem za različne socialne transferje oziroma pomoči izplačala skupaj nekaj več kot 1,2 milijarde evrov. Poleg tega so občine namenile za socialne transfere, ki jih plačujejo same, še dodatnih 81 milijonov evrov. Letos bodo zneski, ki jih je država skupaj z občinami že in še bo namenila za socialne pomoči in druge socialne transfere, višji. Sicer pa je lani povprečna višina denarne socialne pomoči znašala 223 evrov, izredne denarne socialne pomoči 192 evrov in varstvenega dodatka 158 evrov. Povprečno nadomestilo za brezposelne pa je znašalo 738 bruto.

Največ sredstev za vse socialne transferje so lani prejeli upravičenci iz sledečih regij: Pomurska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija, Podravska in Zasavska. Največ upravičencev do denarne socialne pomoči in do izredne denarne socialne pomoči je bilo iz Pomurske, Podravske in Zasavske regije. Največ prejemnikov varstvenega dodatka pa je bilo iz Pomurja in Podravja. Očitno so socialne razmere v Pomurju in Podravju, kamor sodijo tudi osrednje Slovenske gorice, še posebej težke.

T. Kšela

Končno nov zakon o finančni razbremenitvi občin

Občine so že vrsto let opozarjale, da se njihovi stroški za naloge, ki jim jih v čedalje večjem obsegu nalaga država, iz leta v leto povečujejo, medtem ko se obseg z zakonom o financiranju občin določenih sredstev za njihovo delovanje ne povečuje skladno s tem. Tudi povprečnina se v zadnjih letih ni ustrezno povečevala, ker v njen izračun niso vključeni stroški, ki jih imajo občine s financiranjem pravic določenih kategorij svojih prebivalcev. Zato je občinam ostajalo vse manj sredstev za reševanje razvojnih problemov in vprašanj, kar je njihova najbolj pomembna naloga.

Glede na to so se predstavniki vlade in reprezentativnih združenj občin že leta 2018 dogovorili o oblikovanju delovne skupine, ki so ji naložili, naj prouči, katere zakone bo treba spremeniti, da bi občinske proračune finančno razbremenili ter povečali prilive vanje. Na osnovi spoznanj in ugotovitev delovne skupine je vlada pripravila predlog zakona o finančni razbremenitvi občin za sprejem v državnem zboru.

S predlaganim besedilom spreminjajo devet zakonov ter na ta način zmanjšujejo stroške in administrativna bremena občin. Z novim zakonom bodo dosegli tri cilje: občine bodo finančno razbremenili, povečali bodo nekatere prihodke občin oziroma prilive v občinske proračune, občine pa bodo v bodoče imele tudi manj administrativnih obremenitev in posledično manj stroškov tudi iz tega naslova. Novi zakon bo vse občine v Sloveniji skupaj razbremenil za okoli 71 milijonov evrov.

Nemogoče je na kratko našteti vse spremembe, ki jih bo prinesel novi zakon, zato omenimo samo nekatere.

Urejanje prostora

Občine imajo veliko dela na področju urejanja prostora. Po novem bodo takse za izdelavo lokacijskih informacij nekoliko višje, zakon pa bo uvedel tudi upravno takso za izdelavo potrdila o pogojih za spreminjanje meja parcel.

Izobraževanje odraslih

Po novem bo lahko občina ali več občin skupaj sprejelo program izobraževanja odraslih za več let skupaj in ne več za vsako leto, s čimer se bodo zmanjšali stroški in administrativne obremenitve občin.

Zdravstvo

Zakon ureja plačilo zdravstvenega zavarovanja brezposelnim osebam iz državnega proračuna, kar bo občinam zmanjšalo stroške za okoli 19 milijonov evrov. Določba zakona se nanaša na nove brezposelne, medtem ko bodo za brezposelne pred uveljavitvijo zakona zdravstveno zavarovanje še naprej krile občine.

Po novem bo država plačevala tudi stroške mrliških pregledov, obdukcij in tehnične pomoči v zvezi z obdukcijami. Ti stroški so doslej bremenili občine, po novem pa bodo bremenili ministrstvo za zdravstvo. Zakon bo zmanjšal tudi stroške občin za obvezno zdravstveno zavarovanje za družinske pomočnike ter za otroke do 18. leta starosti, ki se šolajo in niso zavarovani kot družinski člani. Te stroški, ki so doslej bremenile občine, bo prevzela država.

Socialno varstvo

Tudi stroške financiranja nalog družinskih pomočnikov bo prevzela država.

Pravice iz javnih sredstev

Občine po novem ne bodo več zavezanec za plačilo prispevka za osebe, ki pridobijo pravico plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje in za pridobivanje podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Pokojninsko invalidsko zavarovanje

Prispevek za družinske pomočnike bo po novem plačevala država in ne več občine.

Notariat

Po novem bodo stranke, ki podatke o namenski rabi zemljišča in o lokacijski informaciji pridobivajo preko notarja, izenačene s strankami, ki za podatke zaprosijo neposredno na občini. Vse stranke bodo plačale ustrezno takso.

Upravne takse

Po novem bodo upravne takse za lokacijsko informacijo zaradi količine potrebnega dela za njeno izdelavo višje, zakon pa bo uvedel tudi upravno takso za izdelavo potrdila o pogojih za spreminjanje meja parcele.

Druga področja

Zakon bo poenostavil tudi kratkoročno zadolževanje občin; določil bo sredstva za uravnoteženje razvitosti občin; zagotovil bo sofinanciranje občin z romskim prebivalstvom; povečal bo sofinanciranje za skupne občinske uprave; zagotovil bo zavarovanje oseb, opreme, vozil in objektov, nezgodno zavarovanje, zavarovanje odgovornosti, pravne zaščite, poškodb pri delu za operativne gasilce s strani države; zagotovil bo sredstva za subvencioniranje prosilcev za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja iz državnega proračuna in prinesel še nekatere razbremenitve.

Občine so si za finančno razbremenitev prizadevale več kot 16 let. V pripravi zakona o finančni razbremenitvi občin so ves čas proaktivno sodelovale, zlasti preko svojih reprezentativnih združenj. Zelo aktivne so tudi, odkar je predlog zakona v proceduri v državnem zboru, saj so pripravile več amandmajev. Po predlogu bi naj zakon občine skupno razbremenil za 31 milijonov evrov, sedaj pa vse kaže, da jih bo razbremenil skupno za okoli 71 milijonov evrov.

Seveda pa občine z novim zakonom o finančni razbremenitvi občin ne bodo v celoti zadovoljne, saj so pričakovale, da jih bo država razbremenila še bolj. Občine bodo namreč še vedno morale plačevati stroške za nekatere naloge, ki bi jih po naravi stvari morala financirati država. Vendar pa je prvi korak vendarle narejen.

T. Kšela

V času postavitve Ovtarjevih novic v tiskarni so poslanci DZ RS zakon o finančni razbremenitvi občin soglasno sprejeli.

Uredništvo

Radio Maribor
www.radiomaribor.si
NAJVEČ LOKALNIH RADIJSKIH NOVIC
93,1 MHz, 90,4 MHz, 87,7 MHz, 93,8 MHz

Obvestilo dopisnikom in sodelavcem Ovtarjevih novic!

Vsebino Ovtarjevih novic soustvarja vse več občanov (dopisnikov). Uredništvo nenapovedane in nenaročene prispevke uporabi v celoti ali skrajšane (s prilagojenim naslovom) ali jih ne uporabi.

Zaradi velikega števila prejetih sporočil o dogodkih je potrebno njihov obseg omejiti. Ta je do15 vrstic in ena fotografija, če bistveno dopolnjuje prispevek. Pri pomembnejših dogodkih so možna **vnaprej dogovorjena** odstopanja. Prispevki lokalne skupnosti lahko obsegajo do 40, društev (občni zbori, večji dogodki) pa do 20 vrstic. Prispevki naj bodo v Wordu (Times New Roman, velikost 12, razmik 1,5), fotografije morajo biti najmanj 1 MB, poslane v posebni datoteki. Izbor fotografij opravi uredništvo. Objavljeni prispevki izražajo stališča avtorjev. Prispevkov z elementi sovražnega govora in nepodpisanih prispevkov ne objavljamo.

Naslednja številka izide v **petek, 29. januarja 2021**. **Zadnji rok za oddajo prispevkov ali nujne rezervacije prostora je 15. januar 2021.**

Uredništvo

Vedenje o ljudeh in dogodkih

Jezus se je rodil v revščini

Tone Štefanec

Jezus se je rodil v revščini kot na tisoče otrok po vsem svetu. Mnogi so se kasnejšemu papežu Frančišku že zelo zgodaj smilili. Žal se mnogim otroci ne smilijo, ampak so mnoge vedno in jih še izkoriščajo tako kot številni bogataši.

Ena od največjih osebnosti človeštva, sedanji papež Frančišek, je postal nadomestni papež prejšnjega papeža Benedikta, ki je tako želel, ne da bi se čutil dovolj odgovornega za svoje vzvišeno poslanstvo.

Avtor knjige o papežu Frančišku Sauerio Gaeta je zapisal, da so v sredo, 13. marca, v Sikstintinski kapeli še enkrat zazvenele besede, ko so ga pravkar izvolili za novega papeža.

Leta 1953 se je odločil za skok v cerkev. Odpravil se je k spovedi k patru Duarteju. In prav tedaj je zaslutil, da je v je njem globoka duhovnost.

Bergoglio se je čutil kot škof, poklican za reveže in brezdomce.

Pomislimo, na primer, na papeško državo, v kateri je bila oblast združena z duhovno in oboji so hkrati izkoriščali reveže.

V katoličtvu so imele in še imajo pomembno vlogo tudi ženske, čeprav ne morejo opravljati duhovniške službe. V zgodovini katoliške cerkve je igrala in še igra pomembno vlogo rimska kurija, ki nastopa zlasti pred splošnimi zasedanji pred konklavom. Je pa problem ne v sami sestavi kurije kot take, pač pa, ker se kurija obravnava več kot posvetna država, kar pomeni, da opravlja vse posvetne funkcije, kot jih opravlja vsaka država, kar je po eni strani normalno, po drugi strani pa, ker gre za zmes katoliške in posvetne države, se te naloge med seboj pogosto prepletajo in ni pravega zakonskega pregleda nad dogajanjem.

Denar, ki se steka v vatikanske blagajne, gre pogosto za gobavce, za šole, za afriške, azijske, južnoameriške skupnosti, kar pomeni, da Vatikan ni samo neka velika birokratska skupnost, sama sebi namen. V različnih vatikanskih službah delujejo tudi visoko izobražene ženske, ki pa ne morejo opravljati duhovniške službe, ker je v krščanstvu najvišji duhovnik Jezus, moški.

Če preidemo na tako imenovano duhovo puhlost, kar je največja nevarnost za cerkev, je ta zelo pozunanjena, namesto da bi bila v celoti ponotranjena. Ampak ponotranjena v smislu odpravljanja vsakršne puhlosti znotraj cerkve. Naj primerjam, da jo je Jezus videl med farizeji, ki v cerkvi prenašajo in poveličujejo sami sebe in drug drugega.

Sedanji papež poudarja, da še zdaleč ne gre za to, da bi samo vsak papež sam vodil cerkvene zadeve, kakor se je v zgodovini najbolj pogosto dogajalo. Papež bo moral poslej cerkev voditi kolektivno, kar hkrati pomeni, da bodo naloge razdeljene med številne kardinale in druge cerkvene dostojanstvenike, kar se že nekaj časa dogaja. Ob tej priliki omenim, da ne gre samo za odgovornost kardinalov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov in papeža, ampak za odgovornost žensk, ki jim sedanji papež zelo zaupa. Čeprav glede na stanje v Vatikanu, kjer pretežno deluje moški svet, ni enostavno vloge žensk hkrati spremeniti v vlogo duhovnic. Se pa redovnice v sodobnem času čedalje bolj pogosto sprašujejo, kaj bo treba storiti, če hočemo govoriti o enakopravnosti med današnjimi ljudmi.

Zlasti v novejšem zgodovinskem obdobju se pojavljajo, ne samo v katoliški cerkvi, ampak tudi med katoliki in islamisti in judovstvom, nove tendence, katerih izraz je, da naj bi bil še vedno en sam Bog, seveda pa vsak dialog med temi cerkvami sproža odpiranje zgodovinskih dilem in išče izvirne rešitve, med katerimi predvsem prednjači sedanji papež Frančišek, ki v verah predvsem ne vidi izključno duhovnosti, ampak se čedalje bolj nagiba k reševanju vseh tistih človeških vprašanj, ki najbolj prizadevajo ljudi. Od revščine do pretiranega bogatenja, do še vedno velikih razlik, ne samo med človeštvom nasploh, pač pa tudi med duhovništvom. Težava je predvsem v tem, da nekateri skrajno konzervativni, recimo kardinali in drugi cerkveni dostojanstveniki, preveč gledajo v preteklost in s težavo razumejo sedanjega papeža, ki je izrazito sodobni dostojanstvenik v katoliški cerkvi. Takega papeža doslej zgodovina še ni imela. Tudi zaradi tega, ker so se posvetni in cerkveni vladarji med seboj pogosto spopadali za oblast, zaradi tega je, kot je znano, v slovenski zgodovini bilo po krivdi enih in drugih veliko neupravičenih človeških žrtev. Sedanji papež vidi v vseh ljudeh, ne glede na njihovo versko, ideološko, izobrazbeno in imovinsko stanje, v principu enakost. Po njegovem imajo vsi ljudje, še posebej otroci, že z Organizacijo združenih narodov enake pravice in dolžnosti, ki jim jih ne smejo kratiti nobena vera in nihče, ki zaseda pomembno mesto v svetovni verski hiearhiji, zato je čedalje večjega pomena, da se vsi duhovniki in laiki zavedajo, da so poklicani za uspešnejše in bolj humano reševanje človeških problemov.

Mnogi se čudijo, kako da sedanji papež pozna toliko Slovencev, med njimi kardinala Rodeta in slikarja in jezuita, pripadnika istega reda kot sedanji papež, p. Marka Rupnika. To sta dve znameniti osebnosti v slovenski katoliški cerkvi.

Tone Štefanec

Nova direktorica Razvojne agencije Slovenske gorice

Dr. Milojka Domajnko, direktorica RASG

V prejšnji številki Ovtarjevih novic smo poročali, da je konec oktobra po več kot 10 letih uspešnega vodenja Razvojne agencije Slovenske gorice dotedanja direktorica Tanja Vintar odšla na novo poslovno pot. V obširnem intervjuju z njo smo analizirali 10 let razvoja Slovenskih goric. V tej številki našega časopisa, ki ga izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice, pa smo novo direktorico dr. Milojko Domajnko, že doslej članico uspešne ekipe, prosili za njen pogled na agencijo in njene naloge pri razvoju Slovenskih goric in širšega območja. Objavljamo njen zapis.

Pogled na vodenje Razvojne agencije Slovenske gorice

Razvojna agencija Slovenske gorice (RASG) si je v zadnjih letih utrdila položaj vodilne organizacije razvoja osrednjega in severnega dela Slovenskih goric. Predvsem po zaslugi odličnega vodstva in njenih zaposlenih ter vseh ljudi, ki z nami sodelujejo in so v nas prepoznali vlogo pomoči ljudem. RASG je v ta del Slovenskih goric ob dobrem sodelovanju lokalnih skupnosti pripeljala številne projekte, črpanje sredstev iz evropskih finančnih mehanizmov, čezmejna sodelovanja, postavljanje temeljev pri razvoju in povezovanju v turizmu, krepitvi lokalne ponudbe, nove izobraževalne programe v tretjem življenjskem obdobju, itd.

Z vodenjem RASG prihaja najprej zavedanje in odgovornost, da je potrebno izpolnjevati poslanstvo razvoja celotnega območja Slovenskih goric, ki jih pokrivamo - tako Območno razvojnega partnerstva Slovenske gorice in kot vodilnega partnerja LAS Ovtar Slovenskih goric. Vzpodbujanje razvoja podeželja in urbanih območij bo še naprej vodilna nit našega delovanja.

RASG kot vodilni partner LAS skrbi za izvajanje projektov evropskega programskega mehanizma CLLD (Skupnost, ki vodi lokalni razvoj). V tem trenutku je zaključenih 23 operacij, 47 operacij je potrjenih in v izvajanju. Odprta sta dva javna poziva (sklad ESRR in sklad EKSRP), tako da se bo število izvajanja operacij še povečalo. Naša naloga je speljati javne pozive, urejati postopke med Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja ter tako pomagati prijaviteljem ob prijavi in oddaji zahtevkov, da bodo evropska sredstva do sredine leta 2023 v celoti počrpana.

V prihodnjih mesecih oz. v prihodnjem letu je pred nami zahtevno obdobje, saj se na novo vzpostavlja programsko finančno obdobje 2021–2027, a gre hkrati za nove priložnosti Slovenskih goric. V okviru Območnega razvojnega partnerstva 9-ih občin pripravljamo Območni razvojni program Slovenskih goric za obdobje 2021–2027 ter sodelujemo pri pripravi Regionalnega razvojnega programa 2021–2027, kjer v skladu s cilji evropske kohezijske politike skrbimo za umeščenost lokalnih potreb naših ljudi in okolja. Hkrati smo zelo vpeti v aktivnosti tega programskega obdobja, kjer je potrebno do leta 2022 oz. 2023 izpeljati naslednje projekte, kjer sodelujemo s partnerji iz Slovenije in tujine: PONI – podjetno nad izzive, SocioLab na temo socialnega podjetništva, TPK – temeljne in poklicne kompetence, Zeleni biznis, e-COST - Rural NEET Youth Network: Modeling the risks underlying rural NEETs social exlusion; projekte sodelovanja LAS: Naša Drava, Kaj nas uči Mura, Humusprojekt – Högi … Iz Drugega dogovora regij in delovanja ORP Slovenskih goric je v izvajanju naš največji projekt gradnje kolesarskih poti za zagotavljanje trajnostne mobilnosti na območju Slovenskih goric, v dolžini 174,4 km.

Verjamem, da bomo delo uspešno nadaljevali in se tudi v prihodnje v Razvojni agenciji Slovenske gorice, kjer sem zaposlena že 10. leto in imamo zdaj že utečen in usposobljen kader, trudili in stopili na pot novim izzivom. Predvsem pa ohranili odličen odnos s ponudniki, lokalnimi skupnostmi in številnimi partnerji. Samo s sodelovanjem, komunikacijo in pobudami iz lokalnega okolja bomo uspeli in dosegli cilje, ki si jih v našem okolju in družbi želimo in jih potrebujemo.

Na tem mestu pa gre posebna zahvala naši dosedanji direktorici Tanji Vintar, ki nam je vedno stala ob strani in brez nje RASG danes ne bi bila to, kar je.

dr. Milojka Domajnko

Razvojna agencija Slovenske gorice (krajše: RASG) je bila ustanovljena 12. 10. 2007 kot družba z omejeno odgovornostjo. Ustanovili so jo Območna obrtno-podjetniška zbornica Lenart, Zasebni zavod Riso (danes Riso, d. o. o.), Občina Destrnik, Občina Lenart in Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah. 11. 5. 2011 je v lastniško strukturo družbe vstopila še Občina Cerkvenjak.

Namen ustanovitve RASG je bil pospeševati razvoj območja občin Benedikt, Cerkvenjak, Destrnik, Lenart, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah in Sveti Jurij v Slovenskih goricah, in sicer zlasti na področjih turizma, malega gospodarstva, kadrov ter infrastrukture na podeželju in v urbanih središčih območja. Skozi 10-letno zgodovino družbe so se vsebine njenega delovanja prilagajala dejanskim potrebam območja, pri čemer se je RASG specializirala zlasti za vsebine, ki so podprte s sredstvi Evropske skupnosti in za projekte, ki so v skupnem javnem interesu območja več občin.

www.rasg.si

Tudi na Sociolabu povezujemo

Na Razvojni agenciji Slovenske gorice smo kljub splošnim omejitvam pri organizaciji dogodkov v septembru izkoristili sproščene ukrepe in organizirali dva večja dogodka v okviru projekta podpore socialni ekonomiji Sociolab. Najprej smo 17. septembra na prenovljeni tržnici na Ptuju organizirali sejem socialne ekonomije, ki je potekal hkrati s podelitvijo priznanj za ‚naj socialno podjetje' in ‚naj podpornika' v Podravju. Na sejmu se je predstavilo deset socialnih podjetij iz celotnega Podravja in dodobra poživilo tržnico, saj so se obiskovalci lahko na enem mestu prepričali, da ima lahko socialna ekonomija z vidika podjetništva izredno širino. Prireditev je bila tudi odlično medijsko pokrita, veseli pa smo bili predvsem pozitivnega odziva sodelujočih.

Slab teden dni kasneje so nas obiskali tudi podjetniki Obalno-kraške regije, kjer socialno podjetništvo še nima toliko vsebin, zato jih je to področje zelo zanimalo. V prostorih Zadruge Dobrina v Mariboru smo jim prestavili naše projekte, ki jih izvajamo na področju socialne ekonomije, lokalne ponudbe, kmetijske samooskrbe ipd., ter primer dobre prakse zadruge. Iskreno so bili navdušeni nad našimi projekti, idejami ter celovitostjo pristopa k vsem zapostavljenim dejavnostim, tako da smo na dogodku stkali kar nekaj novih vezi.

Trenutna situacija ne dopušča izvajanja aktivnosti na terenu, kljub temu pa poskušamo v sistem podpore vključiti posameznike ali skupine z idejami, ki jih razvijamo preko video aplikacij. Veseli bomo ljudi, ki imajo, denimo, predloge in ideje, ki obravnavajo starostnike, trajnostno samooskrbo, stanovanjsko problematiko, problematiko zapuščenih kmetij in podobno. Še vedno ob sredah deluje stična točka Sociolab v Lenartu, kjer se lahko oglasite ob predhodni najavi. Za več informacij o projektu nas lahko kontaktirate ali si ogledate na naši spletni strani www.rasg.si.

Danijel Zorko

Utrinek s sejma na Ptuju

Skupna občinska uprava Maribor

Osemnajst občin širšega Mariborskega območja je konec leta 2019 z namenom skupnega opravljanja določenih strokovnih in razvojnih nalog ustanovilo Skupno občinsko upravo Maribor.

Občine ustanoviteljice Skupne občinske uprave Maribor so: Mestna občina Maribor, Občina Benedikt, Občina Cerkvenjak, Občina Duplek, Občina Hoče-Slivnica, Občina Kungota, Občina Lenart, Občina Lovrenc na Pohorju, Občina Miklavž na Dravskem polju, Občina Pesnica, Občina Rače-Fram, Občina Ruše, Občina Selnica ob Dravi, Občina Starše, Občina Sveta Trojica, Občina Sveta Ana, Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Občina Šentilj.

Skupna uprava je v letu 2020 za ustanoviteljice izvajala naloge občinskega inšpekcijskega nadzorstva, občinskega redarstva in varstva okolja, v prihodnje pa bomo predvsem zaradi stimulativnega državnega financiranja našo dejavnost širili tudi na ostala, zakonsko opredeljena področja.

Namen vzpostavljanja skupnih občinskih uprav je povezovanje, naša obveza in poslanstvo pa sta ustvarjanje pogojev za boljše, varnejše in bolj zdravo življenjsko okolje.

Ker je ena izmed nalog skupne občinske uprave tudi informiranje, vam tokrat posredujemo koristne informacije.

Skupne službe varstva okolja

- **Subvencije in ugodni krediti za okolju prijazne naložbe (EKO sklad)**

Občane občin ustanoviteljic Skupne občinske uprave Maribor-Skupne službe varstva okolja obveščamo, da je na spletnih straneh EKO sklada odprtih še kar **nekaj javnih pozivov** za nepovratne finančne spodbude občanom v nove naložbe rabe obnovljivih virov energije (OVE) in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (URE), ki so na razpolago do objave zaključka javnega poziva. Spodbude so na voljo kot **subvencije** in/ali **krediti**, naložbe so lahko **samostojne** ali **skupne**, temu pa so prilagojeni tudi javni pozivi.

V javnem pozivu na spletni strani *https://ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud?ukrep%5B%5D=ogrevanje-in-prezracevanje* lahko za vsako posamezno naložbo najdete konkretne pogoje, katerim morajo ogrevalne in druge naprave ustrezati, da lahko kandidirate na javnem pozivu.

Subvencije in krediti so na voljo **vse leto**, do preklica.

Natančne informacije o načinu prijave, tehničnih zmožnostih glede na konkretno lokacijo, pogojih prijave (tehničnih karakteristikah) in načrtovanju opisanih ukrepov lahko **brezplačno** dobite pri pooblaščenih ponudnikih in na osebnem ali telefonskem svetovanju v pisarni **ENSVET, Grajska ulica 7, Maribor**. Prosimo vas, da se na svetovanje predhodno naročite na številki 02/23-42-363, 070-574-630 ali **e-mail**: *info@energap.si* .

- **Kurilna sezona prihaja z zamudo**

Letošnja kurilna sezona se je pomaknila kar daleč proti koledarski zimi. Vztrajanje toplega vremena pa zamika tudi kurilno sezono, kar je z vidika kakovosti zraka sicer dobro, je pa, žal, pokazatelj vse večjih podnebnih sprememb v lokalnem okolju. H kakovosti zunanjega zraka lahko veliko prispevamo občani sami, saj je v zimskih mesecih ta precej slabša, kar je povezano s kurilno sezono in prometom.

Kaj lahko sami naredimo za boljši zrak?

O kurjenju lesnih goriv je bilo že veliko napisanega, glede na dejstvo, da je lahko nepravilno kurjenje velik onesnaževalec zraka, pa vseeno velja poudariti pomen naslednjega:

Pravilna izbira kurilne naprave

Sodobne naprave so tehnološko napredne, imajo večji izkoristek in zato nižje stroške energenta, pa tudi občutno nižje ravni izpustov dimnih plinov v ozračje. Predimenzioniranost kurilne naprave vodi v prehitro zgorevanje in oddajanje prevelike količine toplote v prostore, s čimer znatno povečujemo stroške!

Vzdrževanje kurilne naprave

Redno čiščenje pepela in pravilno vzdrževanje v skladu z navodili proizvajalca sta pogoja za dobro delovanje naprave in zmanjšanje izpustov v prostor in zunanji zrak. Prav tako je pomembno izvajanje rednih pregledov in čiščenje dimniških naprav.

Kurjenje odpadkov?

V zadnjih letih se je močno povečala uporaba malih kurilnih naprav na lesna goriva v gospodinjstvih, saj je les finančno dokaj ugoden energent oziroma ga je v našem okolju relativno veliko. Ob tem opažamo tudi povečano onesnaženje zraka s trdimi delci na račun kurjenja, kar dokazuje vedno večji delež črnega ogljika v teh delcih. Ob lesu ljudje kot gorivo uporabljajo različne snovi/odpadke, ki v peč ne sodijo, zato so vse bolj pogoste pritožbe zaradi tovrstnih brezvestnih ravnanj posameznikov. Vedeti moramo, da je mogoče po izpustu iz dimnika (količina, barva, gostota dima) sklepati o neustreznem kurjenju.

V skladu z veljavnimi predpisi o ravnanju z odpadki je kurjenje le-teh prepovedano, saj s takim početjem neposredno škodujemo naravi in ogrožamo zdravje ljudi okoli sebe.

Glede na pritožbe občanov in z namenom preprečevanja nepotrebnega onesnaževanja okolja bo občina organizirala poostren nadzor z okoljsko inšpekcijo in dimnikarsko službo, s katerim želimo zagotoviti ustrezno in znosno bivalno okolje za vse občane ter preprečiti nepotrebne zdravstvene težave. Ob tem prosimo vse, da spoštujete predpise in se na tak način vedete odgovorno do sebe, svojih bližnjih in ostalih prebivalcev.

Viri

- Vzdrževanje kurilnih naprav in toplotnih črpalk pred in po kurilni sezoni, Energap
- Zgorevanje lesa v malih kurilnih napravah; Jože Kaplar, spletna stran MOP

Irena Kozar, strokovna sodelavka,

mag. Zorica Zajc Kvas, vodja SOU Maribor

Občina Benedikt

Večgeneracijski center – dobra zgodba iz Benedikta

Po Sloveniji je pred koncem leta začela krožiti potujoča fotografska razstava dobrih zgodb, ki povezujejo Slovenijo. Med njimi je tudi zgodba o ureditvi in delovanju Večgeneracijskega centra v Benediktu, ki jo bodo v naslednjih mesecih spoznali prebivalci vseh slovenskih regij. Tako bo Občina Benedikt, ki jo drugod po Sloveniji poznajo po tem, da se razteza na čudovitih vinorodnih gričih v osrednjih Slovenskih goricah, da ima rimske gomile in bogato kulturno dediščino, da ima obetaven termalni vrelec, da sodi po povprečni starosti prebivalcev med najmlajše občine v Sloveniji in da ima številne glasbeno nadarjene prebivalce, zaslovela še po eni dobri zgodbi.

Projekt Večgeneracijskega centra Benedikt je Občina Benedikt izvedla v sodelovanju s partnerji. Gre za Društvo upokojencev Benedikt, Društvo kmečkih žena in deklet Benedikt in Deželo daril Bojana Štefanec, s. p. Vrednost celotnega projekta je znašala nekaj več kot 35 tisoč evrov. Občina Benedikt pa se je s projektom prijavila tudi na razpis Las Ovtar za evropska sredstva ter pridobila zanj nekaj več kot 23 tisoč evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Po tem ko so večgeneracijski center uredili (uradno so ga odprli letos ob občinskem prazniku, v celoti pa je začel delovati jeseni), pa je bil ta projekt izbran še za potujočo fotografsko razstavo dobrih zgodb, ki povezujejo Slovenijo.

Projekt ureditve Večgeneracijskega centra Benedikt se je uvrstil na potujočo fotografsko razstavo 20 dobrih zgodb, ki ga je za promocijo Slovenije pred časom predsedovanja Slovenije Evropski uniji in v njem pripravila vladna služba za razvoj in evropsko kohezijo.

Razstavo je pripravila Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko skupaj z občinami iz vseh dvanajstih regij v Sloveniji, v katerih je že oziroma še bo razstava tudi gostovala. Gre za občine Benedikt, Celje, Cirkulane, Grosuplje, Krško, Ljubljano, Lukovico, Mirno Peč, Mursko Soboto, Novo mesto, Ribnico, Semič, Šentjur in Veliko Polano, ki so z evropskim projektom uspele narediti dobro zgodbo.

Najprej so razstavo postavili na ogled v Občini Benedikt in sicer v Večgeneracijskem centru Benedikt. Ob tej priložnosti je po spletni povezavi spregovoril tudi minister Zvonko Černač, pristojen za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Najprej se je Občini Benedikt zahvalil za priložnost, da lahko vladna služba za razvoj in evropsko kohezijo javnosti predstavi nekaj projektov, ki so bili v preteklih letih izvedeni s pomočjo evropskih sredstev. »Evropska sredstva nas povezujejo na različne načine, vsak dan in na vsakem koraku. Povezujejo nas s tisoči projektov, ki smo jih ustvarili skupaj v vsaki občini. Skupaj z občinami smo izbrali nekaj lepih in uspešnih zgodb iz vseh dvanajst razvojih regij. Razstava bo v slabem letu dni obšla celotno Slovenijo, v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji pa bo ves čas na ogled na Brdu pri Kranju,« je dejal minister Černač in se Občini Benedikt še enkrat zahvalil za gostoljubje.

Kot je povedal minister, bo potujoča razstava po slovenskih regijah potovala do konca junija, nato pa jo bo vladna služba za razvoj in evropsko kohezijsko politiko preselila v reprezentančne prostore Republike Slovenije na Brdu pri Kranju, kjer bo na ogled v času, ko bo Slovenija predsedovala Evropski uniji. Tako si bodo lahko dobre zgodbe iz Slovenije, med katerimi je tudi primer dobre prakse iz Občine Benedikt, ogledali tudi državniki in diplomati iz drugih držav, ki bodo v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji obiskali našo državo.

S potujočo razstavo vladna služba za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prikazuje, kako nas evropski projekti in evropska sredstva povezujejo. Kot so zapisali organizatorji razstave, nas povezuje, »ko se peljemo po novih cestah, ko se vozimo s kolesi po kolesarskih stezah, ko prečkamo most ali takrat, ko pustimo avto na parkirišču in se v službo odpeljemo s kolesom«. Prav tako »evropska sredstva povezujejo otroke na urejenih igriščih, šolajočo mladino pri številnih dejavnostih, starejše pri druženju z mladimi, zaposlene pri vsakodnevnem delu«. Evropska sredstva nas povezujejo pri delovanju na različnih področjih: »pri skrbi za okolje, pri ohranjanju narave, pri pridobivanju novih znanj in pri razvoju podjetniških idej«.

Potujoča fotografska razstava slovenskih dobrih zgodb je svoje popotovanje po Sloveniji začela v Benediktu.

Večgeneracijski center Benedikt, s katerim se bo Slovenija ponašala tudi v času predsedovanja Evropski uniji, je Občina Benedikt izvedla z željo, da bi z njim spodbujala sodelovanje in sožitje med vsemi generacijami v kraju in občini. Novi center, ki so ga uredili v prostorih starega otroškega vrtca v središču Benedikta, je namenjen povezovanju, informiranju, izobraževanju ter prenosu znanja in izkušenj med pripadniki vseh generacij. V projekt so zapisali: »Večgeneracijski center bo zagotovil vsebinsko zelo različne aktivnosti, ki bodo namenjene vsem generacijam, njihovim specifičnim, pa tudi skupnim potrebam. Plan aktivnosti bo vseboval dnevno, tedensko in mesečno ponudbo vsebin, kot so: neformalno druženje in srečevanje, informiranje, izobraževanje in ozaveščanje na različnih področjih; delavnice s področja aktivnega in zdravega staranja; dnevne medgeneracijske aktivnosti; aktivnosti v podporo posameznikom in družinam, ki se znajdejo v stiski; športne in gibalne aktivnosti; ustvarjalne delavnice; delavnice za krepitev zdravja; delavnice o financah in funkcionalni pismenosti; delavnice o krepitvi družinskih odnosov in starševskih kompetencah; predstavitev domačih obrti, običajev in tradicionalnih jedi; aktivnosti za samooskrbo z organizacijo možnosti prodaje oziroma nakupa ekoloških pridelkov in izdelkov domače obrti; učna pomoč za osnovnošolce; izobraževalne vsebine in predstavitve; počitniško varstvo otrok do tretjega razreda osnovne šole; podporne dejavnosti za samopomoč ter integracijo v družbo; delavnice s področja podjetništva; računalniške delavnice in podobno.« Skratka, Večgeneracijski center Benedikt je zasnovan tako, da Benedičankam in Benedičanom vseh generacij, pa tudi obiskovalcem od drugod, nudi možnosti za srečevanja in različne aktivnosti, ne glede na njihovo starost, znanje in poklic. V večgeneracijskem centru lahko vsakdo najde nekaj zase.

Večgeneracijski center Benedikt je že začel delovati in uresničevati svoje poslanstvo. Po besedah strokovnega sodelavca za turizem, šport in gospodarske javne službe na Občini Benedikt Roka Šijanca v centru ta čas domujejo Društvo upokojencev Benedikt, Društvo kmečkih žena in deklet Benedikt, Klub malega nogometa Benedikt, Mažoretni in twirling klub Benedikt, Odbojkarski klub Benedikt, Turistično društvo Atlantida, Društvo za opazovaje in proučevanje ptic Robert Šiško in KUD Musica Benedikt.

»V centru sta uporabnikom na voljo dve dvorani: prva, ki meri blizu 40 kvadratnih metrov, služi za razstavni prostor; druga, ki je dolga okoli 12 metrov, široka pa okoli 7 metrov, pa

Utrinek z razstave, ki prikazuje dejavnost Večgeneracijskega centra Benedikt.

je večnamenska,« pojasnjuje Šijanec. V prvi je stalna razstava Arheološke ceste Benedikt, druga, v katero gre okoli 50 ljudi, pa je na razpolago za različna predavanja, delavnice in sestanke. Poleg tega v njej upokojenci vadijo jogo, najmlajše mažoretke pa jo uporabljajo za treninge. V njej trenutno najmlajši izvajajo tudi gimnastične vaje. V centru je tudi vrvično kegljišče.

Potujoča fotografska razstava dobrih zgodb iz Slovenije bo pomembno prispevala k promociji Občine Benedikt v Sloveniji, pa tudi širše. »Zelo sem ponosen, da je med projekti, ki so na razstavi, tudi projekt iz naše občine,« pravi župan Občine Benedikt mag. Milan Repič. »Razstava je bila pri nas od 19. novembra do 3. decembra. Vsakdo si lahko ogleda tudi kratek film o razstavi, ki ga je občina objavila na svoji spletni strani in na facebooku.«

Tomaž Kšela

Zahvala gasilcem Benedikta

V hladni noči, 26. 11. 2020, ob 2. uri ponoči nam je streho in ves del mansarde poškodovalo drevo, ki je zaradi preperelih korenin padlo na našo hišo.

Ob takojšni pomoči in intervenciji gasilcev iz Benedikta, ki jim je uspelo umakniti drevo in zaščititi stanovanjski del, smo lahko na toplem pričakali jutro in začeli z nujnimi sanacijskimi deli.

Iskrena hvala vsem gasilcem iz Benedikta za izkazano humanost in pomoč.

Družina Borovnik iz Trotkove

Občina Cerkvenjak

V Cogetincih raste nova soseska

V novem naselju v Cogetincih (Nedeljko), ki ga je Občina Cerkvenjak pred kratkim komunalno opremila, so že zrasle prve enodružinske stanovanjske hiše. V novem naselju, ki je le nekaj minut oddaljeno od središča Cerkvenjaka, bo zraslo deset novih hiš. Gradbeništvo Lors Sašo Lorenčič, s. p., ki v naselju za trg gradi pet sodobnih in ličnih hiš, je prvi dve že ponudilo na trgu. Na spletnih straneh nepremičninskih agencij ju prodajajo za okoli 150 tisoč evrov.

Občina Cerkvenjak je v novem naselju v prvi fazi uredila cesto, fekalno in meteorno kanalizacijo, telekomunikacijsko kabelsko kanalizacijo, električno in vodovodno omrežje ter javno razsvetljavo. Jeseni je cesto še asfaltirala ter izvedla podporne konstrukcije za hodnik za pešce in, kjer je bilo potrebno, za izravnavo višine posameznih parcel. Za celotno investicijo z odkupi zemljišč in pripravo dokumentacije je občina namenila okoli 150 tisoč evrov.

V novem naselju se bo naselilo okoli 40 ljudi ali še kakšen več. Glede na dosedanje povpraševanje kupcev kaže, da se jih bo večina v Občino Cerkvenjak priselila iz drugih krajev. Tako se bo v Občini Cerkvenjak, v kateri se je število prebivalcev v zadnjih letih povečalo za okoli sto, še dodatno povečalo.

Naložba v komunalno opremo novega naselja v Cogetincih pa ni edina investicija, ki jo je občina Cerkvenjak izvedla v letošnjem letu. Po besedah župana Občine Cerkvenjak Marjana Žmavca je bilo letošnje leto na investicijskem področju za občino zelo plodno. Kot pravi, je občina kljub epidemiji covida-19 letos uresničila domala vse investicije, ki so bile predvidene v občinskem proračunu za letošnje leto. Po županovih besedah bo realizacija investicijskega programa na koncu leta skoraj stoodstotna. V občini so imeli srečo, da se bile v času najhujše epidemije investicije v takšni fazi, da zaradi njih ni prišlo do večjih zastojev. Kot pravi župan, so se tudi izvajalci izkazali, saj so svoje delo v glavnem organizirali tako, da so ga opravili v okviru dogovorjenih rokov.

Občina Cerkvenjak je letos modernizirala tudi odsek občinske ceste Cerkvenjak–Kadrenci–Andrenška graba pod kmetijo Smej do odcepa za Peščeni Vrh v dolžini 560 metrov za okoli 80 tisoč evrov. Prav tako je modernizirala odsek občinske ceste Cerkvenjak–Andrenci od Žižkovega klanca v smeri kmetije Vršič v skupni dolžini 332 metrov za okoli 41 tisoč evrov. Jeseni je občina modernizirala še odsek občinske ceste v Cogetincih proti kmetiji Hauzer v dolžini 165 metrov, za kar je namenila okoli 25 tisoč evrov.

Decembra letos bo občina končala tudi izgradnjo pločnika in javne razsvetljave ob regionalni cesti proti Vitomarcem od Tušakove vile do odcepa za Stanetince in Andrence. V tem delu bo Direkcija republike Slovenije za infrastrukturo modernizirala tudi 200 metrov cestišča na regionalni cesti. Vrednost celotne investicije, ki bo povečala varnost pešcev, med katerimi je največ učencev iz Andrencev in Stanetincev, znaša okoli 170 tisoč evrov. Sredstva za modernizacijo cestnega odseka je zagotovila Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, sredstva za izgradnjo pločnika in javne razsvetljave pa občina v višini okrog 50.000 evrov.

V Občini Cerkvenjak so na začetku decembra intenzivno gradili nov pločnik ob odseku ceste Cerkvenjak–Vitomarci od Tušakove vile do odcepa za Stanetince in Andrence. Nov pločnik bo povečal varnost pešcev, med katerimi je največ šolarjev.

Letos je občina ob parkirišču pred Športno-rekreacijskim centrom Cerkvenjak izvedla tudi prvo fazo izgradnje Vitalin parka. V tem parku bodo lahko pripadniki vseh generacij, zlasti pa starejših, ob druženju in balinanju ohranjali vitalnost. V okviru prve faze so zgradili dve stezi za balinanje in objekt, v katerem so sanitarije, soba za druženje, shramba za rekvizite in opremo ter kuhinja z razdelilnim delom. Objekt ima 49 kvadratnih metrov notranjih površin in 20 metrov pokrite terase. Prvo fazo investicije je izvedlo podjetje Lesnina MG oprema iz Ljubljane. Vrednost celotne investicije je bila okoli 146 tisoč evrov. Občina je za to investicijo pridobila okoli 40 tisoč evrov iz evropske blagajne.

Občina je prevzela tudi vaški vodovod v naseljih Cogetinci in Ivanjski Vrh. Prenos je izvedla skupaj s sosednjo Občino Gornja Radgona. Doslej so gospodinjstva v teh dveh naseljih dobivala vodo iz vodnega vira Osojnica, ki mu bo veljavno vodno dovoljenje poteklo konec leta. Zato bo morala občina v naslednjih letih vodovodno omrežje obnoviti, že sedaj pa ga priključuje na Mariborski vodovod. Tako bodo v Občini Cerkvenjak na Mariborski vodovod priključili 45 gospodinjstev, na prav toliko pa jih bodo priključili tudi v Občini Gornja Radgona. Za to bosta obe občini prispevali vsaka po 15 tisoč evrov, skupaj torej 30 tisoč evrov. Občini bosta za svoje občane plačali prilagoditve sekundarnega omrežja, zemeljska dela za hišne priključke in stroške nabave vodomerov, medtem pa bo stroške namestitve novega vodomernega jaška moralo poravnati vsako gospodinjstvo samo, če ga bo želelo imeti.

Občina je letos končala tudi izgradnjo novega vodovodnega omrežja v Brengovi v dolžini 1,2 kilometra v vrednosti okoli 80 tisoč evrov. Skupaj s sosednjo Občino Sveti Andraž in Komunalo Ptuj pa je občina obnovila del vodovoda v Župetincih v dolžini 500 metrov. Vrednost investicije je znašala okoli 20 tisoč evrov. Ob regionalni cesti Cerkvenjak–Sveti Jurij ob Ščavnici je občina za večjo varnost v prometu pri križišču za Smolince namestila solarno svetilko, enako pa je namestila tudi na križišču pri Vogrinovih v Brengovi.

Letošnji občinski proračun Občine Cerkvenjak je bil zelo investicijsko naravnan. Kot pravi župan Žmavc, bo takšen tudi proračun za naslednje leto. Trenutno je v prvem branju.

Tomaž Kšela

Občina Lenart

Proračun Občine Lenart za leto 2021 investicijsko naravnan

Občinski svet Občine Lenart je na 11. redni seji, ki je bila 26. novembra, v prvem branju obravnaval proračun za leto 2021.

Nov pogled na Lenart

Proračun je razvojno in investicijsko zastavljen, celotni prihodki bodo v 2021 znašali 9.879.833,08 EUR, odhodki so načrtovani v višini 9.477.426,84 EUR. Za investicije bo namenjenih 4.151.936 EUR, izpostavljamo najpomembnejše.

Dolgoročno najpomembnejši in investicijsko zahteven projekt je gradnja Čistilne naprave Lenart. V proračunu je za ta namen predvidenih 2.255.460,69 EUR, od tega je višina lastnih sredstev 300.000,00 EUR, ostalo je sofinanciranje kohezije in državnega proračuna.

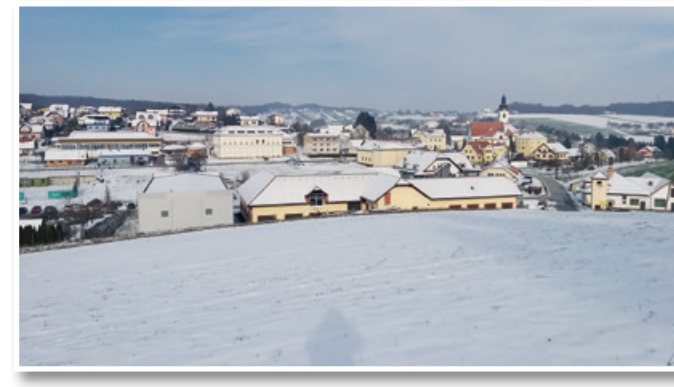

Zimski pogled na Voličino

Od večjih naložb velja omeniti tudi gradnjo Namakalnega sistema Selce, ki znaša 435.865,00 EUR in jo v celoti financira država, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Projekt se prenaša iz leta 2020 in bo do konec leta zaključen, v plačilo pa zapade v naslednjem letu.

Cestno omrežje v občini je potrebno vzdrževati in obnoviti dotrajane lokalne ceste ter javne poti. Za redno letno in zimsko vzdrževanje lokalnih občinskih cest je predvidenih 421.600 EUR. Občina bo precej sredstev namenila tudi za investicijsko vzdrževanje in rekonstrukcijo lokalnih cest, in sicer 580.000 EUR. Pomembne investicije s področja cestne infrastrukture so asfaltiranje gramoziranih cest v Voličini, rekonstrukcija lokalne ceste Hrastovec–Vinička vas, rekonstrukcija ceste Sp. Voličina (Pod Gradnom)–Gočova in nadaljevanje obnove ceste Zavrh–Nadbišec. Načrtovano je asfaltiranje gramoziranih cest v Lenartu in rekonstrukcija ceste Zg. Žerjavci–Gasteraj. Za obnovo komunalne infrastrukture ulic v mestu Lenart bo namenjenih 25.000 EUR, za komunalno infrastrukturo v Cafovi ulici pa 45.000 EUR

Na področju vodooskrbe je za rekonstrukcijo tranzitnih cevovodov Košaki–Počehova rezerviranih 32.137 EUR.

Območje Slovenskih goric nima kolesarskih poti, zato je 15 občin v t. i. Območnem razvojnem partnerstvu v dogovoru z Direkcijo RS za infrastrukturo, med njimi tudi Občina Lenart, pristopilo projektu urejanja kolesarske mreže, za katero je v občinskem proračunu predvidenih 90.000 EUR.

Na področju zagotavljanja požarne varnosti bo za Krajevno skupnost in PGD Voličina velika pridobitev dozidava gasilskega doma v Voličini, ki bo znašala 100.000 EUR.

Kar zadeva prostorsko načrtovanje, so v proračunu tudi predvidena sredstva za nadaljevanje postopka in pripravo gradiv za Občinski prostorski načrt (OPN), za kar je rezerviranih 37.400 EUR. Za nakupe zemljišč je predvidenih 150.000 EUR.

Na področju vzgoje in izobraževanja je 40.000 EUR namenjenih za rekonstrukcijo OŠ Lenart, za vzdrževanje objektov v Vrtcu Lenart 20.800 EUR in za investicijsko vzdrževalna dela v OŠ Lenart 16.000 EUR.

Proračunska sredstva za področje predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja znašajo 2.069.412 EUR. V navedenem znesku so zajeti materialni stroški obeh osnovnih šol, plačilo razlike med ceno programov v vrtcih in plačili staršev, investicijsko vzdrževalna dela v šolah in vrtcih, regresiranje šolskih prevozov in drugi izdatki.

Kulturnih dejavnostim, ki obsegajo vse stroške, povezane z delovanjem Knjižnice Lenart, dotacije kulturnim društvom, javni sklad za kulturne dejavnosti, vzdrževanje in investicije v kulturnih domov itd., je namenjenih 203.063 EUR.

Področju športa in rekreacije je dodeljenih 218.498 EUR, kar pomeni financiranje dejavnosti športnih društev, vzdrževanje in investicije športnih dvoran, vzdrževanje in investicije na športnih igriščih itd.

Za socialno varnost, ki zajema varstvo invalidnih oseb, varstvo otrok in družine, zagotavljanje socialne varnosti in razne socialne transfere, ki jih določa zakonodaja, je predvidenih 437.427 EUR.

Tekom proračunskega leta 2021 bo Občina Lenart odplačala dolgoročne kredite v višini 460.098,00 EUR ter brezobrestne kredite Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo v višini 56.036,00 EUR. Tako kot pretekla leta planira tudi v letu 2021 koriščenje povratnih sredstev skladno s 23. členom ZFO – 1 v višini 99.089,00 EUR.

Celoten proračun Občine Lenart je dostopen na povezavi: https://www.lenart.si/images/Seje_2018-2022/11-seja/9000.pdf

D. O., foto: E. P.

V Občini Lenart zaključene številne investicije

Seja Občinskega sveta Občine Lenart, 26. novembra 2020, je potekala na daljavo, po spletni povezavi. Kot je v navadi, je župan mag. Janez Kramberger svetnike in javnost seznanil z dogodki in stanjem investicij na območju občine.

Župan mag. Janez Kramberger, foto: D. O.

Občinski praznik je letos zaradi epidemije potekal brez prireditev, občani so po pošti prejeli voščilo in obvestilo o prejemnikih občinskih priznanj. Priznanja bodo podeljena, ko se bo izboljšalo epidemiološko stanje in bo omogočeno druženje.

Kljub izrednim razmeram dela na gradbiščih v obeh krajevnih skupnostih potekajo nemoteno. Ena pomembnejših investicij je čistilna naprava Voličina s kolektorjem in cevovodom do novega naselja v Voličini, gradnja je zaključena, dela so plačana, pridobljeno je uporabno dovoljenje, naprava je v poskusnem obratovanju.

Na Lokalnem namakalnem sistemu Selce dela potekajo, kot je načrtovano, rok izvedbe je podaljšan do konca marca 2021, ker je potrebno sanirati še plaz ob vodnem zajetju.

»Stara šola«, ena najstarejših stavb v centru Voličine, je dobila svež, urejen videz, obnovljena je fasada.

Zadovoljni so gotovo tudi v Zavrhu, zaključena je rekonstrukcija in asfaltiranje ceste od Maistrovega stolpa proti Nadbiščcu.

Čistilna naprava Voličina

Nova dovozna cesta v NPIC

Ulica heroja Lacka

Tudi v krajevni skupnosti Lenart je živahno na gradbiščih. V Novi poslovno-industrijski coni v Lenartu so zgrajeni 120 m ceste in ostala infrastruktura, v krožišču, ki ga je uredila Direkcija za infrastrukturo RS, je Občina Lenart postavila mlinsko kolo, ki je povezano s tradicijo mlinarstva v Lenartu.

Z investicijami je povezana tudi otvoritev nove trgovine Spar, ki je bila brez spremljajočega dogodka.

Velika pridobitev so nova igrala v Mestnem parku dr. Jožeta Pučnika, ki bodo otrokom omogočala varno in ustvarjalno igro. Obstoječa igrala so bila dotrajana in nevarna za uporabo.

Zaključena je 1. faza obnove lenarške tržnice, zgrajena je ograja z nadstrešnicami. Preplastitev tržnice s tlakovci se bo nadaljevala v prihodnjem letu. V sklop ureditve tržnice sodi tudi ureditev klančine.

V Lormanju je asfaltirana cesta proti Strmi gori, zgrajena je javna razsvetljava, namestiti je potrebno še hitrostne ovire. V prihodnjem letu bo izvedena rekonstrukcija ceste, ki vodi skozi Lormanje. Pridobiti je potrebno še soglasje za podvrtanje avtoceste za gradnjo cevovoda, da bo omogočeno črpanje odpadnih vod in odvajanje le-teh v čistilno napravo.

Končana so tudi dela v Ulici Ele Kristl, v Prežihovi ulici in v Ulici heroja Lacka, asfaltiranje ceste, zgrajena je komunalna infrastruktura. V ŠRC Polena je urejeno novo parkirišče za približno 80 avtomobilov, ki bo kmalu predano v uporabo.

Zaradi epidemiološkega stanja letos ne bo božično-novoletnih prireditev, poskrbljeno bo za praznično osvetlitev v Lenartu, v Voličini, v Selcah in v Zavrhu. Praznično vzdušje bo z osvetlitvijo pričarano tudi v lenarškem parku.

Kot vsako leto bo Občina Lenart tudi letos poskrbela za božično obdaritev več to 600 otrok. Pri raznašanju daril bodo pomagali svetniki krajevnih skupnosti.

D. O., foto: E. P.

Stara šola v Voličini

Prežihova ulica

35. Maistrove prireditve na Zavrhu (vendarle) niso šle mimo

Megaherčno obujanje spominjanja z zavezo prihodnosti na Radiu Maribor

Pandemija vendarle ni povsem »*odnesla*« letošnjih jubilejnih, že 35. Maistrovih prireditev na Zavrhu. Napovedane svečane akademije sicer res ni bilo, so se pa prizadevni organizatorji znašli in skupaj z dokumentarno-feljtonskim programom Radia Maribor »*megaherčno*« izvedli dogodek. In to naravnost iz doma kulture na Zavrhu preko radijskih valov na domove poslušalcev, med katerimi je bilo seveda veliko ljudi iz osrednjih Slovenskih goric. Sodeč po odmevih na radijsko prireditev, ki jo je posrečeno in domiselno vodil prekaljeni radijski maček **Anton Petelinšek**, je bila letošnja prireditev lepo sprejeta. Predvsem pa velja izpostaviti, da jubilej le ni šel mimo in je ostal zapisan v zgodovinski kroniki ter v ljudskem pomnenju kot nekoliko drugačen od običajnih. V radijski Maistrovi prireditvi z Zavrha so sodelovali lenarški župan **mag. Janez Kramberger**, predsednik Domovinskega društva generala Rudofa Maistra iz Maribora **prof. Aleš Arih,** strokovni sodelavec Maistrovih prireditev **dr. Marjan Toš** in prvi vodnik po nekdanji Maistrovi spominski sobi iz leta 1986 ter zdajšnji odlični poznavalec razstave »Maister po *Maistru*« v Štupičevi vili, domačin iz Zavrha **Stanko Kranvogel**. Slednji je imel v imenu mnogih generacij domačinov iz Zavrha in Voličine največ povedati o iskrenosti spominjanja na generala in pesnika Rudolfa Maistra - Vojanova med preprostimi slovensko-goriškimi ljudmi. Oddaja je seveda tudi arhivirana.

Poleg radijskega spominjanja na Maistra so v okviru 35. Maistrovih prireditev izdali tudi fotomonografijo **Obrazi Zavrha**, katero smo predstavili v zadnji številki našega časopisa. Dogovorjeno je, da bo knjiga javno predstavljena najprej na Zavrhu, ko bodo razmere to dovoljevale, in takrat bo letošnji jubilej dodatno osvetljen še z mnogimi živimi pričami dogajanja na Zavrhu, v Voličini in v Lenartu. Knjiga bo predstavljena še v krogih članov DDGRM Maribor in Zveze društev generala Maistra iz Ljubljane. Sporočilo letošnjega Zavrha ostaja enako vsem dosedanjim sporočilom – javni in zgodovinski spomin na Maistra, na njegove borce-prostovoljce v bojih za severno mejo, na njegove sodelavce v Narodnem svetu, častnike in podčastnike v prvi slovenski vojski ter seveda na mnoge njegove podpornike iz Slovenskih goric, ne smeta oveneti. Zgodovina namreč potrjuje veličino teh dejanj iz prevratnega leta 1918/1919. Zato imajo nasledniki zdajšnje ekipe vnetih sodelavcev Maistrovega Zavrha obvezo za prihodnost, da dobro vpeljano delo nadaljujejo.

Ob tem najbrž ni odveč še enkrat spomniti na bistvo Maistrovih dejanj in njegovih odločitev, ki so dobile zgodovinsko potrditev. General Rudolf Maister je kljub temu, da ni bil avtor kakšnega pomembnega narodnopolitičnega programa za Slovenijo v pisani besedi, s svojimi dejanji, pogumom in vizionarstvom velika zgodovinska osebnost, vtkana v slovensko narodno bit. Njegova dejanja, odločnost in vojaška drznost so odlike velikega človeka, ki se je ne samo izkazal, pač pa tudi potrdil kot mož, sposoben za odločilna dejanja po koncu prve svetovne vojne. Postavil je enega od stebrov slovenskega upornštva 20. stoletja. Brez njega in njegovih soborcev ter sodelavcev ne bi bilo oblikovanja Slovenije kot nove državne tvorbe leta 1991. Njegovo vizionarstvo je bilo v minulem stoletju še dvakrat na resni preizkušnji, najprej med uporom zoper okupatorje 1941–1945 in nazadnje leta 1991 med slovensko osamosvojitveno vojno.

Maistrov duh in upornštvo v Slovenskih goricah še živita in vejeta iz njegovega »svetišča« na Zavrhu. Foto: Marjan Toš

Dovolim si dodati, da je Maistrovo sporočilo na resni preizkušnji tudi danes, ko bi »novega« Maistra odločnih in vizionarskih dejanj v »sodobni *izdaji*« še kako potrebovali! Tokrat z zelo jasnim pogledom – uprtim v prihodnost slovenske države. In kakšen je ta pogled danes? Zdi se, da je povsem negotov, brez prave vizije, vse preveč zazrt v preteklost in prežet z ostanki nekdanjega »kulturnega boja« iz konca 30-ih let minulega stoletja. Zato imajo najbolj prav mladi, ki so nas tudi ob letošnjem Maistrovem dnevu v marsikaterem okolju opozorili, da »naj stopimo skupaj in si priskočimo na pomoč za rešitev Slovenije«. Maister bi jim pritrdil, saj se z zdajšnjo mlahavostjo, s klečeplazenjem pred Evropo, s približevanjem novodobnim avtokratskim režimom, z narodno razklanostjo in omahljivostjo ne bi strinjal. Znova bi potegnil sabljo – in iskreni domoljubi bi mu šli naproti. Teh pa nas je kljub velikemu nezadovoljstvu nad stanjem v državi še vedno dovolj.

Marjan Toš

Občina Sveta Ana

Prednost bodo dali izgradnji cest in prizidka k vrtcu

Kljub temu da letošnje leto mineva v znamenju epidemije bolezni covid-19, je bilo za Občino Sveta Ana v razvojnem in investicijskem pogledu še kar uspešno. Občina Sveta Ana se že od ustanovitve leta 1998 razvija mnogo hitreje, kot se je razvijala dotlej. Na področju razvoja je tudi v letu 2020 naredila pomemben korak naprej. Kdor je Sveto Ano in okoliška naselja Dražen vrh, Froleh, Kremberk, Krivi Vrh, Ledinek, Lokavec, Rožengrunt, Zgornja Bačkova, Zgornja Ročica, Zgornja Ščavnica in Žice zadnjič obiskal pred dobrimi 22 leti, danes teh krajev verjetno ne bi več prepoznal. Napredek pa ni opazen samo na cestni in komunalni infrastrukturi, na kanalizaciji in čistilnih napravah, na pločnikih, na javni razsvetljavi, na urejenih sprehajalnih poteh, na vodovodu, na električnem in telekomunikacijskem omrežju ter nasploh na javnih objektih, temveč tudi na zasebnih hišah ter lepo urejenih fasadah, dvoriščih, vrtovih in ograjah ter na zasebnih zemljiščih. Očitno je urejanje javnih objektov in površin tudi prebivalce spodbudilo k urejanju svojih hiš in posesti. Tako sodi danes Sveta Ana med najbolj urejena naselja v Slovenskih goricah, saj je leta 2018 v okviru projekta Turistične zveze Slovenije Moja dežela - lepa in gostoljubna prejela priznanje za doseženo 1. mesto za najlepše urejeno trško jedro v Sloveniji. Turistična destinacija Sveta Ana pa se ponaša tudi s prestižnim

znakom Slovenia Green Silver, ki ga podeljuje Slovenska turistična organizacija.

Kaj je v razvojnem smislu Občini Sveta Ana prineslo leto 2020? O tem in o načrtih občine v naslednjem letu smo se pogovarjali z županom občine Sveta Ana Silvom Slačkom.

Od ustanovitve Občine Sveta Ana do danes se je v kraju in na območju občine veliko spremenilo. Občina je uredila oziroma zgradila komunalno infrastrukturo, izboljšala pogoje za varstvo in šolanje otrok ter razvoj kulture, uredila javne površine in izgled kraja, izboljšala turistično infrastrukturo, modernizirala cestno infrastrukturo in naredila še marsikaj. Kako je ta razvoj tekel po fazah – s čem ste začeli in kako nadaljevali?

Tudi sam sem prepričan, da se je v Slovenskih goricah in verjetno tudi povsod po državi razvoj takšnih in podobnih občin, kot je Občina Sveta Ana, zares začel šele z ustanovitvijo malih občin. Po tem, ko smo v malih krajih dobili samostojne občine, smo po določenem »ključu« dobili tudi lastna sredstva, ki smo jih lahko uporabili za njihovo delovanje in za razvoj na njihovem območju. Poleg tega pa so male občine v prizadevanja za razvoj na svojem območju pritegnile nove ljudi oziroma voljene predstavnike v občinske svete in druge organe, ki so bili bližje ljudem in so čutili odgovornost do njih in nasploh za razvoj svojih krajev in občin.

V naši občini smo spočetka največ vlagali v cestno in komunalno infrastrukturo ter gradili predvsem ceste in vodovode. Malo kasneje smo začutili potrebo po izgradnji kanalizacije in pločnikov ter po ureditvi trgov, pa tudi po izgradnji kulturne in športne infrastrukture.

Pri vseh investicijah, ki smo jih res skrbno načrtovali, so nam veliko pomenila tudi razna evropska sredstva in drugi razpisi za sofinanciranja, ki jih je objavljala država. To ne velja samo za športno dvorano, temveč tudi za mnoge druge, zlasti večje investicije.

Zdi se, da ste minulo leto posvetili modernizaciji cestnih odsekov. Katere odseke vse ste zgradili in kako ste z izvedenimi deli zadovoljni vi in občani?

V letošnjem letu smo v občinskem proračunu zares dali poudarek modernizaciji cest, saj smo jih zaradi drugih velikih, večletnih projektov, kot je bil projekt izgradnje čistilne naprave in kanalizacije v Sveti Ani, s katerim smo se ukvarjali zadnja štiri leta, nekoliko zanemarili. Letos smo modernizirali in asfaltirali kar pet cestnih odsekov in sicer: Žice–Sp. Ročica, Ledinek–Kraner, Rožengrunt–Holer, Lokavec–Rožengrunt, Dražen vrh–Holer. Skupna dolžina moderniziranih odsekov znaša tri kilometre, vrednost vseh petih investicij pa znaša okoli 340 tisoč evrov.

V občini tudi za naslednje leto načrtujemo, da bomo modernizirali več cestnih odsekov v podobni skupni dolžini. Tako bo stanje celotne cestne infrastrukture na območju občine nekoliko boljše šele proti koncu naslednjega leta. Vendar pa z vlaganji v modernizacijo cest tudi naslednjem letu ne bomo končali, saj bomo morali obnoviti še nekatere odseke na že obstoječi cestni mreži. Občanke in občani so seveda z našimi vlaganji v ceste zelo zadovoljni, posebej tisti, ki živijo bližje moderniziranim odsekom in jih redno uporabljajo.

Ob modernizaciji cest ste se v občini letos lotili še nekaterih drugih investicij. Kaj vse vam je letos še uspelo zgraditi in urediti?

Letos smo se poleg modernizacije omenjenih cestnih odsekov lotili še dozidave dveh igralnic k otroškemu vrtcu. Z deli smo pričeli letos jeseni. Načrtujemo, da bodo lahko otroci nove igralnice začeli uporabljati z novim šolskim letom 2021. Celotna vrednost te investicije znaša okoli 400 tisoč evrov. Dela izvaja PTZ Lipa iz Lenarta. Zaenkrat smo z napredovanjem del zelo zadovoljni.

Kako bo razvoj kraja in občine tekel naprej? Kaj ste zapisali v programe in načrte za naslednje leto? Lahko

Silvo Slaček: V naslednjem letu bomo na področju investicij dali poudarek izgradnji oziroma modernizaciji cest in dokončanju prizidka k vrtcu.

poveste tudi, koliko bodo načrtovane investicije stale in koliko sredstev si boste prizadevali pridobiti iz evropske blagajne?

Kot sem že omenil, bomo tudi v naslednjem letu na področju investicij dali poudarek izgradnji oziroma modernizaciji cest in dokončanju prizidka k vrtcu. Ob teh projektih se bo verjetno pojavil še en nov in velik projekt. Gre za izgradnjo kolesarskih povezav znotraj Območnega razvojnega partnerstva Slovenske gorice. To bo oziroma je že velik in zelo pomemben projekt za razvoj turizma na območju celotnih Slovenskih goric. Čeprav nam bodo pri financiranju tega projekta v veliko pomoč načrtovana evropska in državna sredstva, bo projekt velik finančni zalogaj tudi za občine. Upam, da bo projekt izgradnje kolesarskih poti potekal tako, kot je načrtovano.

Naša občina pa se bo postopoma lotila še ureditve pokopališča. Načrtujemo izgradnjo žarnega zidu, ureditev prostora za raztros pepela, ureditev parkirišč in izvedbo drugih manjših del. Tudi ta projekt bomo izvajali po fazah več let, dinamika pa bo seveda odvisna od razpoložljivih sredstev.

V Občini Sveta Ana vidite priložnost v razvoju turizma. Kako daleč ste na tem področju in kaj načrtujete, da bi v kraj in občino privabili še več obiskovalcev in turistov.

V preteklih letih smo veliko vlagali v razvoj turizma. Med drugim smo obnovili skoraj vse lokalne spomenike. Čaka nas še obnova Močnikove kovačije, ki se že več let odmika, saj z razpisi, na katerih želimo pridobiti sredstva za njeno obnovo, zares nimamo sreče. Vedno se kaj zalomi, običajno ne po naši krivdi. Tudi na zadnjem razpisu, na katerem smo računali na ugoden razplet in pridobitev evropskih sredstev, je bilo nekaj narobe pri enem od partnerjev v projektu. Želim si, da še to uredimo. Največji preboj pa bomo zagotovo naredili z izgradnjo kolesarskih poti. Takrat bodo ljudje, ki delajo na področju turizma, res dobili priložnost. Upam, da tega ne bodo zamudili.

Letos bomo praznične dni preživeli in novo leto pričakali v posebnih okoliščinah. Kaj pripravljate za občane oziroma kaj jim sporočate?

Menim, da bodo letos bolj žalostni prazniki, saj se, kakor kaže, virusa do konca zime ne bomo uspeli znebiti. Vse kaže, da bomo praznike preživljali doma v krogu svojih najbližjih. Morda je tudi tako prav, saj gre na koncu koncev za družinske praznike – družine pa se v dobi potrošništva in hipertehnologije med seboj vedno bolj odtujujejo. Preživljanje prazničnih dni v družinskem krogu lahko samo okrepi družinske vezi.

Glede na okoliščine predlagam vsem, da poslušamo strokovnjake in se v prazničnih dneh in tudi sicer čim bolj držimo priporočil, ki nam jih dajejo, saj bomo samo tako premagali virus.

Hkrati pa moramo z optimizmom gledati naprej, saj bo tudi te epidemije enkrat konec, še posebej sedaj, ko nam obljubljajo cepivo. Prepričan sem, da se bo takrat življenje zelo hitro vrnilo v stare tirnice.

Tomaž Kšela

Obeležitev 220. obletnice šolstva pri Sveti Ani

Posebna izdaja pesniške zbirke Ostra zima, večna pomlad

V letu 2020 Osnovna šola Sveta Ana praznuje 220. obletnico šolstva pri Sveti Ani. Kljub nezavidljivim časom ob prisotnosti virusa in posledičnih ukrepih v družbi niso mogli pripraviti slovesnosti, zato so se odločili, da dostojno obeležijo obletnico s prav posebno knjižno izdajo – **pesniško zbirko Ostra zima, večna pomlad**. Pesmi sta prispevali Nives Ornik, dijakinja prvega letnika Prve gimnazije v Mariboru in nekdanja učenka OŠ Sveta Ana, in Barbara Pristovnik profesorica angleščine in slovenščine na OŠ Sveta Ana. Pri nastajanju pesniške zbirke so sodelovali tudi učenci OŠ Sveta Ana, ki so prispevali ilustracije: Maruša Fluher, Maja Holer, Klara Kamenar, Eva Krajnc, Laura Krček, Teja Lorber, Vita Peček, Nika Ramšak, Ines Zadravec in Julija Zemljič. Profesorica likovne vzgoje Metka Beber je pripravila ilustracijo, ki krasi naslovnico pesniške zbirke, zbrala, uredila in lektorirala pa jo je Mateja Kramberger, tudi profesorica na OŠ Sv. Ana, ki je v uvodniku zapisala, da je pesniška zbirka v več pogledih neobičajna in posebna. Izdajo sta finančno podprli Občina Sveta Ana in Osnovna šola Sveta Ana, oblikovala in pripravila za tisk jo je grafična oblikovala Rebeka Škrlec iz lenarškega podjetja Kreativna Pika, d. o. o, ki je knjigo izdala in založila.

Ostra zima, večna pomlad je zbirka, ki pred bralca čutno in čustveno postavlja izrazito poglobljeno doživljanje sveta, življenja, ljubezni in vsega, kar se dotika človekovega srca. Avtorici polagata na srca bralcev, da naj bodo pesmi v tej zbirki kompas skozi blodnjak srca, vodnik po galaksijah različnih svetov ali preprosto branje, ki tu in tam zažari kot utrinek na nočnem nebu. Pesniško zbirko, ki je je izšla 15. decembra, lahko kupite na povezavi: www.k-pika.si/pesniska-zbirka. Ostra zima, večna pomlad je čudovita knjiga, ki bo s svojo estetsko noto in osebno izpovednostjo prepričala vse ljubitelje lepega.

Kreativna PiKA, d. o. o.

Občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah

Najmlajše bo brezstično obdaril Božiček

Kljub epidemiji covida-19 Božiček na najmlajše Trojičanke in Trojičane letos ni pozabil, temveč jih bo v predprazničnem času obiskal in obdaril – in to brezstično. V normalnih okoliščinah to ne bi bilo nič posebnega, letos, ko so otroci cele dneve doma in se celo šolajo na daljavo, pa bo obisk Božička zanje še prav posebno doživetje. »Doslej smo v občini vsako leto v božičnem času poskrbeli za obisk Božička, predstavo in obdaritev vseh otrok od prvega do šestega leta s stalnim prebivališčem v naši občini. Ker zaradi trenutne situacije tradicionalna prireditev letos ni možna, bo Božiček krenil od vrat do vrat po vseh naseljih naše občine,« pojasnjuje direktorica občinske uprave v Občini Sveta Trojica Darja Slivnjak. »Kljub vsem težavam, ki nam jih ustvarja epidemija, bo Božiček v družbi župana in občinske uprave opravil sprevod po vseh naseljih občine in brezstično obdaroval otroke.«

Obdarovanja otrok pa dandanes ni tako enostavno organizirati, kot je bilo nekoč in kot je videti na prvi pogled. Zaradi Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov (GDPR - General Data Protection Regulation) brez pisne privolitve staršev oziroma skrbnikov občina ne sme dostaviti otroku darila na naslov prebivališča. Zato je, kot pravi Slivnjakova, občina vse starše oziroma skrbnike otrok na območju Občine Sveta Trojica pozvala in zaprosila, naj za namen obdarovanja otrok na domu posredujejo občini pisno privolitev za obdelavo osebnih podatkov otroka.

Občina Sveta Trojica, ki je že zaslovela, da v času božično novoletnih praznikov za svoje občanke in občane ter druge obiskovalce vsako leto pripravi nekaj enkratnega in čarobnega, je bila letos kljub epidemiji covida-19 tudi na investicijskem področju izjemno aktivna.

»Leto 2020 je bilo za našo občino projektno in investicijsko zelo bogato,« pravi župan Občine Sveta Trojica David Klobasa. Ob tem spomni na več uspešno izvedenih projektov: na gradnjo optičnega omrežja v večini naselij na območju občine; na ureditev komunalne infrastrukture in rekonstrukcijo ceste v Zgodnji Senarski vas, na preplastitev in ureditev športnih igrišč ob Osnovni šoli Sveta Trojica; na ponovno zagotovitev ambulante splošne medicine, ki ji je občina podelila koncesijo za petnajst let; na uvajanje participativnega proračuna s projektom »Moja pobuda«; na preplastitev in odvodnjavanje državne ceste v naselju Osek v dolžini 700m v dogovoru z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo; na izgradnjo javne razsvetljave v naselju Zgornje Verjane; na ustanovitev javnega zavoda Zavod za turizem, na umestitev tras za izgradnjo kolesarskih poti v dolžini 17 km na območju Občine Sveta Trojica in na še nekatere manjše projekte in investicije.

»Kljub omejitvam zaradi epidemije smo izvedli tudi kar nekaj družabnih dogodkov, od odprtja postajališča za avtodome in preurejenega športnega igrišča do koncertov na prostem znotraj dogodka Trilogija ob jezeru,« pravi župan Klobasa. »Ob upoštevanju navodil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) smo omenjene dogodke izvedli z druženjem ljudi brez negativnih posledic zanje oziroma brez ustvarjanja novih žarišč okužb.«

Občina bo ob cesti v Sveto Trojico zgradila pločnik, s čimer želi ustvariti promenado ob južnem vhodu v kraj.

Otvoritve posameznih investicij in drugi dogodki, ki so bili izvedeni profesionalno, so tudi zaradi tega naleteli na ustrezen odmev v medijih in v širši javnosti, zato so pomembno prispevali k promociji in prepoznavnosti Svete Trojice v slovenskem prostoru.

Kolikšna pa je bila vrednost vseh investicij v Občini Sveta Trojica v letu 2020? »Vključno z gradnjo optičnega omrežja se je v letu 2020 v naši občini za vsebine, ki izboljšujejo kvaliteto bivanja, investiralo okoli 1,3 milijona evrov. V občinskem proračunu za leto 2020 smo za projekte zagotovili okoli 900 tisoč evrov sredstev iz drugih virov financiranja,« pojasnjuje Klobasa.

Kaj pa v Občini Sveta Trojica načrtujejo za naslednje leto? Koliko sredstev bodo namenili za investicije in koliko si jih bodo prizadevali pridobiti iz evropske blagajne?

»Naslednje leto bo občina zgradila dolgo pričakovani pločnik z javno razsvetljavo ob južni vpadnici v Sveto Trojica, s čimer želimo ustvariti trojiško promenado na južnem vhodu v kraj,« pojasnjuje župan. »Poleg tega bomo asfaltirali ulice v novem naselju Trojica jug, nameravamo pa tudi poskrbeti za odprtje podružnice lekarne v Sveti Trojici, za širitev programa primarne zdravstvene dejavnosti ter za nadaljevanje izgradnje optičnega omrežja v naseljih Osek, Porčič in v delu Zgornjih Verjan.«

Ob teh načrtih oziroma investicijah bodo po besedah Klobase nadaljevali z modernizacijo in adaptacijo posameznih lokalnih cest in s širjenjem javne razsvetljave po posameznih naseljih v občini ter spodbujali razvoj turizma, kulture, športa in kmetijstva.

Posebno pozornost v Občini Sveta Trojica posvečajo razvoju turizma, saj ima ta tu že dolgo tradicijo ter zaradi kulturnih in naravnih danosti tudi lepo perspektivo. Kot pravi župan, bo tako tudi ostalo. »V prizadevanjih za razvoj vsebin, ki bodo vabile obiskovalce v Sveto Trojico, bomo z delovanjem Zavoda za turizem razvijali produkte in doživetja za tiste, ki cenijo in iščejo tradicionalne kulinarične vsebine na sodoben način, ki želijo spoznavati naravo in kulturo Svete Trojice in širše v Slovenskih goricah. Nadaljevali bomo z razvijanjem tradicionalnih dogodkov, kot so Trojica fest, Trilogija in Zimska pravljica ter s ponudbo ob Trojiškem jezeru. Zavod že intenzivira svoje aktivnosti s sklepanjem partnerstev z razvojnimi agencijami in lokalnimi turističnimi organizacijami (MRA, Zavod za turizem Maribor, RASG) za vzpostavitev 5-zvezdičnih doživetij na območju Slovenskih goric. Zavod za turizem Sveta Trojica bo skrbel tudi za iskanje in povezovanje ter izobraževanja potencialnih turističnih ponudnikov na našem območju. V teku je že poziv vsem, ki bi se želeli vključiti v soustvarjanje turistične ponudbe našega kraja in širšega območja Slovenskih goric, da se nam pridružijo s predstavitvijo svojih ponudb, načrtov, zamisli in pobud.«

Sveta Trojica z mogočno cerkvijo in samostanom ter z zanimivimi prireditvami zadnje čase obiskovalce od blizu in daleč še posebej privablja v božično novoletnem času. Bo Sveta Trojica razvila v času božično novoletnih praznikov v osrednjih Slovenskih goricah podobno ponudbo, kot jo turisti poznajo iz avstrijske Mariazell? »Z aktivnostmi na turističnem področju, o katerih sem že govoril, ter z organiziranjem tradicionalnih dogodkov bomo gradili turistično ponudbo, s katero bomo po vzoru evropskih mest v času božično novoletnih praznikov privabljali turiste in druge obiskovalce. Verjamem, da bo Sveta Trojica v prihodnje v času praznikov množično obiskana,« pravi župan Klobasa.

Tomaž Kšela

Občina Sveta Trojica je letos med drugim uredila kanalizacijo in modernizirala cesto v naselju Zgornja Senarska vas.

Sveta Trojica je zlata!

Božično-novoletno razsvetljavo so v Sv. Trojici prižgali v sredo, 2. 12. 2020. Župan David Klobasa je na Facebooku zapisal: "Po legendi so se na vrhu hriba prikazovale tri lučke, zaradi katerih so postavili na tem mestu cerkev. Letošnja okrasitev nas vrača k legendi, naše 3 lučke pa bodo svetile daleč naokoli in tako kot v starih časih dajale novo vero in upanje." Foto: Anita Robič

Dobra trojiška zgodba z dobrim koncem v oktobru 2020

Gre za današnji del Usnjarske ceste in Ceste Maksa Kavčiča v Sv. Trojici v Slov. gor. Na Usnjarski je namreč strma klančina (neurejen klanec) in Ivan Štok je želel za njihovo hišo, soseda in druge izboljšati stanje prevoznosti. Ker pa je bilo na sosedovem Baumanovem uporabno sadno drevje, so nadaljevanje obstoječe ceste speljali poleg njega. Ivan Štok je bil tako močno zainteresiran za pridobitev zemljišča s služnostnimi pravicami, da je na svojem odstopil polovico več zemlje.

Sedaj pa je tukaj nastala občinska cesta z izvedenimi meritvami in prepisi, v celoti na brezplačni osnovi. Da pa je sedaj tako, kot je najboljše, je zaradi odmrlega drevja del ceste prestavljen in s tem pridobljena možnost za direktno vključevanje na cesto in z nje. Kdaj pa bo cesta kvalitetnejša od makadama, pa danes še ne vemo.

Zahvala gre vsem udeleženim, predvsem Tereziji in Ivanu Katanu, Občini Sv. Trojica, pristojnemu referentu Jožetu Želu, občinskemu svetniku Marjanu Klobasi, Ivanu Štoku, izvajalcu Postružniku … Dodatno je bilo vgrajeno precej mletega materiala od nekdanjega Šenekarjevega hleva iz Cankarjeve ulice.

Ob koncu pa želja – srečno in varno uporabljajte cesto!

Slavko Štefanec

Na levi: Terezija Katan, Ivan Katan, stojita Frančiška in Slavko Štefanec. Na desni: Boris Muršec, Albin Postružnik in Jože Žel.

Leta 1972 sta cesto trasirala z obteženim plugom Jože Štefanec in bližnji dober kmet Ludvik Ploj z vajetmi v rokah.

Občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah

14. redna seja Občinskega sveta Občine Sv. Jurij v Slov. gor.

Občinski svetniki so v četrtek, 17. 12. 2020, ob 17. uri zasedali na 14. redni seji. Tokratna seja je zaradi razmer in ukrepov za zajezitev covida-19 potekala v obliki spletnega sestanka v Kulturnem domu Jurovski Dol. Predstavljamo obravnavane teme.

Med najpomembnejšimi je obravnava Odloka o proračunu občine za leto 2021. V prvi obravnavi ni bilo večjih pripomb nanj. Proračun za prihodnje leto tako predvideva 2.415.255 € prihodkov ter 2.917.661 € odhodkov. Dobrih 500 tisoč evrov višje odhodke nad prihodki bo občina pokrila s proračunskim presežkom iz tekočega leta 2020.

Investicije v cestno infrastrukturo in turizem

Med pomembnejšimi investicijskimi projekti, ki so ob zakonsko določenih občinskih izdatkih in transferjih predvideni za leto 2021, župan Peter Škrlec izpostavi nadaljevanje in dokončanje projekta obnove in rekonstrukcije občinskih cest - IV. faza. Prav tako na področju cestne infrastrukture župan izpostavi preplastitev cestnega odseka v Žitencah na relaciji Zg. Žerjavci–Gasteraj–Zg. Velka. Prav tako bo občina v prihodnjem letu sanirala del najbolj perečih cestnih plazov.

Pomemben projekt za prihajajoče leto bo pričetek izvajanja projekta kolesarskih cest in kolesarskih povezav, ki bodo potekale po Slovenskih goricah in bodo kot take pomemben turistični potencial tudi za manjše občine na slovenskogoriškem podeželju. Razvoju turizma v Jurovskem Dolu predvideva ureditev turistično prireditvenega prostora v Jurovskem Dolu na zemljišču nekdanje kmetijske zadruge (nasproti starega pokopališča), ki ga namerava občina odkupiti. V času, ko ne bo prireditev, bo ta prostor služil kot parkirišče za obiskovalce pokopališča, kulturnega doma, cerkve, pošte in trgovine.

Urejanje obstoječih stanovanjskih sosesk in sprejemanje OPPN za novo stanovanjsko naselje v Jurovskem Dolu

Peter Škrlec med pomembnimi investicijami za prihodnje leto izpostavi urejanje stanovanjskih sosesk z asfaltiranjem cest in ureditvijo pločnika oz. cone za pešce ob cesti, kot bo to praksa v soseski za šolo. Z namenom širjenja stanovanjskega dela naselja v Jurovskem Dolu in reševanja stanovanjske problematike na območju občine je bil predmet te občinske seje tudi obravnava Odloka o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za novo stanovanjsko naselje v Jurovskem Dolu JD-06. V tem delu novega naselja je na 19.538 m^2 površin predvidenih 25 zazidljivih parcel ob novo načrtovani dovozni cesti

V povezavi z možnostjo zazidave novih stanovanjskih objektov je pričakovati tudi nove priselitve mladega prebivalstva v občino, zaradi česar je jurovska občina že v letošnjem letu naredila prve korake k prizidku vrtca. Že prihodnje leto pa bo urejena fasada na starem delu osnovne šole.

Jurovskemu Dolu se obeta poslovno-trgovsko stanovanjski objekt

Zelo pomemben projekt, ki je načrtovan v proračunu za leto 2020 in bo prinašal dodano vrednost in obogatil videz kraja v prihodnje, je po mnenju župana obnova degradiranega območja »Plateisovina« v samem centru Jurovskega Dola, kjer bi naj v prihodnje stal poslovno-trgovsko stanovanjski objekt. Prav tako pa potekajo pogovori z investitorji za gradnjo večstanovanjskega objekta v Jurovskem Dolu.

Obnova nogometnega igrišča

Med najpomembnejšimi investicijami v športno infrastrukturo je predvidena obnova nogometnega igrišča v športnem parku v Jurovskem Dolu, kjer je občina končno tudi tik pred rešitvijo lastniških razmerij zemljišč, na katerih se nahaja športni park.

Nova ekonomska cena vrtca JVIZ OŠ J. Hudalesa

Od vodstva šole je občina 9. 11. 2020 prejela predlog novih cen programov v Vrtcu pri OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol. Predlagano manjše povečanje cen je utemeljeno s porastom stroškov dela, do katerih je prišlo zaradi izvedenih napredovanj v višje plačne razrede z odpravo anomalij in zaradi sprostitve izplačevanja redne delovne uspešnosti.

Cena je izračunana za 95 otrok (1. starostno obdobje 28 otrok, 2. starostno obdobje 48 otrok in oddelek 3-4 let starih otrok, ki jih je 19), pri čemer se pri stroških dela upošteva osnovni normativ (brez povečanega normativa po sklepu občinskega sveta). Cena vrtca se bo na podlagi na novo izračunanih stroškov dela in storitev povišala za 1,07 – do 2,20 %. S 1. 1. 2021se bo tako v prvem starostnem obdobju ekonomska cena vrtca povišala s sedanjih 465,00€ na 470,00 €, v 2. starostnem obdobju s 362,00 € na 370,00 € in za oddelka 3–4-letnih otrok s 382,00 € na 390,00 €.

Znižanje vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

Župan Občine Sv. Jurij v Slov. gor. predlaga občinskemu svetu znižanje vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Zaradi znižanja indeksa cen življenjskih potrebščin med novembrom 2019 in novembrom 2020 za 0,9 % se predlaga tudi znižanje vrednosti točke za izračun NUSZ za leto 2021 s sedanjih 0,002497 na 0,002474.

Osnovna šola bo v prihodnjem letu dobila novo fasado, v bliznji prihodnosti pa tudi prizidek k vrtcu.

Projekt izboljšanja prometne varnosti v Jurovskem Dolu, ki bo omogočil varnejšo pot otrok do šole, je končan.

Župan Peter Škrlec o zadovoljstvu z letom 2020

Zaključek vsakega leta je običajno čas, ko se ozremo nazaj in analiziramo opravljeno delo v danem koledarskem obdobju. Tako smo s tem namenom o zadovoljstvu z realiziranimi projekti povprašali Petra Škrleca, župana Občine Sv. Jurij v v Slov. gor. Uvodoma je povedal, da leto, ki se izteka, vsekakor ni bilo tako uspešno, kot bi si sam želel, saj je domala celotno leto minilo v znamenju epidemije koronavirusa in posledično ohromitve gospodarstva in življenja, kot smo ga bili vajeni.

Peter Škrlec temu dodaja, da so kljub situaciji v občini izpeljali načrtovane investicije, največ le-teh v cestno infrastrukturo. Tako se je v letošnjem letu pričela IV. faza rekonstrukcije občinskih cest, med pomembnejšimi izpeljanimi projekti pa je nedavno končani projekt Povečanje prometne varnosti v Jurovskem Dolu. Med pomembnimi projekti za prihodnost župan izpostavi načrtovanje projekta kolesarskih povezav in pridobivanja projektnih dokumentacij za prizidek k vrtcu. Naš sogovornik obžaluje, da je kriza, ki jo je povzročilo širjenje virusa, zelo prizadela področje športa, kulture in delovanja društev, ki so v preteklih letih v občini izvajala zanimive in vsebinsko bogate prireditve.

12 nagrajenih dijakov in študentov v Občini Sv. Jurij v Slov. goricah

Občina Sv. Jurij v Slov. gor. je imela tudi v letošnjem letu javni razpis za dodelitev finančnih nagrad dijakom in študentom za šolsko/študijsko leto 2019/2020. Občina je za finančne nagrade dijakom in študentom namenila 2.500,00 € proračunskih sredstev. Občinski odbor za družbene dejavnosti je po pregledu prispelih vlog občinski upravi predlagal, da finančne nagrade prejme 12 uspešnih dijakov in študentov.

Med letošnjimi nagrajenci so **Nika Gamser** iz Zg. Gasteraja za izkazano umetniško nadarjenost kot pesnica. Nika je tudi avtorica več pesmi, za katero je prejela 1. nagrado za literaturo na Prešernovem natečaju I. gimnazije Maribor. **Vesna Ornik** iz Jurovskega Dola za opravljeno poklicno maturo iz zdravstvene nege in dosežen splošni uspeh 19 točk. **Mateja Kocbek** iz Jurovskega Dola za uspešno opravljeno diplomo po študijskem programu prve stopnje na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru in pridobljen strokovni naslov profesorica razrednega pouka. Povprečna ocena v vseh letnikih študija z zaključnim delom je 9,27. **Matevž Roškarič iz** Jurovskega Dola za opravljeni magisterij po študijskem programu druge stopnje na Fakulteti za Kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru in pridobljeni strokovni naslov magister kemije. Povprečna ocena v vseh letnikih študija z zaključnim delom je bila 9,33. **Sergej** Črnčec iz Zg. Partinja za uspešno opravljeno poklicno maturo po izobraževanju srednjega strokovnega izobraževanja predšolska vzgoja in doseženih 21 točk. **Nuša Najdenik** iz Zg. Partinja za opravljeno poklicno maturo po izobraževanju srednjega strokovnega izobraževanja predšolska vzgoja in dosežen splošni uspeh 19 točk. **Filip Senekovič** iz Zg. Partinja za opravljeno poklicno maturo in pridobljeni naziv tehnik računalništva z doseženim splošnim uspehom 22 točk in s tem s prejemom naziva zlati maturant. **Tilen Majer,** dijak II. gimnazije Maribor, iz Žitenc za prejeto zlato priznanje za uspeh na državnem tekmovanju v znanju nemškega jezika in zlato priznanje za dosežek na državnem tekmovanju iz slovenščine. Živa **Waldhűtter** iz Sp. Gasteraja za doseženo povprečno oceno 9,55 v prvem letniku študija psihologije in pridobljeno potrdilo o uvrstitvi med najboljših 5 % študentov v generaciji ter udejstvovanja na kulturnem področju. **Maja Kukovec** iz Zg. Partinja za uspešno opravljeno poklicno maturo po izobraževalnem programu srednjega strokovnega izobraževanja gastronomija in turizem, kjer je dosegla splošni uspeh 22 točk in prejela naziv zlate maturantke. **Elias Pascal Bračko,** dijak II. gimnazije Maribor, iz Zg. Partinja za prejeto zlato priznanje na državnem tekmovanju v znanju nemškega jezika. **Patricija Kotar** iz Žitenc za opravljeno poklicno maturo in pridobljeni naziv veterinarski tehnik in doseženi splošni uspeh 20 točk.

Božiček bo jurovske otroke obiskal tudi letos

Kljub razmeram zaradi širjenja covida-19 bo Božiček obiskal otroke v Občini Sv. Jurij v Slov. goricah tudi v letošnjem predbožičnem času. Pripeljal se bo tako, kot se spodobi, s kočijo (če bodo to dopuščale vremenske razmere), le da bo jelenčka Rudolfa nadomestila konjska vprega. Seveda bo upošteval varnostno razdaljo do otrok in druge varnostne ukrepe, da bodo vsi ostali zdravi in da bodo v novo leto stopili za nasmehom na obrazu. Otroke bo pozdravil v nedeljo, 20. decembra, najprej pred trgovino Mercator v Jurovskem Dolu, nato bo krenil proti gasilskemu domu in okrog novega naselja, nato po cesti do Zg. Partinja in nekdanjega kmečkega turizma Škrlec. Sledila bo pot do Okrepčevalnice pri Ančki, od tam pa mimo Lešnikove kovačije nazaj v Jurovski Dol do nogometnega igrišča in nato naprej do Malne in Sr. Gasteraja. V zadnjem delu poti se bo Božiček odpeljal mimo krožišča v Sp. Gasteraju do lovskega doma in nazaj v Jurovski Dol.

Dejan Kramberger

31. Dobrote slovenskih kmetij

Tradicionalna razstava Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju je bila v letošnjem letu drugačna

Letošnje leto nam je vsem zelo spremenilo delovno rutino, navade in tako je tudi 31. razstava Dobrote slovenskih kmetij

potekala čisto spremenjeno, pravzaprav zaradi znanih dejstev razstave sploh ni bilo. Bila so pa ocenjevanja, ki niso potekala po programu, kot je bilo predvideno, bila pa so vsa izvedena in v obsegu kot je bilo načrtovano in razpisano. Že leta poudarjamo, da je bistvo te prireditve prav v preverjanju kakovosti izdelkov s kmetij in promociji le-teh preko različnih oblik in poti, kar pa smo organizatorji v celoti izvedli. Kmetije so se s svojimi izdelki prijavile do konca februarja, nakar smo v začetku marca izvedli nekaj prvih ocenjevanj. Ocenili smo konzervirane vrtnine in kis, suho sadje in sok v prvem delu pred karanteno zaradi novega korona virusa, naslednja ocenjevanja pa smo opravili v maju in juniju. Ker je odpadla razstava, smo se kljub vsemu odločili nekako obeležiti zaključek in tako smo 5. septembra izpeljali prireditev ob 31. Dobrotah slovenskih kmetij. Potekala je na običajnem prostoru na dvorišču minoritskega samostana na Ptuju, podeljeni so bili znaki kakovosti, potekal je kulturni program in seveda tudi otvoritev s slavnostnimi nagovori. Svečana gostja prireditve je bila Aleksandra Pivec, takratna ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je enodnevno prireditev tudi odprla. S to prireditvijo smo želeli dati možnost kmetijam za trženje, odzvalo se jih je lepo število, ki so kljub omejitvam uspešno tržile.

Uvedli smo nekaj novosti, in sicer smo spremenili grafično podobo Dobrot slovenskih kmetij, jo naredili sodobnejšo in privlačnejšo.

Novi koncept celotne prireditve skupaj z ocenjevanji izključuje tudi znake kakovosti, ki so bili letos zadnjič podeljeni. To je posebno priznanje, ki smo ga podeljevali kmetijam za dobljeno zlato priznanje v treh zaporednih letih za enak izdelek. V letošnjem letu je bilo podeljenih 91 znakov kakovosti, med katerimi je bilo tudi devet iz območja Upravne enote Lenart:

KATARINA VREČKO	KMETIJA KRAMBERGER	SPODNJI PORČIČ 20	2230 LENART	SOK IZ GROZDJA RUMENI MUŠKAT
MATEJ ROTOVNIK		ŽICE 56	2223 JUROVSKI DOL	HLADNO STISKANO RIČKOVO OLJE
MIRAN KOLARIČ		ŽICE 56	2223 JUROVSKI DOL	MLADI SIR V BUČNEM OLJU
MIRAN KOLARIČ		ŽICE 56	2223 JUROVSKI DOL	NAMAZ IZ BUČNIH SEMEN
MITJA FIRBAS	KMETIJA FIRBAS	CENKOVA 6	2236 CERKVENJAK	VILJAMOVKA
MATEJA HLEBIČ	KMETIJA KOCBEK	ZG. VOLIČINA 28	2232 VOLIČINA	SIR ZA ŽAR
FRANC SENEKOVIČ	DRUŽINA SENEKOVIČ	UL. ELE KRISTL 4	2230 LENART	JANEŽEVI UPOGNJENCE
SANDRA ŽUGMAN	KMETIJA ŽUGMAN	MALNA 8	2223 JUROVSKI DOL	JANEŽEVI UPOGNJENCE
DARINKA ČUČEK		RADEHOVA 1	2230 LENART	PIRINI KEKSI IZ POLNOZRNATE MOKE

Posebej je potrebno poudariti, da gre za izjemno kvalitetne izdelke. Prav tako kvalitetni so tudi vsi ostali nagrajeni izdelki, ki si jih lahko ogledate v spletnem katalogu, kjer so razvrščeni po kategorijah in priznanjih. Katalog je namenjen promociji izdelkov, kot pomoč pri trženju, zato so v njem objavljeni izdelki iz registrirane dejavnosti. Le-ti predstavljajo 80 % vseh sodelujočih izdelkov. V tem katalogu so objavljeni tudi podatki o kmetijah, kot so telefon, e-pošta in naslovi, kmetije pa so po barvah označene glede na regijo.

Katalog lahko prelistate na spletni povezavi: https://issuu.com/orfeja.aj/docs/dsk_katalog_2020_25.11

Cvetka Bogdan, Kmetijska svetovalna služba Lenart

Praznično vzdušje v SVZ Hrastovec

Že res, da so zaradi prisotnosti koronavirusa letošnji prazniki popolnoma drugačni, kot smo jih vajeni, a smo se odločili, da nam prazničnega vzdušja ne morejo vzeti. Stanovalci in zaposleni smo si z različnimi aktivnostmi ustvarili živahno vzdušje v prav vseh enotah. Tako smo si na delavnicah pripravili adventne venčke (naravne) okraske za jelko, izdelali smo škratka, ki nas pozdravi na vhodu enote D1, pekli praznične piškotke in se posladkali s slastnimi in z dišečimi ocvrtimi miškami. V depandansi B2 so luščili domače lešnike, ki jih bodo porabili pri peki božičnih piškotov. Seveda v tem prazničnem času izdelujemo voščilnice, ki jih napolnimo z mislimi iz srca za svoje najbližje. Kljub težjim časom, ki trenutno nekoliko krojijo naš vsakdan, se trudimo, da skupaj s stanovalci preživljamo dneve kar se da pozitivno in veselo. Tako smo se izjemno razveselili prvega snega in našega prvega snežaka. "Zaposleni se maksimalno trudijo, da stanovalcem kljub poostrenim ukrepom pričarajo praznično vzdušje. Tako jih "razvajamo" s sladkimi dobrotami, z več sadja in majhnimi pozornostmi. Naši animatorji si prizadevajo, da bodo prazniki prijetni in radostni, stanovalcem pa bo nudena tudi dodatna psihosocialna pomoč. Zavedamo se resnosti situacije, vendar jim obenem želimo omogočiti kar se da normalno bivanje in čim bolj mirno praznovanje prihajajočih praznikov, ki nam vsem veliko pomenijo," je povedala direktorica mag. Andreja Raduha. Praznike pričakujemo v upanju, da bodo mirni, radostni, polni upanja v dobro in ljubezen. Ob prižigu vsake izmed adventnih sveč gre tudi za poglobitev vase in za tihe in iskrene želje.

SVZ Hrastovec

Študentski klub Slovenskih goric 2020 zaključuje solidarno

Preteklo leto nas je naučilo marsikaj. Zbližali smo se z domačimi, bolje spoznali sami sebe in odkrili predvsem, kako pomembno je, da si stojimo ob strani. Da pomagamo drug drugemu in da imamo ob sebi nekoga, ki bo z nami prebrodil tudi najhujše stiske.

V mescu decembru smo se v ŠKSG potrudili biti ta oseba našim študentom, dijakom in tudi ostalim iz naše okolice, ki potrebujejo našo pomoč.

Že v novembru smo sodelovali pri dobrodelni akciji: Božiček za 1 dan, kjer smo omogočili zbirno mesto daril v Lenartu in z objavami na socialnih omrežjih še marsikoga prepričali, da je tudi on postal Božiček za 1 dan.

Nadaljevali smo z zbiranjem računalniške opreme za tiste učence, dijake in študente iz UE Lenart, ki zaradi pomanjkanja opreme doma niso mogli slediti pouku in se kvalitetno izobraževati. Ta akcija še vedno poteka, zato tudi vas pozivamo, da poiščete po podstrešjih, morda pa najdete kje kakšen star računalnik (tudi kakšna miška/tipkovnica ali stari zvočnik že nekomu prav pride). Prav tako pa obvestite tiste, za katere veste, da bi mu kakšen računalnik prišel prav - naj se obrne na nas in mi se bomo potrudili, da mu zagotovimo kvalitetnejše šolanje!

Tudi letos (kot vsako leto) pa želimo v tem predbožičnem času pomagati čim več družinam, ki si ne morejo privoščiti vsega. Oglejte si razpisa: Pomoč mladim mamicam in očetom ter Enkratna denarna pomoč za člane ŠKSG. Več si preberite na naših socialnih omrežjih ali na naši spletni strani (sksg.org).

Seveda pa ŠKSG ni pozabil na izobraževanja: vsak četrtek organiziramo Webinarje (spletne seminarje) na različne tematike, ki nam bodo boljša odskočna deska na prvih razgovorih, prvih službah in prvih korakih v odraslem življenju. Poleg tega pa še naprej nudimo razne ugodnosti in iščemo možnosti za dogodke s spoštovanjem ukrepov in skrbjo za zdravje.

Res je, da se nam je letos porušilo veliko načrtov, s katerimi smo vam želeli polepšati prosti čas. A nič ne de – ko skupaj prebrodimo trenutno svetovno stanje, bomo imeli še bolj nor ponovoletni bowling, še bolj nora izobraževanja, še bolj nore ugodnosti, še bolj nor Pütafest, še bolj nor jesenski izlet in seveda še bolj nor zaključek leta 2021!

Hitro skoči na našo spletno stran (sksg.org), nas obišči na našem FB, IG profilu ali pa nam piši na info@sksg.org in se pozanimaj o našem dogajanju.

P. S.: Če si študent ali dijak in še nisi naš član, je zdaj ‚zadn cajt', da se nam pridružiš.

Teja Vogrinec

Upravni odbor na zaključku 2019

Namestitev netopirnic pri Sveti Ani

Osnovna šola Sveta Ana že nekaj časa sodeluje v mednarodnem projektu Erasmus+, poimenovanem *Netopir na vulkanu* in podprtem s strani Evropske unije. V njem poleg naše šole in vrtca (s podružnično šolo in vrtcem iz Lokavca) sodelujejo še vrtec in ljudska šola iz Stradna, nosilka projekta Neue Mittelschule Straden, OŠ Janka Padežnika Maribor in Vrtec Studenci.

Izvajanje zadanih projektnih aktivnosti je bilo v zadnjih mesecih zaradi ukrepov v zvezi s koronavirusom nekoliko oteženo in smo jih morali prilagoditi nastali situaciji. Predviden junijski zaključek projekta se je tako za nekaj mesecev prestavil.

Naši učenci so že v prejšnjem šolskem letu pri izbirnem predmetu obdelava gradiv pod mentorstvom Irene Rola Bek izdelali in izvirno poslikali netopirnice. Te smo nameravali namestiti v domačem kraju, nekaj pa tudi v mariborskem parku skupaj s sodelujočimi partnerji iz Maribora in avstrijskega Stradna, vendar je vmes posegla epidemija.

Kljub temu nam je v začetku oktobra še pred zaostritvijo ukrepov in zaprtjem šol uspelo namestiti nekaj netopirnic vsaj v domačem okolju. O ustreznih lokacijah smo se prej posvetovali s Slovenskim društvom za proučevanje in varstvo netopirjev. Pri namestitvi sta sodelovala tudi župan Občine Sveta Ana Silvo Slaček in ravnatelj OŠ Sveta Ana Boris Mlakar.

Netopirnice predstavljajo netopirjem poletna zatočišča, v katera se lahko naselijo skupine samic z mladiči, lahko so samo prehodna zatočišča, jeseni pa tudi mesta za parjenje. Netopirnice z dobro izolacijo so za nekatere vrste netopirjev tudi primerna prezimovališča.

Upamo, da bodo naše netopirnice služile vsaj enemu svojih namenov.

Mateja Kramberger

Jubilejni tradicionalni slovenski zajtrk v Vrtcu Lenart

V Vrtcu Lenart smo v petek, 20. novembra, pripravili Tradicionalni slovenski zajtrk 2020, ki je bil letos jubilejni, že deseti po vrsti. Vendar je žal omenjeni projekt zaradi zapletenih epidemioloških razmer in upoštevanja ukrepov za zajezitev širjenja virusne bolezni covid-19 v letošnjem letu potekal mnogo drugače kot v preteklih letih.

Projekt Tradicionalni slovenski zajtrk s sloganom »Zajtrk z medom – super dan« smo izpeljali tako, da smo v Vrtcu Lenart v času pred Tradicionalnim slovenskim zajtrkom veliko pozornosti namenili ozaveščanju in spodbujanju otrok in njihovih družin o pomenu lokalno pridelane in tudi slovenske hrane. Saj nam prav ta hrana iz lokalnega okolja predstavlja hrano, ki je sezonsko dostopnejša, sadje in zelenjava pa imata veliko več vitaminov in višjo hranilno vrednost.

V letošnjem letu imamo starši in vzgojitelji še veliko večjo vlogo pri predstavitvi pomena zajtrka ter ozaveščanju o pomenu uživanja lokalno pridelane slovenske hrane. Zato v Vrtcu Lenart veliko pozornosti vedno namenjamo zdravemu načinu prehranjevanja, v tem času pa smo še toliko več.

Otroci v Vrtcu Lenart vedo tudi, da ima redno uživanje zajtrka zelo pomembne in tudi pozitivne učinke na naše zdravje. Kajti velik poudarek smo tudi dali temu, da je zelo pomembno začeti dan z zajtrkom, ki telo oskrbi s potrebno energijo in hranilnimi snovmi. Kajti dejstvo je, če zjutraj zajtrkujemo, se zviša raven glukoze v krvi, to pa ugodno vpliva na delovanje celega telesa.

Z velikim veseljem so otroci sodelovali v številnih dejavnostih, ki so bile povezane s pomenom lokalno pridelane hrane, tako so izdelali plakate, pogrinjke, risali zdravo hrano, se pogovarjali o zdravi prehrani, izvedli čebelji ples ter še

številne druge aktivnosti.

V našem vrtcu je Tradicionalni slovenski zajtrk vsako leto velik praznik in tako je bilo tudi v letošnjem letu, kljub zapletenim epidemiološkim razmeram in upoštevanju ukrepov za zajezitev širjenja virusne bolezni covid-19. Otroci, ki so bili na dan slovenske hrane v Vrtcu Lenart, so z velikim navdušenjem pričakovali Tradicionalni slovenski zajtrk. Prav ta dan so otroci z velikim veseljem in z nasmehom na ustnicah zjutraj vzgojiteljicam pomagali okrasiti igralnice ter pripravili pogrinjke na mizah. Nato so se posladkali z medom lokalnih čebelarjev, domačim maslom in kruhom ter z mlekom iz bližnjih kmetij in jabolkom iz Slovenskih goric.

Verjameva, da bo prihodnji Tradicionalni slovenski zajtrk potekal tako kot je v preteklosti in da bodo lahko ta dan vsi otroci Vrtca Lenart zaužili ta zelo pomemben zajtrk.

Mihaela Vidovič in Tamara Belovič

Novice Izobraževalnega centra

Zaključuje se leto 2020, ki je pred nas postavilo veliko preizkušenj, ki jih nismo pričakovali in s katerimi se še nismo soočali. V Izobraževalnem centru Lenart smo naše aktivnosti zaradi slabe epidemiološke situacije izvedli v omejenem obsegu, vendar v leto 2021 stopamo z upanjem, da vam bomo lahko ponudili veliko zanimivih izobraževanj, delavnic, ekskurzij in prijetega druženja.

Takoj, ko bodo razmere dopuščale, bomo v **Univerzi za tretje življenjsko obdobje** pričeli oz. nadaljevali s tečaji RAČUNALNIŠTVA, NEMŠČINE, ANGLEŠČINE, ITALIJANŠČINE in z ustvarjalno skupino ROČNIH DEL.

Prav tako bomo pričeli s tečaji RAČUNALNIŠTVA, NEMŠČINE in ANGLEČINE v sklopu projekta **Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc** (TPK). Izobraževanje je namenjeno delovno aktivnemu prebivalstvu, prednostno starejšim od 45 let, z največ srednjo izobrazbo in je za udeležence brezplačno. Vljudno vabljeni k vpisu.

V planu imamo še veliko drugih, zanimivih aktivnosti, o katerih vas bomo sproti obveščali.

Izobraževalni center Lenart

T: 02 720 78 88 ali 051 368 118

E: izobrazevalnicenter.slogor@gmail.com

S projektom PONI v 4 mesecih do lastnega podjetja

Prvi javni poziv za vključitev v program že v sredini meseca decembra

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., skupaj z Mariborsko razvojno agencijo in Znanstveno-raziskovalnim središčem Bistra Ptuj izvaja nov regijski projekt **PODJETNO NAD IZZIVE – PONI Podravje.** Projekt je namenjen vsem, ki imajo podjetniško idejo in željo po njeni realizaciji, ne glede na starost, stopnjo in smer izobrazbe. Udeleženci se bodo v program vključevali na podlagi javnih pozivov, ki bodo objavljeni vsake 4 mesece.

Glavni cilj projekta je ustanovitev novih podjetij, v okviru katerih bodo udeleženci podjetniškega usposabljanja realizirali svoje podjetniške ideje. Izbrani kandidati se bodo pri izvajalcu programa zaposlili za obdobje 4 mesecev. V tem času bodo pridobili vsa potrebna podjetniška znanja, oblikovali ustrezen poslovni model ter pripravili poslovni načrt, na podlagi katerega bodo po zaključku programa ustanovili lastno podjetje.

Prvi javni poziv za vključitev v program bo objavljen v sredini decembra na spletni strani www.rasg.si in pri Zavodu RS za zaposlovanje, Urad za delo Lenart.

Prednosti projekta:

- 4 mesečna redna zaposlitev, ki udeležencem omogoči, da se v celoti posvetijo razvoju svojih idej;
- uporabna individualna in skupinska podjetniška usposabljanja;
- podpora in pomoč izkušenih mentorjev pri razvoju ideje in pripravi poslovnega načrta;
- delo s somišljeniki, mreženje s podjetniki in prvi koraki na podjetniški poti.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Več informacij o projektu lahko dobite na Razvojni agenciji Slovenske gorice v Lenartu (predhodna najava) ter na 051 368 118 oz. poni@rasg.si.

Damjana Vizjak

Udeležba v presejalnem programu Svit lahko reši življenje

Rak je v Sloveniji velik zdravstveni, družbeni in ekonomski problem. Podatki kažejo, da je v Sloveniji rak debelega črevesa in danke med 5 najpogostejšimi raki pri obeh spolih skupaj. Za rakom debelega črevesa in danke povprečno vsako leto zboli več kot 1300 ljudi. S presejalnim Programom Svit zmanjšujemo število na novo zbolelih ljudi, saj lahko z odkritjem in odstranitvijo predrakavih sprememb preprečimo razvoj raka na debelem črevesu in danki. Opuščanje udeležbe v Programu Svit ima lahko resne posledice za zdravje posameznika.

Od leta 2011 v Registru raka Republike Slovenije beležijo občuten padec novih primerov raka debelega črevesa in danke. Med vsemi novo odkritimi raki v Sloveniji se je med letom 2007 in 2017 rak debelega črevesa in danke po pogostosti pomaknil z drugega na peto mesto, k čemur pomembno prispeva odstranjevanje predrakavih sprememb na kolonoskopijah v Programu Svit. Prekinitev trenda naraščanja novih primerov raka debelega črevesa in danke ter celo manj novih rakov med vsemi prebivalci Slovenije, ne le med udeleženci presejanja, je ključni cilj presejalnega programa.

Program Svit vključuje moške in ženske v starosti od 50 do 74 let, ki so v program vabljeni po vnaprej določenem načrtu v obdobju dveh let. Sodelovanje v Programu Svit je za tiste prebivalce Slovenije, ki so v ciljni populaciji in imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje, brezplačno, saj stroške programa nosi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Mnogi, ki imajo zgodnjo obliko te bolezni, se je sploh ne zavedajo, ker se bolezen dolgo razvija brez očitnih bolezenskih znakov. Rak na debelem črevesu in danki se večinoma razvije iz predrakavih sprememb na steni črevesa – polipov. Če polipe odkrijemo in jih odstranimo pravočasno, lahko to obliko raka preprečimo. Bolezen je namreč v začetni fazi povsem ozdravljiva, človek pa ohrani kvaliteto življenja.

Kot osnovno metodo odkrivanja sprememb debelega črevesa in danke v Programu SVIT uporabljamo test na prikrito krvavitev, s katerim se ugotavlja prisotnost krvi v blatu, ki s prostim očesom (še) ni vidna. Po podpisani Izjavi o prostovoljnem sodelovanju boste na dom prejeli komplet za odvzem vzorcev blata. Oba uporabljena tulca z odvzetima vzorcema boste poslali na že natisnjeni naslov centralnega laboratorija Programa SVIT. Če ja izvid pozitiven, vas bodo napotili na kolonoskopijo, ki je najzanesljivejša metoda za odkrivanje bolezenskih sprememb na debelem črevesu in danki.

Delovanje Programa Svit v času razglašene epidemije

Program Svit kljub spreminjajoči se epidemiološki situaciji zaradi covida-19 še naprej deluje. Sodelovanje v Programu Svit je varno za vse, ki so v njegovo izvajanje vključeni. Pri vabljenju in oddaji vzorcev blata posamezniki nimajo stika z drugimi osebami. Če je oseba nato vabljena na kolonoskopijo, se pregleda lahko udeleži zgolj, če nima povišane temperature ali znakov okužbe zgornjih dihal. Pri pregledu se uporablja vsa potrebna varovalna oprema.

V letu 2019 je bila odzivnost v zdravstveni regiji Maribor 62,82 %, kar je pod republiškim povprečjem, ki je 65,59 %. Pri tem je bila odzivnost višja pri ženskah (68,27%) kot pri moških (57,09 %). Celo pod regijskim povprečjem izstopa mestna občina Maribor z odzivnostjo, ki znaša samo 60,81 %.

Z udeležbo v Programu Svit naredimo veliko za svoje zdravje in kakovost življenja, obenem pa posredno pripomoremo k vzdržnosti in racionalizaciji stroškov zdravstvenega sistema. Zato vse, ki prejmete vabilo v program, močno spodbujamo, da se nanj tudi odzovete.

O vseh morebitnih spremembah in novostih/dogodkih glede delovanja Programa Svit je na razpolago spletna stran Programa Svit: https://www.program-svit.si/za-uporabnike/aktualno/obvestila-in-dogodki/.

Milan Stojanović, Marija Hanželj, Aljaž Brlek (NIJZ – Območna enota Maribor)

Komarnik

Oaza za ptice in biodiverzitetni dragulj sredi Slovenskih goric - zakaj je tam trava visoka

Različnim ljudem se porodijo različni občutki ob omembi jezera Komarnik. Marsikdo si gre tja napolnit svojo dušo z energijo, ki je tam. Spet kdo drug gre tja porabit odvečno energijo in se rekreira. Nekateri gredo skupaj s prijatelji na sproščujoč pogovor in naredijo en krog okoli. Naravovarstveniki pa otroke vseh starosti vodimo tja na učne ekskurzije, da spoznajo resnični svet narave, kot so ga poznali še naši dedki in babice. Nešteto je zgodbic in razlogov za obisk tega prostora. Vse to bo zapisano v zgodovino tega jezera in območja okoli njega.

Kaj pa je to območje ki zavzema vsega skupaj približno 25 hektarjev površine? Je **naravna vrednota državnega pomena**. V njo spada tudi gozd na severovzhodni strani, vse do ceste iz Lormanja proti Lenartu. Na jugu pa vse do polj na levem bregu reke Pesnice. In tudi travniki na zahodu spadajo v to območje. Kaj pa to pomeni? To pomeni, da je območje pod budnim očesom naravovarstvenikov in zaposlenih v ZRSVN(Zavod RS za varstvo okolja) in na njem veljajo posebni ukrepi v smeri zavarovanja in zaščite rastlin in živali, ki so tukaj. V smeri njihove trajne ohranitve.

Samo jezero ima funkcijo ribogojnice, ribolov pa je strogo prepovedan. Ta prepoved ugodno vpliva na stanje biodiverzitete (raznolikost življenja), ker ni prisotnosti ljudi in se ne vnašajo hranila v vodo. Tudi lov na race mlakarice se na tem območju ne izvaja. Vsa zahvala LD Lenart.

In zakaj se trava kosi šele meseca avgusta? Razlog je samo eden. Vdor človeka na nepravilen način v to območje in negativen in uničujoč vpliv na biodiverziteto tega območja.

Da razložim praktično. Živali in rastline potrebujejo dva pogoja za svoj obstoj. Naravne pogoje in **mir**. Ko tega več nimajo, se umaknejo ali izumrejo.

Torej, naša konstantna prisotnost (na nepravilen način) na tem območju ovira ta proces. Okrog vodne površine je v celoti speljana učna pot ki sta jo skupaj vzpostavila in uredila Občina Lenart in ZRSVN. Postavljeni sta dve opazovalni mesti. Ornitološki točki. Opazovalni zid in opazovalnica ter več poučnih tabel ob poti.

Vožnja okoli vodne površine in nasploh v naravnem okolju ni dovoljena. Avtomobili, motorna kolesa in navadna kolesa ne sodijo na to območje. Dovoljeno je imeti s seboj psa, vendar le, če je na povodcu. Vendar pa je tudi to nezaželeno, kajti psi s svojim vonjem plašijo in vznemirjajo **vidre**, ki so tukaj stalni prebivalci.

Torej, ker se določen del obiskovalcev teh pravil ne drži, smo prišli do sklepa že dalj časa nazaj, da je najbolje, da se pusti v času gnezdenja ptic visoka trava in tako omili negativen vpliv neprestane hoje ali vožnje po nasipu. To je bilo seveda sprejeto v dogovoru z vsemi, ki so kakorkoli udeleženi pri upravljanju ali kakorkoli drugače delujejo na tem območju.

Upam, da bo ta razlaga našla pot do vseh ljudi, ki se kakorkoli zanimajo za to območje, ter da bodo poskušali razumeti, zakaj takšni ukrepi. Vse je v duhu ohranitve **narave**. Kajti, kot vedno povem na predavanjih ali izletih: živali in **rastline** so pokazatelji stanja v naravi. Ko začnejo izginjati, takrat se moramo zavedati, da je to okolje postalo nezdravo tudi za nas, za človeka.

Torej? Zdrava narava pomeni zdrav človek. Enostavna logika.

Na koncu pa še ena prav posebna zahvala. Namreč, vsako leto meseca oktobra ali novembra se po navodilu države čistijo (mulčijo) brežine vodotokov in jezer. In ker je okoli Komarnika zelo pomembno, da tudi ob nasipu ostane pas te vegetacije rogoz in trstika), posvečamo temu veliko energije in pozornosti. Zato se **iskreno** zahvaljujem **Tadeju Jančarju** iz Malne in njegovi ekipi na terenu, da so tudi letos zadevo uredili, kot je bilo dogovorjeno. Naj bo tako še nadalje.

Prav tako je potrebno omeniti **Borisa Vogrina** iz Partinja. Kot član Zveze ribiških družin Maribor skrbi za njihove ribogojnice na tem območju. Brez njegovega izredno pozitivnega čuta do ohranjene narave in posluha ter pripravljenosti za sodelovanje in dogovore danes ta naš Komarnik ne bi bil v tako dobrem stanju, kar se tiče biodiverzitete. Hvala, Boris !

Seveda pa imamo naravovarstveniki še veliko idej, kako to območje še bolj zavarovati in ohraniti. In to vse zato, da bomo imeli možnost naše prihodnje rodove peljati v ta čudoviti svet narave in jim predali to v čuvanje.

Vabljeni na Komarnik, upam, da se srečamo kdaj in da bo prisotna samo pozitivna energija.

Robert Šiško

Vinska trta (Vitis vinifera L.), *2. del*

Jesen je čas, ko je grozdja v izobilju, zato si takrat privoščimo svežega in uživajmo v okusih ter vonjih grozdnih jagod. Ko govorim o uživanju grozdja, imam v mislih pravkar utrgano, dobro zrelo, zdravo in oprano grozdje. Grozdje se rado hitro kvari in pri višji temperaturi tudi fermentira. Hranimo ga v hladilniku, kjer lahko ostane tudi do 14 dni. Včasih smo ga hranili na šparonu, ki je bil obešen v hladni kleti. Uživamo presnega, v sadnih solatah, kot dodatek k siru in sladicam. Najboljše za zdravje je tisto, ki je bilo pridelano na naraven način. Glede na količino zdravilnih snovi, ki jih grozdje vsebuje, je najboljše rdeče s čim bolj temno lupino (refošk, merlot, barbera, modra frankinja ...). Ne smemo pa pozabiti na naše samorodnice: jurko, izabelo, kvinton, gemaj in druge, saj so le te zdrave in ne potrebujejo škropljenja. Pojesti moramo celo jagodo, še posebej počasi in dobro razgrizemo lupino jagode in pečke, saj tako dobimo največ zdravilnih snovi. Priporočljivo je, da je grozdje samostojen obrok, najbolje zajtrk. Grozdje poleg 80 % vode vsebuje še: vitamine skupine B (razen B12), C, A, grozdni sladkor, minerale kalij, magnezij, mangan, fosfor, fluor, kalcij in železo, balastne snovi, tanine, dobre nenasičene maščobne kisline in antioksidante. Uživanje grozdja ima naslednje ugodne vplive na zdravje: povečuje zmogljivost srca in ožilja, čisti kri in podpira njeno strjevanje, zavira nastanek slabega holesterola, preprečuje aterosklerozo, pomirja živce, izboljšuje prebavo, uravnava želodčno kislino, čisti telo, ga razstruplja, alkalizira in pomaga pri hujšanju, odvaja vodo, čisti sečne poti, deluje protivnetno in zmanjšuje vnetja v telesu, deluje proti bakterijam (vendar koristnih ne uničuje), preprečuje razrast rakavega tkiva, še posebej pri kožnem raku, pomaga k dobremu delovanju ščitnice, ohranja lep videz kože, pripomore k splošni umski in fizični kondiciji, preprečuje zobno gnilobo, bolezni dlesni, preprečuje okvaro DNK, podpira gradnjo kosti, zob, mišic, blaži bolečine (migreno, revmatoidni artritis), stimulira imunski sistem. Znanstveniki so prišli do zaključka, da resveratrol, ki ga največ vsebuje rdeče grozdje in je prisoten v svežih olupkih grozdnih jagod in vinu, deluje na spomin, upočasnjuje upad kognitivnih sposobnosti pri starejših, prispeva k zmanjševanju plaka v možganih (le-ta je povezan z nastankom Alzheimerjeve bolezni), upočasni pa tudi rast tumorjev. Vsaj enkrat letno je dobro opraviti grozdno čistilno kuro, najbolje je to storiti konec tedna. Dan začnemo s čajem ali vodo in gremo na sprehod v naravo, kjer si tudi privoščimo grozdni zajtrk. Opoldan zopet pojemo grozdje, če je le možno, menjavamo vrste grozdja. Prav tako je grozdje za večerjo. Kljub temu, da grozdje vsebuje veliko vode, med obroki pijemo. Priporočljiv je zeleni čaj. Drugi dan vse ponovimo in opazujemo svoje počutje (razpoloženje, energijo, apetit). Če se nam želodec preveč oglaša, si privoščimo kuhano zelenjavo na sopari ali skledo solate. Ne pozabimo na veliko gibanja, seveda s takšno kuro ne pretiravamo predolgo, saj navsezadnje gre za enostransko hrano, ki na dolgi rok ni priporočljiva. Pazite, da grozdna kura ne postane „grozna“ kura. Glede izvajanja te kure in njene koristi najdete mnogo nasvetov na spletu in v knjigah. Črno grozdje zeliščar Juro Marčinkovič posebej priporoča pri težavah s prostato. 3-krat na dan, torej po vsakem obroku, pojejte pol kg grozdja in po požirkih spijte po 2 dcl čaja iz listov vinske trte. Kura traja 10 dni in se po enomesečni pavzi lahko ponovi. Za čiščenje in zdravljenje trebušne slinavke priporoča sledeče: zmiksaj oprano črno grozdje in spij 1 dcl po požirkih 3-krat na dan pred obroki. Kura traja 10 dni, zjutraj na tešče, ostala obroka 15 min pred obrokom. Kuro po desetih dnevih pavze lahko ponovite. Pripravek naredite vedno svež, saj ne sme priti do fermentacije. Pri težjih obolenjih slinavke se o tej kuri pogovorite z zdravnikom. Če uporabljamo škropljeno grozdje, ga za 3 ure namočimo v raztopino iz 1 litra vode in 2 žlic sode bikarbone in potem še dobro speremo.

Marija Čuček

Cvetni prah – koristen dodatek naši prehrani

Čebelji pridelki že od nekdaj slovijo kot naravna in zdrava živila. Najbolj poznan čebelji pridelek je seveda med, čebele pa v naravi nabirajo tudi cvetni prah. Cvetni prah ali pelod je mikroskopska struktura, značilna za vsako cvetočo rastlinsko vrsto, predstavlja pa osnovo za spolno razmnoževanje rastlin. Čebele imajo v naravi posebno nalogo, saj je njihovo telo oblikovano tako, da lahko prenašajo cvetni prah iz rastline na rastlino. Temu pravimo oprašev anje, ki je bistvenega pomena za ohranjanje biotske pestrosti, pridelavo sadja in zelenjave ter tudi drugih kulturnih rastlin, pomembnih v prehrani ljudi in živali. Cvetni prah čebele nabirajo tudi za lastno prehrano. Drobna mikroskopska zrna lepijo med seboj in oblikujejo drobni grudici, ki ju na posebnem mestu, ki se imenuje košek in se nahaja na njihovih zadnjih nožicah, prinesejo v panj. Sočasno lahko nosijo le dve taki grudici. Cvetni prah za čebele predstavlja vir številnih hranilnih snovi, ki so pomembne za življenje čebelje družine. Brez cvetnega prahu čebelje družine ne bi preživele, kar nakazuje njegovo resnično vrednost. Vsebuje ogljikove hidrate, prehransko vlaknino, beljakovine, aminokisline, maščobe in maščobne kisline, elemente, vitamine in druge funkcionalne spojine. Vse to so snovi, ki jih v svoji prehrani potrebujemo tudi ljudje. Zaradi ugodne hranilne sestave in uporabe v prehrani ljudi, čebelarji čebelam odvzamejo del cvetnega prahu. Na vhode v čebelje panje namestijo naprave, ki se imenujejo osmukalniki in ob prehodu čebel skozi te naprave jim grudice cvetnega prahu odpadejo v zbirni predalček. Tako pridobljenemu cvetnemu prahu, ki se tudi največ uporablja v prehrani ljudi, pravimo osmukanec, vendar to poimenovanje ni zelo pogosto.

Hranilna vrednost cvetnega prahu osmukanca je različna in je odvisna tudi od botaničnega porekla cvetnega prahu, saj je navadno končni pridelek mešanica grudic cvetnega prahu različnih barv. V Sloveniji v večini pridelujemo mešan oz. večvrsten cvetni prah. Dobite ga lahko pri slovenskih čebelarjih, saj velja, da je najbolje uživati čim bolj svež cvetni prah osmukanec iz okolja, v katerem živimo. Pomembno je, da ga ustrezno shranimo. Če ga uživamo v svežem stanju, je shranjevanje v hladilniku ali zamrzovalniku nujno potrebno, saj je svež cvetni prah osmukanec mikrobiološko občutljivo živilo. Cvetni prah osmukanec, ki ga pridelajo čebele, naj ne bi povzročal alergij, saj ga zaužijemo. Vseeno pa se ljudem, občutljivim na cvetni prah, pred prvo uporabo priporoča previdnost in se svetuje, da ga začnejo uživati postopoma v manjši količini, ki jo vsakodnevno povečujejo. Priporoča se, da na dan zaužijemo eno do dve jedilni žlici cvetnega prahu, lahko pa tudi več. Najbolj se priporoča, da ga pred uživanjem namočite v tekočino. To je lahko voda, mleko, sadni ali zelenjavni sok, lahko ga namočite v jogurt, kislo smetano ali pa z njim posujete različno sadje, ga uporabite kot sestavino v sadni solati ali pa ga kombinirate z medom, sladoledom, kosmiči, itd. Načinov uživanja je veliko in si jih lahko prilagodite svojemu okusu.

Cvetni prah osmukanec je primeren za uživanje v vseh življenjskih obdobjih. Vključujemo ga lahko v prehrano otrok od 1. leta starosti naprej, koristen je pri vegetarijanski prehrani, zaradi nizke energijske vrednosti pa ga lahko uživajo tudi sladkorni bolniki. Uživa se ga neprekinjeno od enega do treh mesecev, kar lahko večkrat na leto ponovimo.

Cvetni prah osmukanec je bogat vir hranilnih snovi. Še posebej izstopa po visoki vsebnosti prehranske vlaknine, ki je pomembna za normalno delovanje našega prebavnega sistema, vsebuje tudi nekatere za delovanje našega organizma nujno potrebne elemente (kot so npr. kalij, magnezij, kalcij, fosfor, železo, mangan …). Vsebuje vitamine A, D, E, vitamine skupine B in vitamin C ter tudi fenolne spojine, v največji meri flavonoide, ki lahko delujejo kot potencialni antioksidanti.

Zaradi številnih funkcionalnih sestavin je cvetni prah osmukanec predmet številnih raziskav, ki nakazujejo na njegovo antioksidativno, protivnetno, protialergijsko in protimikrobno delovanje. Ugodno naj bi vplival tudi na imunski sistem, saj njegovo uživanje vpliva na povečanje odpornosti organizma. Priporočajo ga pri podhranjenosti, pomanjkanju energije, apatičnosti ter za povečanje fizične in psihične sposobnosti. Največji dokazan terapevtski učinek klinične vrednosti je zmanjšanje simptomov pri benigni hiperplaziji prostate. Študije, narejene na živalskih modelih, so pokazale, da deluje proti slabokrvnosti, arteriosklerozi, osteoporozi in alergijam.

Dandanes, ko v hitrem tempu življenja pozabljamo na uravnoteženo prehrano, imamo slabe prehranske navade, uporabljamo hitro pripravljena živila, živila, ki so zaradi postopkov pridelave in predelave osiromašena hranilnih snovi, se lahko spomnimo na besede antičnega grškega filozofa, pisatelja in zdravnika Hipokrata, ki je dejal: »Hrana naj bo vaše zdravilo in vaše zdravilo naj bo vaša hrana«. Cvetni prah osmukanec je koristen dodatek naši vsakdanji prehrani.

Dr. Nataša Lilek, Čebelarska zveza Slovenije

Propolis in njegova široka uporabnost

Propolis je eden od čebeljih pridelkov, ki je sestavljen iz več kot 300 različnih komponent. Flavonoidi so eni od glavnih komponent v propolisu ne glede na lokacijo pridobivanja. Ta čebelji pridelek ima v čebelji družini zelo široko uporabnost, med njimi se čebele bojujejo tudi proti vdoru številnih mikroorganizmov v njihovo družino.

Pozitivni učinki propolisa na človeka so poznani že iz antičnih časov. Tako se je njegova široka porabnost razširila v ljudski medici. V zadnjih desetletjih se je na podlagi številnih raziskav in pozitivnih rezultatov propolis močno razširil v kemijski, farmacevtski in tudi živilski industriji.

Propolis se uporablja samostojno v različnih oblikah kot tudi v številnih izdelkih, ki vsebujejo različne koncentracije propolisa. Njegova uporabnost pri človeku je tako zunanja kot notranja. Bogati nabor številnih biološko aktivnih snovi v propolisu so čebelji družino skozi tisočletja obvarovale pred negativnimi vplivi iz okolja. Čebelar je skozi zgodovino čebelo dobro opazoval in vso pozitivno delovanje propolisa prenesel v svoj krog družine in tako se njegova široka uporabnost širila iz roda v rod vse do danes.

Več o propolisu si lahko preberete na spletni strani z uporabo mobilnega telefona in Qr kode. Želimo vam prijetno doživetje tega čebeljega pridelka, ki ga je čebelar pridelal skupaj s čebelami.

Tomaž Samec, svetovalec za varno hrano pri Javni svetovalni službi v čebelarstvu

Literatura:
1. Jedlovčnik, N., Pušnik, V. 2007: Propolis: dodatek k hrani, za dobro zdravje in prijetno počutje: domača lekarna iz čebeljega panja. Maribor: Zveza čebelarskih društev Maribor, 50 str.
2. Pušnik, V. 2020: Apiterapevtski nasveti. Maribor, ČZD Maribor: 256 str.
3. Samec, T. 2015: Testiranje različnih načinov načrtnega pridobivanja propolisa v letu 2014. Slovenski čebelar, št. 7-8, julij 2015, str. 242
4. Samec, T. 2016 Način pridobivanja propolisa v AŽ-panju Zbornik referatov 2 znanstvenega posvetovanja o čebelah in čebelarstvu, str. 86–89

15 let od prve peneče medice

Na pobudo vodstva ČZD Maribor je bila leta 2002 ustanovljena Sekcija izdelovalcev medenih pijač, ki je združila izdelovalce medenih pijač iz cele Slovenije. Vloga sekcije ni bila samo druženje, ampak tudi da čebelarje preko tečajev, tako teoretično kot tudi praktično usposobi za izdelavo medenih pijač. Kakovost njihovih končnih izdelkov medenih pijač pa se je preverjala z vsakoletnim ocenjevanjem medenih pijač.

Čebelarji so hitro nadgrajevali svoje znanje o pridelavi medenih pijač. A kmalu to ni bilo več dovolj. Zato je padla ideja, da dopolnijo svoj ponudbo medenih pijač še s penečo medico oz. kot so jo takrat poimenovali »medena penina«. V sekciji so takrat imeli srečo, da je bila ena od predavateljic poznavalka »šampanjske« metode izdelave penin. Ga. Silva Podlesnik je bila pripravljena pripraviti ustrezna navodila kot tudi voditi celoten tečaj izdelave peneče medice. Čebelar se na svoji čebelarski poti venomer uči, in tako se je pet čebelarjev opogumilo, da se udeležijo prvega tovrstnega tečaja. In po enem letu jim s skupnimi močmi uspe, da v Mariboru prvič svetu predstavijo penečo medico na god sv. Martina. Nad kakovostjo prve peneče medice so bili presenečeni tako prvi udeleženci tega tečaja, predavateljica kot tudi ocenjevalna komisija.

Peneča medica je tako najmlajša med medenimi pijačami. In je sad vrhunskega znanja slovenskih izdelovalcev medenih pijač, kakovostnega slovenskega medu in izdelana po klasični šampanjski metodi. Vsebuje od 9,0 do 15,0 vol. % alkohola, minimalni tlak peneče medice mora biti najmanj 3,0 bara. Glede na ostanek neprevretega sladkorja pa ločimo suho, polsuho, polsladko in sladko penečo medico.

Čebelarji smo tako ponosni na penečo medico, ki jo lahko ponudimo ob posebnih priložnostih, kot so poroka, slavnostni dogodki, slavnostne večerje in podobno.

Tomaž Samec, svetovalec za varno hrano pri Javni svetovalni službi v čebelarstvu

KNjigolAndiJa

Panorama Benedikta iz leta 1915 in celotna razglednica. Kartico je pisal Henrik Nežiki Landergot v Sv. Trojico 17. 1. 1915 za god. Risba je zelo umetniško izdelana, promocijsko naravnana, bi lahko rekli.

Tisti, ki ste poklicali ali pisali, ste svoj kraj prepoznali. **Benedikt!** Čestitamo! Ni bilo lahko. 105 let je stara razglednica in kar precej drugače je videti sedanje občinsko središče. Zapišite oziroma povejte kaj o stavbah, ki jih ni več ali pa so še in so skozi stoletja spreminjale namembnost pa tudi izgled, smo vas pozvali. In to je strnilo vrste ter belilo glave. V tej igri zgodovinskega spomina ni pomembno zmagati. Vsak od informatorjev je povedal kakšno modro; kot pri vsaki zgodbi pa tudi v tej nadaljujemo s pričevanji in zbiranjem informacij, da jo bomo čim bolje dodelali.

Najprej se je oglasil Ludvik Kramberger, znani dopisnik različnih časnikov, tudi Ovtarjevih novic, rojen v Ženjaku, in povedal, da bi po njegovem zgradba spredaj lahko bila tudi šola, ki je bila zgrajena 1905 iz opeke Fuksovega gradu iz Štajgrove (sosed Mavrič). Zgradba zadaj bi lahko bila kurilnica za župnišče, druga zgradba zadaj pa stari »farovž«; povedal je še, da uživa ob listanju Ovtarjevih novice in zgodb ob starih slikah.

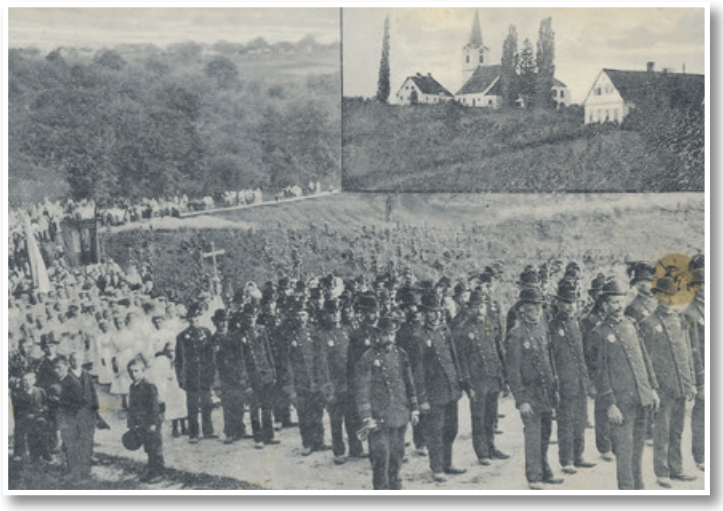

Druga je poklicala gospa Terezija Koprivnik iz Sp. Ročice v Benediktu in povedala svoje predvidevanje, da jo hiša pod cerkvijo spominja na Kebričevo hišo, v kateri je v preteklosti bilo marsikaj: pekarna, RK, posvetovalnica, matični urad, tam je bivala babica Jerica Kovač, diplomirana babica; hlev pa je bil drvarnica. Raziskovalno delavnico na daljavo so izvedle tudi nekdanje sodelavke: Vesna Breznik, Tončka Zorko, Milena Salobir – učiteljice v Benediktu: "Ja, Benedikt je to! Pa Kebričeva hiša je tisto, malo čudna postavitev, težko se je orientirati." Milena je še malo pobrskala po sorodnih starih razglednicah in končno so se poenotile, da gre za Kebričevo hišo in hlev. Seveda nihče ni popolnoma prepričan, a če gremo po športno, je največ točk dobila Kebričeva hiša.

Veseli smo bili tudi odziva ene od najstarejših domačink - Elizabete Lorbek (rojene 1930). V njenem imenu je pisala vnukinja Rosana: "Hiša na sliki bi lahko bila zdajšnja Kebričeva hiša ob rondoju. V tistih letih, ko je bila kartica poslana, je bila v njej pekarna, pri babici so ji rekli Žigrtova pekarna. Pravilno je najverjetneje bilo Žigert ali Žigart. Za hišo pa je bil hlev. Kasneje (leto neznano) pa je bila v njej posvetovalnica za dojenčke."

Benedikt, res je, marsikatere hiše več ni, a koliko dejstev hranijo stare razglednice, koliko spominov in dogajanja skozi generacije. Kako bister je spomin ljudi – to je njihovo življenje skozi stoletja. Čas pa beži … in nas pelje v nove kraje in nove dogodke ...

Kaj neki bi lahko bilo na tejle fotografiji? Kje se je dogajalo? Ob kakšni priložnosti? Torej: kraj, dogodek? Kdaj? Izdamo čas. 1914 se je dogajalo.

Pišite na: marija.sauperl@gmail.com ali pokličite 041 817 198.

Marija Šauperl

101 leto Katarine Rajšp iz Zg. Porčiča

Pri Muhičevih v Zgornjem Porčiču je v torek, 24. 11. 2020, bil poseben dan, saj je 101 leto praznovala mama, tašča, babica in prababica Katarina Rajšp.

Gospa Katarina je letos svoj častitljivi jubilej praznovala v krogu svojih domačih. Ker trenutne razmere niso dopuščale, da bi gospe Katarini osebno voščili in čestitali, smo ji poslali čestitko in šopek v imenu župana Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah Davida Klobasa, Občinske organizacije Rdečega križa Sveta Trojica in Društva upokojencev Sveta Trojica.

Gospe Katarini, najstarejši občanki naše občine, smo tako »na daljavo« zaželeli, da bi ji prihajajoča leta prinesla še veliko lepih trenutkov in trdnega zdravja.

B. Š. C., Občina Sv. Trojica

Zlata poroka zakoncev Sirk

V soboto, 14. novembra 2020, sta kljub trenutnim razmeram v krogu najožje družine proslavila častitljivih 50 let skupnega življenja zakonca Irena in Friderik Sirk iz Radehove. Irena se je rodila leta 1951 v Spodnjem Porčiču, Miroslav pa leta 1947 v Radehovi. Na skupno pot sta stopila 14. 11. 1970 in se vse življenje posvečala trdemu delu na kmetiji. V zakonu so se jima rodili trije sinovi, Branko, Bogdan in Mirko. Irena se je dolga leta posvečala tudi peki slovenjegoriških gibanic v krušni peči. Danes, ko sta oba v pokoju, sta ponosna, da si je najmlajši sin Mirko na kmetiji ustvaril dom za svojo družino in nadaljuje s tradicijo peke gibanic ter da ju tudi druga dva sinova s svojima družinama rada obiščeta. Razveseljuje ju ena vnukinja in šest vnukov. Z veseljem pa še aktivno sodelujeta pri Turističnem društvu Radehova in Društvu upokojencev Lenart. Irena je tudi aktivna članica Društva kmečkih žena in deklet Lenart. Ob zlatem jubileju si zakonca želita le družinske povezanosti in zdravja.

M. S.

Jaslice na blokovskem stopnišču

V bloku na Trgu osvoboditve 15 v Lenartu se nahajajo čudovite jaslice, ki so postavljene kar na podestu stopnišča.

Izdelala jih je Antica Pavalec, ki si čas najraje krajša z najrazličnejšimi ročnimi deli. Že v začetku decembra je postavila jaslice. Poleg hlevčka jih sestavljajo božično drevesce, okrašeno s kvačkanimi angelčki, cerkvica z župniščem, različne figurice, narejene iz fine mase, in božične zvezde iz krep papirja.

V izdelavo je bilo vloženo veliko truda in časa. Če si želite mojstrovino ogledati v živo, vam jo bo avtorica z veseljem razkazala. Samo pozvonite na njen zvonec. Sicer pa fotografija pove več kot besede …

M. G.

Imejte samostojno in varno življenje v domačem okolju

Preživeti starost v domačem okolju čim bolj varno in samostojno je želja, a prej kot slej tudi izziv vsakega starostnika. Kako in koga naj starostnik obvesti v situaciji, ko ni nobenega ob njem in začuti slabost ali pade in obleži poškodovan?

S 30-letnimi izkušnjami na področju sistemov **halo pomoč – INTER ALARM** vam predstavljamo pametno uro SOS – SENIOR, ki nudi vso potrebno podporo za samostojno življenje v domačem okolju in to brez mesečne naročnine!

Skrbniki oz. svojci spremljajo preko enostavne aplikacije (pametni telefon) vse potrebne podatke starostnika (ure), da lahko pravočasno in pravilno reagirajo.

Osrednji del ure je SOS tipka, s katero pokličemo na pomoč. Oseba, ki se oglasi na vaš SOS klic, vam bo pomagala sama ali pa bo poskrbela, da vam pomaga nekdo drug (zdravnik, patronažna sestra, gasilci, policija ...)

Več informacij www.sos-senior.si - 041 787 152.

Odšel je msgr. dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof, častni občan Sv. Ane

V 99. letu starosti je 21. novembra umrl dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof, duhovnik, cenjeni teolog, škof, pesnik, pisatelj, prevajalec, cerkveni zgodovinar, velik človek, prejemnik državnega odlikovanja red za zasluge in častni občan Maribora in Svete Ane. V ožjem krogu brez navzočnosti vernikov so ga pokopali na pokopališču v njegovi rojstni Bogojini v torek, 24. novembra. Slovo od pokojnega škofa je vodil mariborski nadškof metropolit msgr. dr. Alojzij Cvikl, o njegovem svetlem liku in človeški veličini pa so spregovorili še apostolski nuncij v RS msgr. dr. Jean-Marie Speich, v imenu Smejevih sorodnikov Marjeta Maučec, murskosoboški škof msgr. dr. Peter Štumpf in bogojinski župnik dr. Stanislav Zver.

Jožef Smej je bil rojen leta 1922 v Bogojini in je leta 1944 prejel mašniško posvečenje. Nato je deloval kot kaplan, župnik in tudi murskosoboški dekan, naposled je leta 1969 v Mariboru prevzel službo stolnega kanonika. Za mariborskega pomožnega škofa je bil imenovan 25. aprila 1983, posvečen pa 23. maja istega leta. 18. junija 2009 se je upokojil. Zadnja leta je preživel v Domu sv. Lenarta v Lenartu. Njegovo škofovsko geslo se je glasilo: »Milosti polna, spomni se«. Njegova bibliografija obsega več kot 150 del. O njegovem življenju in delu priča tudi leta 2016 posneti dokumentarno-igrani film Kaplja na vedru.

S sožalnimi sporočili so se pokojnemu škofu Smeju poklonili nadškofa msgr. Stanislav Zore in msgr. Alojzij Cvikl in ostali slovenski škofje, kardinal dr. Franc Rode in apostolski nuncij msgr. Jean-Marie Speich, evangeličanska škofa mag. Leon Novak in mag. Geza Erniša, predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Mariborska nadškofija sporoča, da je posebna spominska slovesnost načrtovana za čas, ko bodo izredne razmere odpravljene.

Na poseben način se je dolgoletnemu sodelavcu poklonil upokojeni nadškof msgr. dr. Franc Kramberger, ki je v času pogreba za pokojnega mašo daroval pri oltarju v kapeli Doma sv. Lenarta, kjer sta zadnja leta vsak dan skupaj maševala.

Cenjeni škof Smej je bil mnogokrat težko pričakovani in izredno dobrodošli gost pri Sveti Ani. Župan Silvo Slaček:

Dr. Jožef Smej je bil reden vsakoletni gost Občine Sveta Ana zadnjih 50 let. V začetku so bili njegovi obiski povezani s prihodom župnika *Jožeta Horvata na Sv. Ano, leta 1959, ki prav tako kot* škof *Smej izhaja iz Bogojine in ju je vezalo tesno prijateljstvo.*

Sv. Ano je vse od takrat škof *Smej obiskoval najmanj 4-krat na leto in to ob večjih cerkvenih praznikih. V trajanju le-teh je opravljal maše in druga cerkvena bogoslužna opravila. V tem dolgem obdobju njegovih obiskov se je s svojo* širino *in prijaznostjo globoko vtisnil v trajen spomin mnogim Anovčanom. Velik in neizbrisen prispevek je* škof *Smej dal Občini Sveta Ana ob sodelovanju pri izdaji Zbornika Občine Sveta Ana, v katerem je opisal zgodovino* župnije *in kraja Sveta Ana v Slov. goricah.*

Zaradi navedenega in mnogih drugih zaslug ga je Občina Sveta Ana na pobudo župana *Silva Slačka leta 2008 imenovala za* častnega *občana Občine Sveta Ana. Zelo ga bomo pogrešali.*

Edvard Pukšič, foto: TV Slovenija

V spomin

Stanislav Šteinbauer (1937–2020)

Poslovili smo se od dolgoletnega predanega gasilca in lovca

Rodil se je 20. 5. 1937 v Selcah. Osnovno šolo je obiskoval v Voličini, za poklic si je izbral v tistih časih zelo izpostavljeno delo miličnika, kar je opravljal vse do upokojitve. Kot kmečki sin je že kot mlad fant znal poprijeti za vsako delo, tako kmečko kot obrtniško, njegove mizarske, zidarske in druge spretnosti je s pridom izkoristil pri gradnji in urejanju lastnega doma v Voličini kot tudi pri izgradnji lovskega doma v letih po 1969. Še danes pročelje lovskega doma krasi velik zank slovenskih lovcev, ki ga je izdelal. Bil je tudi ljubiteljski čebelar in vinogradnik, znal pa je zaigrati tudi na harmoniko. Življenje mu je namenilo veliko izkušenj ter obilje znanja in oboje je delil z gasilci in lovci. Pomembne funkcije pa je opravljal tudi v drugih organizacijah.

Stanislav Šteinbauer - gasilec

V gasilske vrste se je vključil leta 1952 v Selcah kot sin že takrat vnetega gasilca, kjer je deloval vse do leta 1965, ko se je preselil v Voličino in tam nadaljeval svoje gasilsko poslanstvo. Leta 1955 je opravil izpit za izpraševanega gasilca. Kasneje je kar zaporedoma, oz. kot so dovoljevali predpisi, opravil izpit za strojnika, tečaj za vodjo enot, postal gasilski častnik, opravil specialnost inštruktorja in uporabnika radijskih zvez. Leta 1996 postal gasilski častnik II. stopnje.

Njegovo delo se je poznalo tako v matičnem društvu, na Gasilski zvezi Lenart, podravski regiji in tudi na Gasilski zvezi Slovenije. Bil je bil predsednik nadzornega odbora društva, podpredsednik društva, med letoma 1998 in 2018 je bil predsednik PGD Voličina. Od leta 1998 do 2008 je bil predsednik GZ Lenart in član Sveta podravske regije, med letoma 1998 in 2003 je bil član predsedstva GZS. Zaradi izjemno bogatega dela sta ga tako matično društvo kot tudi gasilska zveza imenovala za častnega predsednika.

Bil je velik poznavalec zakonodaje in predpisov, kar mu je omogočalo uspešno vodenje dela gasilskih organizacij v času od samoupravnih interesnih skupnosti pa vse do nedavnega. Z njegovim znanjem smo si pomagali vsi, ki smo ga potrebovali – tudi po tem, ko je zapustil funkcijo predsednika. Kot inštruktorja smo ga poznali vsi gasilci Slovenskih goric, ki smo pridobivali gasilska znanja – bil je poznan kot dosleden, strog in kritičen, vendar vedno pošten in nepristranski. V gasilskih vrstah je pustil velik vtis kot strokovnjak v vseh pogledih. Nikoli ni govoril tja v en dan – vsaka izrečena beseda je imela svoj namen. Predvsem pa so govorila njegova dejanja.

Njegovo bogato delovaje je bilo nagrajeno s številnimi odlikovanji, navajamo le najpomembnejša: leta 1995 je prejel zlato plaketo GZ Lenart, leta 2005 najvišje priznanje v gasilstvu v Sloveniji – priznanje Matevža Haceta, leta 2006 srebrni znak Civilne zaščite, leta 2009 srebrni lenarški grb, značko za 60 let aktivnega dela v gasilstvu, plaketo gasilskega veterana, letos pa tudi priznanje Podravske regije I. stopnje.

Stanislav Šteinbauer - lovec

Tudi veselje do narave in lovstva sega v njegovo mladost, saj se je že leta 1965 včlanil v lovsko družino, leta 1969 je opravil lovski izpit. Tako kot pri vseh drugih področjih njegovega dela ga je tudi pri lovcih odlikovala izjemna doslednost in natančnost. V lovski družini je vrsto let opravljal odgovorne funkcije, predvsem se je globoko vpisal v zgodovino LD Voličina kot gospodar v letih od 1978 do 1992. Pri vodenju večine del, tako v lovišču kot pri lovskem domu in lovskem vinogradu, je vpeljal svojevrstno disciplino ter pri lovcih vzbudil odgovornost do divjadi, lovišča in društvenega premoženja. V tistih letih je veliko svojega prostega časa z veliko vnemo porabil za dosledno organizacijo vzreje fazanov v takratni obori na Štraleku. Prva zbiralnica divjačine s hladilnikom je bila vrsto let na njegovem domu, kjer je opravljal tudi nalogo preglednika zdravstvenega stanja divjadi. Bil je lovski čuvaj od leta 1974, praporščak LD od razvitja prapora v letu 1977, bil je vodja revirja ter stalni član komisije za ocenjevanje lovskih trofej. Posebno pomembno vlogo je mnoga leta imel pri organizaciji in izvajanju lovnega turizma, lovski gostje iz okolice Innsbrucka, ki že skoraj 40 let zahajajo v Voličino, so se v njegovi družbi vedno dobro počutili. Bil je glavni organizator dolgoletnih priljubljenih in odmevnih julijskih lovskih veselic v gozdičku pri lovskem domu v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Nepozaben pečat je dal lovski družini pri ohranjanju pristnih lovskih običajev, saj si dolga leta nismo znali predstavljati lovskega krsta mladega lovca brez njegovih hudomušnih in izvirih »obtožnic«, ki jih je skrbno pripravljal kot »tožilec« v lovskem sodnem senatu. Pod njegovo taktirko so bili v skladu z etičnim kodeksom vzorno izpeljani številni pogrebi naših lovcev, vsakemu je oznanil konec lova s svojim lovskim rogom. Velikokrat sta z ženo Kristino doma gostila lovce na »zadnjih pogonih« po lovih in pogrebih. Bil je spoštovani mentor mnogim lovskim pripravnikom, od leta 2018 je bil častni član LD Voličina.

Za velik prispevek pri razvoju in delovanju LD Voličina ter gojitvi divjadi je bil odlikovan z znakom za lovske zasluge v letu 1986, redom za lovske zasluge 3. stopnje Lovske zveze Slovenije v letu 1991, plaketo LZ Maribor v letu 1996, v letu 2016 je prejel tudi zlati znak LZS za 50 let članstva v lovski organizaciji, v letu 2009 pa je za svoje nadvse požrtvovalno društveno delo prejel srebrni grb Občine Lenart. Z gotovostjo lahko rečemo, da so Stanka pri lovskem poslanstvu, prav tako kot povsod drugod, kjer smo ga srečevali, še bolj kot odlikovanja krasile njegove izjemne lastnosti: delavnost, doslednost, načelnost, preudarnost, natančnost, poštenost, nepristranskost. Bodimo ponosni in v čast nam je, da smo ga imeli v svojih vrstah.

Pogleda na polja in travnike zanj ni več, tudi ne petja ptic, oglašanja fazana, lisjaka in srnjaka v Ribnikih. Tudi srečanj z gasilskimi tovariši ne. Gasilske sirene, streli iz lovskih pušk ter lovski rog so oznanili slovo, ostajajo spomini, sledovi plodnega življenja in dela.

Člani PGD Voličina,
gasilci GZ Lenart in LD Voličina

Spoštovane občanke, spoštovani občani!
Odhajajoče leto nam je prineslo novih izzivov, izkušenj, odprtih vprašanj ...
Spoznali smo, da zmoremo skupaj prebroditi tudi ta zalogaj.
Zrimo v nov jutri z roko v roki in ostanimo povezani.
Želimo vam miren božič ter zdravo novo leto
2021.
mag. Milan Repič, župan Občine Benedikt
s sodelavci in Občinskim svetom

"Uči se iz včerajšnjega dne,
živi za danes, upaj za jutri.
Pri tem pa je pomembno to,
da se nikoli ne nehaš spraševati"
(Abert Einstein)
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 2021!
Silvo Slaček
župan Občine Sveta Ana s sodelavci

Spoštovane občanke in občani!
Želim vam miren in blagoslovljen božič,
v prihodnjem letu pa zdravja, ljubezni, razumevanja,
spoštovanja, predvsem pa sreče.
mag. Janez Kramberger
župan Občine Lenart
s sodelavkami in sodelavci občinske uprave

BLAGOSLOVLJEN
Božič
IN SREČNO 2021
OTROK- ČUDEŽNO BITJE.
TOPLO, ISKRENO, VEDOŽELJNO, IGRIVO,
POLNO SMEHA IN NALEZLJIVE RADOSTI.
PRIVOŠČITE SI VSAJ NEKAJKRAT V LETU BITI OTROK.
ČUDEŽNO BO. PA SREČNO.
DAVID KLOBASA
ŽUPAN OBČINE SVETA TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH
Z OBČINSKO UPRAVO

Občina Sveti Jurij
v Slovenskih goricah
Miren božič in zdravo novo leto 2021.
Kaj za prazničnimi vrati čaka nas, ko skrivnostno bo čas prestopil letni prag?
Bo jutro s soncem obsijano? Ali bodo zlati novi časi?
Bodo ... Bodo, če vsakdanjo sivino sami pozlatimo.
S poštenim delom, iskrenostjo, s smehom in dobroto, vsakdanu vdihnemo lepoto.
Lepoto nežnosti, sreče, miru in topline.
Takih časov, zlatih časov, v novem letu vam želimo!
Peter Škrlec
župan Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah z občinsko upravo

Spoštovane krajanke in krajani!
Želim vam lepe božične praznike, v letu 2021
pa sreče, srčnosti, zdravja in prijaznosti!
Petra Krepek Cafnik
predsednica Sveta KS Lenart

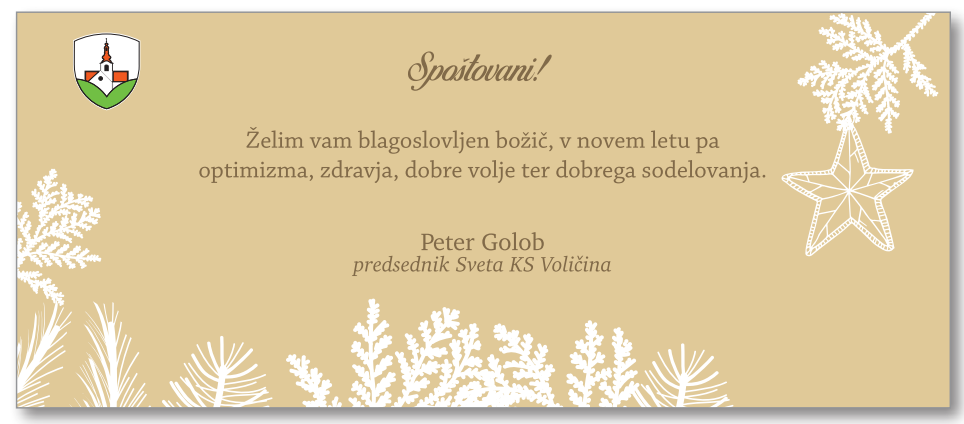
Spoštovani!
Želim vam blagoslovljen božič, v novem letu pa
optimizma, zdravja, dobre volje ter dobrega sodelovanja.
Peter Golob
predsednik Sveta KS Voličina

Nataša Kramberger in še štirje slovenski umetniki v Villi Concordia na Bavarskem

Bavarska vsako leto izbere drugo državo in nekaj njenih umetnikov in jim ponudi možnost finančno podprtega ustvarjalnega bivanja v znameniti umetniški vili v Bambergu. Mednarodno hišo umetnikov je ustanovila bavarska vlada za promocijo Bamberga in regije

Nataša Kramberger in še štirje slovenski umetniki (Vito Žuraj, Petra Strahovnik, Primož Bizjak in Vadim Fiškin) lahko tako v rezidenčnem obdobju 2020/2021, ko je bila za to svojevrstno priznanje izbrana Slovenija, na povabilo Mednarodne hiše umetnikov Villa Concordia v Bambergu na Bavarskem v Nemčiji ob še osmih nemških umetnikih bivajo v tej vili in ustvarjajo ob mesečni finančni podpori 1500 evrov za čas do 11 mesecev.

Jurovčanka Nataša Kramberger pravi, da jo je to priznanje Bavarcev v mesecih koronakrize in tudi začasnega ustvarjalnega zastoja ob kmetovanju v Slovenskih goricah spodbudilo k nadaljevanju pisanja romana, ki je začel nastajati na kmetiji v jurovski občini.

Večer, 27. 11. 2020,
povzel E. P.

OI JSKD Lenart

Nagrajeno likovno delo Jerneje Doler

Na tematski likovni razstavi Moja krajina, ki je potekala oktobra v Galeriji Konrada Krajnca v Lenartu, je bilo razstavljeno tudi nagrajeno likovno delo Jerneje Doler.

Strokovna žirija v sestavi Mario Berdič, likovni kritik in kustos, Konrad Krajnc, slika,r in Nina Šulin, profesorica likovne umetnosti in magistrica scenskega oblikovanja, je nagradila štiri likovna dela. Nagrado žirije so prejeli Liljana Cafnik, Jerneja Doler, Dani Ferlinc Danny in Romeo Štrakl. Vse nagrajence bomo predstavili v Ovtarjevih novicah. Tokrat predstavljamo nagrajenko Jernejo Doler.

Kaj vam pomeni prejeta nagrada za vaše nadaljnje ustvarjanje na likovnem področju?

Nagrada, ki sem jo prejela, je zame potrditev, uspeh in sreča. To je tista sreča, ki jo doživim ob slikanju. Kot samouk se vedno ne srečuješ s priznanimi umetniki, likovnimi kritiki. Ob besedah gospoda Maria Berdiča Codella in ostalih, ki so mi za prejeto nagrado čestitali, ostaneš prvotno brez besed. Vendar, ko pomislim, koliko vložene ljubezni je v tem delu, koliko misli in čustev izliješ v delo, lahko rečem, da sem presrečna. Nagrada in zapisane besede v katalogu razstave mi dajo še večji zagon in željo po ustvarjanju, iskanju svojstvenega stila, ki ga lahko izraža prav vsak umetnik.

Ste prejeli že veliko nagrad za svoje delo?

To je bila moja prva nagrada žirije. Na razstavi JSKD sodelujem tretjič in vsa tri dela so prišla v izbor za razstavo.

Na katerih razstavah JSKD ste sodelovali?

Na regijski likovni razstavi NAŠA DEDIŠČINA: Kjer preteklost sreča sedanjost (oktober 2018) in na Regijski likovni razstavi: Ponovno prosto 2020.

Kaj vam je najljubše in vam največ pomeni?

Vsako moje delo, ki je bilo razstavljeno, je zame velika potrditev, ampak največji pomen dajem nagradi žirije za Mojo krajino.

Kako dolgo že ustvarjate na likovnem področju?

Ustvarjanje na likovnem področju negujem že dolga leta. Že v mladosti je bil svinčnik in papir del mojega življenja.

Zajema to področje tudi vaše profesionalno delo?

Ne, me pa vsekakor dopolnjuje pri mojem delu, poklicu.

Kaj menite o tem, da je likovno ustvarjanje »samotna individualna dejavnost«?

Menim, da je vsaka umetnost individualna dejavnost. Ko se človek sreča z umetnostjo, ne sliši okrog sebe ničesar, ne sliši šumenja rek, petja ptic, vetra, besed. Sliši samo sebe, svojo notranjost in globino. Temu ustvarjanju ne bi rekla, da je samotna, čeprav se za tretjo osebo prikaže kot samotna, ampak v tem svetu si sam s seboj in živiš za trenutek, ne za preteklost in ne za prihodnost, ampak enostavno ŽIVIŠ in si TI.

Občutiš svet okrog sebe s čisto druge plati, ga preprosto začutiš ! Zase lahko rečem, da imam srečo, da sem našla to vrednoto.

V katerih tehnikah najraje ustvarjate?

Akril in mešana tehnika.

Naštejte nekaj svojih vidnejših razstav?

Nisem imela še svoje razstave, je pa v bližnji prihodnosti v planu.

Kakšno je vaše življenjsko načelo?

Življenjskih načel bi lahko nekaj naštela, da izpostavim meni osebno dva najbolj pomembna; Bodi do drugih takšen, kot si ti želiš, da bi bili drugi do tebe in Živi življenje, za danes, za trenutek !

Breda Slavinec

Posthumna izdaja pesniške zbirke Danila Muršca

Preprosta, a tako globoka.

V založbi Kreativna PiKA so posthumno izdali pesniško zbirko Danila Muršca. V njej so med drugim tudi pesmi o pesnikovem rodnem Bišu (Trnovska vas) in več pesmi, ki jih je Muršec posvetil njemu dragim osebam. V knjigi je tako možno prebrati njegove še neobjavljene pesmi in ilustracije, ki so jih bližnji uspeli najti v njegovih arhivih.

Direktor založbe Kreativna PiKA, osebni prijatelj in sorodnik Muršca, Zmago Šalamun je ob izdaji zapisal, da gre za "čutno, izjemno in osebno pesniško zbirko. Vsem, ki smo poznali Danila Muršca, je ta knjiga neprecenljivo bogastvo. V čast in poklon njegovemu ustvarjalnemu delu smo posthumno izdali Murščeva neizdana likovna in literarna dela, ki smo jih našli na njegovem računalniku in so v teh dneh prvič ugledale luč sveta. Kar smo ob njegovi nenadni izgubi obljubili, smo sedaj izpolnili." Knjigo je založba Kreativna PiKA izdala v nakladi 340 izvodov v sodelovanju s KD Muršec Živkov in Občino Trnovska vas. Jezikovni pregled je opravila Nataša Ropič, grafično oblikovanje pa je prevzela nadebudna grafična oblikovalka Rebeka Črklec, ki dela v založbi. Knjigo so zasnovali preprosto, s črnimi platnicami in zlatim tiskom Murščevega podpisa – tako kot je sam želel. Z zlatimi črkami se je mnogim vžigosal v srca, tako kot se nam bo s to izjemno pesniško zbirko, ki jo je naslovil Preprosto. Prva pesniška zbirka Danila Muršca je izšla leta 2014 in nosi naslov Jesenske trave. Zmago Šalamun dodaja, da srčno upa, da bodo v prihodnosti odkrili še kakšno njegovo izjemno delo in ga natisnili ter predstavili širši javnosti.

Nina Zorman, foto: Kreativna PiKA, d. o. o.

Breda Slavinec edina predstavnica iz Slovenije

V Makedoniji, natančneje v Bitoli, je potekal dvodnevni 10. mednarodni literarni festival „Bitolska literarna spominjanja“ v izvedbi Bitolskega književnega kroga, ki je organizator festivala.

Na dogodku v Bitoli je bila literarna predstavitev tujih in nekaterih makedonskih avtorjev, ki so svoja dela brali v maternem jeziku na zvočnih posnetkih na novo ustvarjeni spletni strani festivala. Zastopani so bili ugledni pisatelji iz Italije, Poljske, Slovenije, Nemčije, Anglije, Uzbekistana, Bangladeša, Indije, Bosne in Hercegovine, Grčije, Bolgarije, Srbije, Romunije, Venezuele, Izraela, Saudske Arabije, Tajvana, Vietnama in Kolumbije. Svoje delo je predstavila tudi Breda Slavinec kot edina predstavnica iz Slovenije. Drugi dan prireditve je bila predstavljena tudi dvojna številka (21-22) revije za literaturo, umetnost in kulturo „Rast“ z deli 71 avtorjev. Časopis izhaja ob finančni podpori Ministrstva za kulturo Republike severne Makedonije.

E. P.

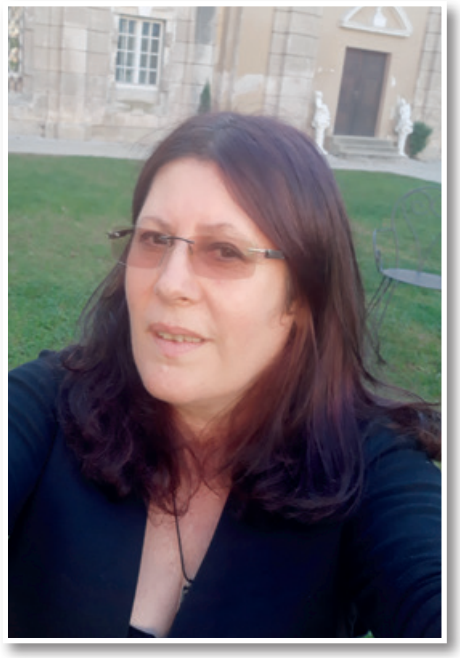

Kje je božič

Zvezde sijejo in luna se zlati na jasnem decembrskem nebu. Nežen vetrič boža po licih. Niti ni prehladno. Prijetna zimska noč je.

Niti ptice napev, niti listja šum, niti zore sijaj ... Samo nekoliko ljudskih bitij se s podplati dotika tal. Sliši se njihovo enakomerno udarjanje.

Ni škripanja snega pod nogami, ker te dni ni snežilo. Po poti le tu in tam steče kakšna vaška mačka ali zalaja pes z dvorišča. Ura na cerkvenem zvoniku odbije čas vsakih petnajst minut.

Večina ljudi prihaja z avtomobilom. Takšni so pač danes časi. Niti na stranišče se ne more več peš.

Kaj iščejo vsi ti ljudje v tej gluhi dobi noči? Prihajajo iskat božič. Ja, iskat, ker ga mnogi niso našli. Gredo iskat tistega, ki bo kmalu prišel med vse ljudi. Vprašanje pa je, ali ga bodo vsi našli.

Pred vhodom v cerkev sedi starka. Na njej obrabljeni čevlji, iz katerih štrlijo bose noge, obledel plašč, ruta neprepoznavne barve, raztrgane rokavice, iz katerih so štrleli pomodreli prsti. Trepeta od mraza, čeprav zunaj ni prehladno. Vendar ona je slabo oblečena in obuta.

Iztegnjena roka starke prosi za pomoč. Božič je in ona nima kaj jesti. Nima niti drv, da bi si lahko ogrela svoje premraženo telo. Ni ji prijetno, ker jo večina ljudi pozna. To ji ni všeč, a velike težave zaradi ukrepov proti temu koronavirusu so jo prisilile k temu. Tisti, ki so jo poznali, se v tistih časih niso spraševali, ali starka potrebuje pomoč.

Božič bo prišel vsak trenutek. Vlada je sprostila ukrepe za te praznike, da ljudje lahko obiščejo sveto mašo. Ljudje tiho hodijo mimo njene iztegnjene roke. Mnogi je niti ne pogledajo, ampak v cerkev vstopijo tiho. Drugi si nekaj mrmrajo v brado in gredo mimo, kot da je sploh ne vidijo. Tisti »najhujši« si jo celo upajo opsovati, kot da bi bili na sejmu, in ne pred svetim krajem. Le redki dajo svojo roko v žep in ponudijo starki kakšen novčič. In ona se s spuščenim pogledom in ponižnim glasom zahvali: »Hvala, dobri mož, dobra žena! Naj vam Bog povrne!«

Božič je! Kje? Zunaj, na ulicah, na trgih, v izložbah trgovin, nakupovalnih središčih, na okrašenih smrekah, v svetlečih žarnicah, na prebogatih mizah ... Božič je povsod naokoli.

Toda ali ne bi moral biti božič v nas, ljudeh? In v naših srcih? Ali je v njih luč, ki bo s svojim sijanjem in toplino osvetlila druge? Videti je ni! Zdi se, da je v človeku zelo malo topline, svetlobe, empatije, ljubezni ... v človeku zelo malo. Pravzaprav vsak dan vse manj!

Človek, potrudi se, da božič vneseš v svoje srce in dušo, in spoznal boš, da boš tudi ti veliko bolj srečen, bolj izpolnjen, bolj zadovoljen!

In starka?! Po končani polnočnici je s spuščenimi očmi opazovala množico ljudi, ki so s svojimi avtomobili odhiteli do svojih toplih domov in polnih miz, a mnogi starke niti pogledali ne. Ona jih je z nemim pogledom opazovala, nato pa z oteženimi koraki krenila do svoje hladne sobice svojega doma in prazne mize.

Edina toplina, ki jo je grela v tej sveti noči, je bila toplota, ki jo je nosila v svojem plemenitem srcu.

Ker - božič je bil ves čas v njej.

Danijel Ferlinc-Danny

Stopajmo po poteh svetlobe

Zima je zanimiv letni čas. Razen tega da občutimo mraz in dež, sneg in led, je zima zanimiva tudi zaradi razmerja svetlobe in teme. Ko mine jesen in nastopi zima, se spanje krajša, noč se podaljšuje, tema postaja večja, sonca je vse manj.

In tako pridemo do meseca decembra, ko sonce zaide zgodaj popoldne, a zbudi se šele pozno dopoldan kot pozna ura, ki je ostala brez moči. Veliko je teme, malo svetlobe. In potem ko je dan mučen, oblačen in žalosten, čutimo še manj svetlobe in več teme. In kot da se čuti moč teme, noči, dolgoživosti nenavadnega, občutka, ki vodi bitko smisla.

In tako vse do drugačne noči, do 25. dne v mesecu decembru, do te svete noči, ko z njo dan postaja vse daljši in noč vse krajša, ko sonce prej vzhaja in odhaja po poteh svojih daljin vse kasneje, ko je več svetlobe in vse manj teme. Ali ni to več kot simbolika, več kot fizična resničnost?

Tako je tudi s človekom. Kajti človek je ogledalo narave, narava pa odsev človeka. Človek je igra svetlobe in teme, teme in dneva, dobrega in zlega, čistih namenov in slabih odločitev.

Človek je odraz te iste narave, ki jo je ustvarila roka istega Stvarnika. Narava je odraz človeka v vsej njegovi fiziki in ugankah, lepoti in skrivnostih. Oba sta veličina in zato se v enem in v drugem skriva gospodar svetlobe!

In če človek dobro razume božič, bo od danes v njem več svetlobe in manj teme, več ljubezni, manj sovraštva, več sonca, manj noči. Bodimo ljudje božiča, da bomo ljudje svetlobe!

Biti svetloba, je poziv. Govoriti Resnico, je veselje. Šele potem bomo našli, začutili dušo človeštva, nedolžnost ljudskega. Če ne verjamemo, ne bomo prejeli. Če ne sprejmemo, bomo ostali prazni!

Božič, ki drži celo vesolje skupaj, v eni roki, z enim sporočilom: sporočilo svetlobe nam govori neprestano, od decembra do decembra! Ta svetloba se zbira, zbira, daje moč, vodi, postane kažipot na vseh križiščih.

In ko se v človeku trajno naseli, postane močan, ponižno močan, zaveda se velike moči svetlobe, a tudi ponižen pred spoznanjem Izvora svetlobe. Potem mu je lažje prepoznati zlo od dobrega, potem lažje podeduje modrost, takrat ima moč, ki je ni mogoče opisati z besedami niti je ni mogoče najti v Googlu in računalnikih.

Zato je božič povabilo vsem, da gredo naproti po poti svetlobe. Vsak od nas je lastnik doma svoje duše, vsak od nas ima odgovornost in moč odločanja: ali bomo tisti, ki bomo prejeli Luč, ji izkazali dobrodošlico, ali bomo tisti, ki bomo zaprli vrata, ostali sebični in postali del istega, stoletja ponavljajočega se scenarija neke starodavne betlehemske noči, v kateri se je zgodil sprejemanje in zavrnitev Luči. Da, vsak od nas stoji na istem križišču lastnih odločitev.

Dobro bi bilo, da hodimo s svetlobo. Naj nam bo ta božič izziv: da ne ostanemo isti. Odločite se za pot, oblečeni v svetlobo, umaknjeni iz teme. In potem tudi mi postanemo kot božič: znamenja, priložnosti za razmislek, svetlobni tokovi, nosilci dobrega, predstavniki Resnice!

In takrat začutimo najmočneje, kako lepo je biti človek, kako dobro je biti oseba svetlobe! Kako lepo je biti prijatelj brezdomcu iz Betlehema, ki išče dom tudi ta božič. Ko stopimo po poteh svetlobe, bomo vedno prišli do njega. In toplina doma naše duše ostaja trajna in takrat bomo razumeli skrivnost večnosti!

Danijel Ferlinc-Danny

Sladki božič

Bil sem še majhen. Nisem hodil še v šolo. Vse moje življenje do takrat je bilo naše domače dvorišče. Če sem pa slučajno le stopil na cesto, sem imel občutek, kot da sem v neki drugi deželi.

Bilo mi je lepo, res lepo. Imel sem svojo mamo, očeta, dve sestri, staro mamo, teto, ki me je imela zelo rada, konje, dve mali žrebeti, krave, teličke, debele mastne prašičke, kokoške in petelina, goske, račke in purane, golobe, vrabčke in siničke ... Bili smo kar številčna in pisana druščina in velika družina. Takoj ko sem vrgel koruzo, pšenico ali proso na dvorišče, je priletelo vse, kar je imelo noge, tace in krila. Joj, kakšna pojedina je bila to!

Nato pa bi jaz stopil med nje kot kralj. Posipal bi se z zrnjem pšenice in ptičke bi se spustile na mojo glavo in rameni ter veselo kljuvale svoj obrok. Vzele so si, kolikor so si želele in hotele, vse tako dolgo, dokler mi ni mama jezno iztrgala posode iz rok in me je opozorila:

»Poslušaj, če bodo danes pojedle vse, kaj jim bo pa ostalo za jutri!?«

Naša hiša je imela z zunanje strani dolg hodnik, pod streho je bil lesen golobnjak, v katerem sta golob in golobica srečno grulila in valila svoje otročičke. Nekega dne sem pomislil, kako bi bilo lepo, če bi si vzel v roke malega golobčka, ga stisnil na svoje prsi, poljubil na kljun in ga božal z rokama. Prinesel sem si lestev, jo prislonil na steno in uspel prijeti enega od teh malih golobčkov, katerih starša sta od strahu pobegnila na streho. Bila sta prestrašena, zato sem jima tudi rekel, da ga bom vrnil takoj, ko se z njim malo poigram in pocrkljam.

Da mi ne bi kam pobegnil in odletel, sem mladega golobčka odnesel v našo ogromno spalnico, po kateri je pod stropom po celotni dolžini potekala velika lesena, nosilna ranta. Prinesel sem svojemu ljubljenčku pest pšenice, vendar ni hotel jesti. Raje se je skrival pod postelje, jaz pa sem ga iskal in ponovno lovil. Vriskal sem od sreče.

Vse je bilo dobro do takrat, dokler se v spalnico ni od nekod prikradel naš velik mačkon. Golobček se je prestrašil, izmaknil se mi je iz roke in se zaletel v okno, ki je bilo zaprto. Nato je začel krožit nad mojo glavo. Na koncu pa je uspel vreči na tla še mamino škatlo, ki je bila zataknjena za ranto pod stropom. Bilo je grozno, kajti v škatli so bile kroglice za božično novoletno jelko. Vse razen ene so se razbile.

»O, ljubi Bog, kaj mi bo rekla mama!?« sem pomislil. Zato sem počasi in poklapano stopil v kuhinjo in plaho vprašal:

»Mama, ali se lahko razbite božične kroglice zalepijo z vodo in moko?«

Vprašal sem to, ker sem vedel, da nismo imeli dovolj denarja za pravo lepilo.

V trenutku je mama prenehala delati svoja gospodinska opravila in me sumljivo pogledala:

»Koliko si jih razbil? Nisi menda vseh?«

Nisem si upal odgovoriti.

»Kaj pa špic, si razbil tudi tega?« je vprašala žalostno, kajti sam špic na vrhu smrečice je bilo v tistih časih zelo težko nabavit. Dobili smo ga v paketu od maminega brata iz Avstije, zato je bil prava dragocenost.

»Veš, nisem tega razbil jaz, ampak golob!« sem se poskušal opravičevat in nekako izvleči iz tega neljubega dogodka pred mamo, ki je bila zelo jezna. Je rekla, da je jezna kot ris. Čeprav takrat še nisem vedel, kako je ris jezen, sem pa kar hitro občutil to jezo na zadnji plati. Sedaj vem, da je ris res jezna žival.

»No če je pa tako, ti dam sedaj na izbiro. Ali jih boš ti dobil po riti ali pa bom golobu z sekiro odsekala glavo? Sedaj se pa odloči in po pravici povej, kdo od vaju dveh je kriv.«

Vseeno sem raje potrpel šibo, samo da rešim svojega pernatega prijatelja, ki sem ga, dokler mi je zadnji del telesa še vedno močno žarel in pekel od batin, z drhtečo roko vrnil njegovim staršem.

No, Božič je vseeno za nas otroke bil sladek in vesel. Mama je namesto kroglic kupila bonbone, zavite v raznobarvne okrasne papirčke. Komaj smo čakali, da božično novoletno slavje mine, da smo otroci te sladke dobrote čim prej zmazali.

Danijel Ferlinc-Danny

Sončni vzhod v Lenartu. Foto: Marija Perko

FUTSAL

Državno prvenstvo za ženske v futsalu - državne prvakinje po zmagi nad Sevnico doživele poraz proti Celjankam

Trikratne državne prvakinje, igralke KMN Slovenske gorice, so na tekmah 4. in 5. kroga iztržile polovični izkupiček, Najprej so na gostovanju v Sevnici z rezultatom 4:2 premagale domačo KMN Sevnico. Povedle so sicer igralke Sevnice, a je na 1:1 ob svojem debiju hitro izenačila Karmen Ulbin. Za vodstvo 2:1 je zadela Nina Žižek, a so gostiteljice ob koncu 1. polčasa izenačile na 2:2. V nadaljevanju so igralke Slovenskih goric terensko premoč kronale še z dvema zadetkoma, ob prvem so jim z avtogolom pomagale domačinke, zmago pa je v 39. minuti potrdila Aneja Lorbek.

V petek, 4. decembra, je sledil derbi z letos zelo močno ekipo Celja. Domača tekma je tudi tokrat potekala brez gledalcev v Športni dvorani Duplek. Žal sta tudi tokrat v ekipi Slovenskih goric manjkali 2 pomembni igralki. Po začetnem pritisku Celjank so domačinke vzpostavile ravnotežje in si pripravile kar nekaj zrelih priložnosti za zadetek, a so, žal, ostale neizkoriščene, kar so kaznovale Celjanke z dvema zadetkoma Klementine Mavhar. 2. polčas se ni pričel po željah igralk Slovenskih goric, saj so Celjanke v slabih štirih minutah zatresle mrežo kar 3-krat. Častni zadetek je za Slovenske gorice zadela Viktoria Hornakova, ki je postavila končni rezultat tekme 1:6.

Po petih odigranih krogih je na vrhu ligaške razpredelnice ŽNK Celje (15 točk), 2. so igralke KMN Slovenske gorice (6), 3. in 4. mesto si delita KMN Sevnica in ŠD Košana s 4 točkami.

Dejan Kramberger

Izdajo časopisa v letu 2020 sofinancira
Ministrstvo za kulturo RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

CENIK oglasnega prostora v Ovtarjevih novicah		
1/16 strani	124 x 40 mm	80,00 €
1/8 strani	124 x 84 mm	100,00 €
1/4 strani	124 x 173 mm	180,00 €
1/2 strani	253 x 173 mm	280,00 €
Cela stran	253 x 350 mm	480,00 €
K navedenim cenam se prišteva DDV.		

SIP TV

Program SIP TV se v sistemu KKS LENART nahaja na kanalu 152, - frekvenca 626,000 MHz, v programski shemi SIOL TV na kanalu 143, T2 TV na programu 24, AMIS TV na programu 94.

Programski termini za občino Lenart:

petek ob 18.00
sobota ob 10.00 in ob 12.00
nedelja ob 18.30

Informacije na spletni strani:
www.siptv.si
Kontakt: info@siptv.si

OVTARJEVE NOVICE

Mesečnik Ovtarjeve novice, časopis osrednjih Slovenskih goric, izdaja Razvojna agencija Slovenske gorice. **Direktorica**: dr. Milojka Domajnko ISSN: C506-614X
Odgovorni urednik: Edvard Pukšič, ovtar.urednik@gmail.com
Uredniški odbor: Edvard Pukšič, Tomaž Kšela, Dejan Kramberger, Suzana Rejak Breznik in dr. Milojka Domajnko
Naslov uredništva: Ovtarjeve novice, Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart, ovtarjeve.novice@rasg.si
Fotografije: Foto Tone, avtorji prispevkov ter nekateri zunanji sodelavci, arhiv občin in RASG
Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo!
Grafična priprava in tisk: Evrografis, d. o. o., Puhova ulica 18, 2000 Maribor, 18. december 2020
Časopis je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 1501
Naklada: 6.050 izvodov
Ovtarjeve novice lahko prelistate tudi na spletu: **www.rasg.si**
Vsebinske opredelitve v prispevkih so v pristojnosti avtorjev; uredništvo zanje ne odgovarja.

HUMORESKA

Piše: Tomaž Kšela

Heroj

»Pozdravljen, Peter, kako si kaj,« je šivilja Marica v času malice po mobitelu poklicala rezkarja Petra.

»O, pozdravljena, Marica. Lepo, da si poklicala, saj se že dolgo nisva videla,« se je razveselil Peter. »Se spomniš, kdaj smo s Tonetom zadnjič skupaj malicali?«

»Počakaj malo, da razmislim. Zdi se mi, da je bilo sredi oktobra, tik preden je vlada razglasila drugi val epidemije covida-19,« je odvrnila Marica. »Ali si od takrat kaj videl ali slišal mizarja Toneta?«

»S Tonetom se skoraj vsak dan slišiva,« je pojasnil Peter. »Pravi, da se cele dneve bori proti širjenju novega koronavirusa,« je pojasnil Peter.

»In kaj počneš ti?« je bila Marica radovedna še naprej.

»Tudi jaz se vsak dan borim proti širjenju epidemije, tako da mi za kaj drugega ostane bolj malo časa« je dejal Peter.

»Prav nerodno mi je, ker se sama v to borbo še nisem vključila,« je dejala Marica. »Povej mi, kje in kako se lahko človek pridruži borbi proti širjenju epidemije.«

»Samo tega se zavedaj, da za to borbo potrebuješ veliko vztrajnosti in poguma,« je dejal Peter.

»Tega mi ne manjka, samo reci, kako,« je vzkliknila.

»Marica, od jutra do večera moraš doma sama sedeti v kuhinji ali ležati na kavču v dnevni sobi ter poslušati radio, gledati televizijo ali preprosto ‹zijati› v zrak,« je pojasnil Peter. »S tem največ prispevaš, da se nevarni virus ne širi ter da se po nepotrebnem ne poškoduješ in še dodatno ne obremenjuješ zdravstva.«

»Bravo, Peter, za tvojo neumorno borbo proti širjenju epidemije ti od srca čestitam,« je vzkliknila Marica. »Če ne bi bilo epidemije covida, ne bi vedeli, da je v življenju najtežje vsak dan od jutra do večera lenariti ter živeti sam v brezdelju. Zares si pravi heroj!«

Smeh je pol zdravja

Pripravlja T. K.

Bumerang

»Kako je ime tvoji hčerki?«
»Pravimo ji Bumerang.«
»To pa je nenavadno ime.«
»Ja, res. Trikrat se je že omožila, pa je vedno »priletela« nazaj.«

Lešniki

»Kje imate pri vas spravljene lešnike,« je v slaščičarni gost vprašal lastnico.
»Jaz jih hranim kar v hladilniku,« je pojasnila.
»Joj, ne bi bilo slabo, če bi jih dali malo tudi v lešnikovo torto.«

Gostoljubnost

»Zdravo, Pepček, kaj boš spil?« je soseda vprašala Pepčka, ko je prišel na obisk k njenemu sinu.
»Lahko mi date hladno limonado, dokler se pecivo ne shladi.«

Rekreacija

»Z rekreacijo lahko dodate leta svojemu življenju.«
»Točno, včeraj sem pretekel štiri kilometre, danes pa me že vse boli, kot da bi bil star devetdeset let.«

Primerjava

»V Indoneziji sem bil v hotelu, v katerem so imeli posebno sobo za tarnanje in jokanje.«
»To ni še nič. Mi imamo za tarnanje in jadikovanje celo državo.«

Tašča in zet

»Zdi se mi, da tvoj mož ni posebno vesel, ko pridem na obisk,« je mama rekla hčerki.
»Veš, mama, on malo bolj počasi misli. Razveseli se šele po tem, ko odideš.«

Motorna žaga

»Mi lahko danes zvečer posodiš motorno žago?« je sosed vprašal soseda.
»Lahko. Nameravaš zvečer žagati?«
»Ne, samo spal bi rad.«

Metla

Žena je možu pokazala žuljave roke in rekla: »Vidiš, to je od metle.«
»Drugič potuj raje z letalom ali pa idi peš,« je odvrnil mož.

Boksar

Sodnik na boksarskem tekmovanju je začel šteti boksarju, ki je v ringu padel po tleh.
»Ta ne bo nikoli vstal,« je rekla babica iz občinstva.
»Kako to veste?«
»Poznam ga iz avtobusa.«

Pameten sin

»Moj sin je zelo pameten. Verjetno ima mojo pamet,« je mož dejal ženi.
»Verjetno res, ker jaz svojo še imam,« je odvrnila žena.

Otroci

»Po poroki bova imela tri otroke,« je nevesta dahnila na uho ženinu.
»Kako pa to veš?«
»Ker že prihajajo. Pripeljala jih bo soseda!«

Rekreativni nogomet

»Si tako kot običajno tudi zadnji vikend igral nogomet,« je žena vprašala moža.
»Seveda. Zakaj sprašuješ tisto, kar sama veš?«
»Golman je sporočil, da je noseč.«

Pravi car

»Eh, moj prijatelj, če bi imel tri centimetre daljšega, bi bil pravi car.«
»Res je. Če bi imel tri centimetre krajšega, pa bi bil carica.«

Jutranji pogovor

»Kje si bil ponoči?« je mama zjutraj ostro vprašala sina.
»S kolegi sem se učil.«
»Ne laži.«
»Ne bom lagal - bil sem v striptiz baru.«
»No in kaj si tam videl?«
»Očeta.«

LAS OVTAR SLOVENSKIH GORIC

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Olja iz grozdnih pešk Hiše vin Kokol

Hiša vin Kokol iz Ciglenc v občini Duplek je bila ena izmed dveh slovenskih kmetij, ki sta se uvrstili v ožji (finalni) izbor v natečaju Evropske komisije „Rural Inspirational Awards“ (RIA 2020) v Bruslju na temo biogospodarstva in podnebnih sprememb. Sedaj so odprli še **lastno oljarno** in pridobili za olja iz grozdnih pešk **certifikate Naše najboljše** (Kolektivna blagovna znamka Zavoda za turizem Maribor).

Posebna stiskalnica (arhiv Vina Kokol)

Oljarna je nastala v sklopu operacije **Olja Hiše vin Kokol,** ki je sofinancirana iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Kot partnerja sta sodelovala še Občina Duplek s postavitvijo usmerjevalne table in Društvo za zdravilne rastline, cvetje in vrtnine Melisa Korena, ki je izvedlo »spletno« predavanje na temo hladno stiskanih olj. Začetki oljarne so spodbudni, saj razpolagajo s primernimi prostori, sodobno opremo in tehnologijo. Imajo znanja in tudi že izkušnje s stiskanjem olja iz grozdnih pešk (kar je v Sloveniji dokaj novo – redko). Ob opremljanju oljarne so se odločili za najsodobnejšo vijačno stiskalnico tipa AIS P95 z dodatnim hladilnim sistemom, ki je namenjena kontinuiranemu **hladnemu stiskanju rastlinskega olja** iz grozdnih pešk in semen različnih oljnic ter sočasno pridobivanju močne beljakovinske krme za potrebe živali na kmetiji. Svoj program širijo na hladno stiskanje olj iz semen bučnic, sončnic, vse iz lastne surovinske baze kmetije, in stiskanje olja za stranke**.**

S tem so odpadni surovini dodali dodano vrednost, uporabili celotno surovino in zaključili naravni krogotok v vinogradništvu. Grozdne peške, ki so za nekatere odpadek, na kmetiji Kokol iztisnejo v olje in nadalje uporabijo. S tem je sklenjen krožni proces pri pridelavi in predelavi grozdja in na koncu ni odpadka (zero waste). Pomembni so blagodejni učinki grozdnih pešk in 100 % olja iz grozdnih pešk na zdravje (zaužijemo mlete, najbolje s kakšno tekočino – smuti ali jogurtom). Olje je uporabno v kulinariki ali kot prehransko dopolnilo, v kozmetiki pa za nego kože. Z ostankom po stiskanju, t. i. moko grozdnih pešk, lahko v 20 do 30 odstotkih nadomestimo klasično moko.

Oljarna obratuje od 1. decembra 2020 naprej. Ob sproščanju ukrepov bodo zelo veseli vašega obiska - ogled oljarne in seznanitev s proizvodi. Za nakup njihovih unikatnih kakovostnih in široko uporabnih izdelkov pa se priporočajo že sedaj.

Franc Fras in Milena Grabušnik,
foto: arhiv Vina Kokol

Glamur – Užitek ob reki

Leta 2020 prav gotovo nihče ne bo ohranil v lepem spominu. Preventivna priporočila in omejitve so pustile svojo sled tudi pri izvajanju čezmejnega projekta Glamur, saj smo morali opustiti kar nekaj promocijskih dogodkov in aktivnosti. Projekt se je formalno zaključil v oktobru, kljub temu pa na Razvojni agenciji Slovenske gorice želimo, da bi rezultate projekta nadgradili z novimi vsebinami in idejami. Projekt ocenjujemo kot uspešen, saj nam je uspelo samo na območju Slovenskih goric vključiti in povezati 64 resnih ponudnikov, na celotnem območju izvajanja pa skoraj 200. Dodobra smo poenotili in opremili ponudbo vseh občin na območju LAS Ovtar Slovenskih goric (stojnice, senčniki, prodajne vitrine, kozarci, pomivalni stroj …), v prihodnost pa so naravnani tudi drugi rezultati projekta (skupna spletna stran, mobilna aplikacija lokalne ponudbe …), ki jih po koncu projekta ne bomo zavrgli, ampak jih bomo podpirali in nadgrajevali še naprej. Tako raznolika in bogata ponudba lokalnih dobrin na tako majhnem prostoru je resnično posebnost v Evropi, zato jo velja izpostavljati tudi sicer. Operacijo smo izvajali partnerji Razvojna agencija Slovenske gorice in LAS Prlekija na slovenski strani ter Društvo Genuss am Fluss in LAS Vulkanland na avstrijski strani. Omeniti velja, da veliko sodelujemo tudi v drugih projektih, kjer se vsebine pogosto dotikajo, zato verjamemo, da bomo ob ugodnih okoliščinah poskušali vse te dosežke še nadgraditi, da bodo naši ljudje prepoznali dodano vrednost in našli korist. Video predstavitev vključenih ponudnikov posameznih občin si lahko ogledate na youtube kanalu Glamur, načrtujemo pa še izdajo brošure z vsemi ponudniki ter kuharsko knjigo z raznolikimi jedmi naše regije, ki bo izšla v naslednjem letu.

Na Razvojni agenciji Slovenske gorice smo veseli pozitivnih odzivov ponudnikov in drugih deležnikov ob vključevanju v tovrstne projekte, zato se veselimo tudi njihovih pobud in idej, da bomo kar najbolje izkoristili potenciale v našem okolju.

Danijel Zorko

Aktualno o javnih pozivih LAS Ovtar Slovenskih goric

Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., vodilni partner pogodbenega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric, vas obvešča, da sta v teku javna poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin: Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino – LAS Ovtar Slovenskih goric, v letih 2020 in 2021, sofinanciranih iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Za **4. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric – sklad EKSRP**, ki je bil objavljen 20. aprila 2020, se je prvi rok iztekel 1. 7. 2020, drugi rok za oddajo vlog se je iztekel 2. 9. 2020, **tretji (zadnji) rok za oddajo vlog je do 13. 1. 2021.** Za **3. javni poziv LAS Ovtar Slovenskih goric - sklad ESRR**, ki je bil objavljen 29. maja 2020, je bil prvi rok za oddajo vlog 15. 7. 2020, drugi rok za oddajo vlog se je iztekel 7. 10. 2020, **tretji (zadnji) rok pa je 3. 2. 2021**. V torek, 3. 11. 2020, je bila objavljena 1. sprememba javnega poziva, s katero je bila povečana okvirna višina sredstev za sofinanciranje operacij.

Prijavitelji morajo svoje vloge oddati kot priporočene pošiljke do datuma, ko se izteče rok za oddajo vlog po posameznem pozivu, do 24. ure, prevzem osebno dostavljenih vlog je možen na sedežu LAS do istega dne do 13. ure. Informacije o javnem pozivu so na voljo na sedežu LAS in po telefonu: 059 128 773, 051 660 865. Za osebno konzultacijo na sedežu LAS je **obvezna predhodna najava** in uskladitev termina. Vprašanja lahko naslovite tudi po elektronski pošti: info@lasovtar.si.

Celotno besedilo javnega poziva in razpisna dokumentacija po obeh javnih pozivih sta objavljena na spletni strani www.lasovtar.si.

M. G.

play.google.com/klopotec
Android
iOS
SPOZNAJTE LOKALNE PONUDNIKE V SLOVENSKIH GORICAH IN PRLEKIJI!
Prenesite si mobilno aplikacijo KLOPOTEC BREZPLAČNO!